

F 133
1961

საქართველო
საბჭოთავო
საზღვრო

საქართველოს სსრ მთავრობის დადგენილებათა კრებული

№ 4

1961 წ.

შ ი ნ ა ა რ ს ი

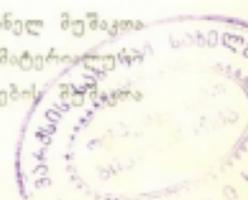
საქართველოს კ ცენტრალური კომიტეტის და საქართველოს სსრ მინისტრთა
საბჭოს დადგენილებები

- 57. სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების გაძრავების ზომების შესახებ.
- 58. რესპუბლიკაში სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციისა და საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საქმიანობის გაუმჯობესების ზომების შესახებ.
- 59. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საბჭოთა კონტროლის კომისიის საკუთრივ რესპუბლიკურ ორგანოდ გარდაქმნისა და პარტიის და მთავრობის გადაწყვეტილებათა შესრულებისადმი კონტროლის გაძლიერების ზომების შესახებ.

საქართველოს კ ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა
საბჭოს და საქართველოს პროფესიულ კავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს
დადგენილება

- 60. საქართველოს სსრ საბჭოთა მეურნეობების მეშვეობით, ხელშეწყობილ მუშაკთა და სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურების პირობების და მატერიალური წახალისების ფორმებისა და საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკთა შრომის ანაზღაურების შესახებ.

1842
7-2484

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებები

61. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 12 ივლისის დადგენილების განხორციელების დასრულებაში ნაწილობრივი ცვლილების შეტანის შესახებ.
62. 1961 წლისათვის მარცვლადი და ზეოვანი კვლევების ფინანსური თვისება და ბალანსი თვლის კონტრაქტაციის ტიპობრივი ხელშეკრულების დამტკიცების შესახებ.
63. შავი ზღვის სანაპიროს კოლომეტრისებრიანი ზოლში ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების განაშენიანების დროებითი წესების შესახებ.
64. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დებულების დამტკიცების შესახებ.
65. საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების შექმნის შესახებ.
66. საქართველოს სსრ უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის შესახებ.
67. „კოლმეურნეთა და კოლმეურნობათა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ნამეტის გასაღების ორგანიზაციის გაუმჯობესების შესახებ“ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 25 თებერვლის № 176 დადგენილების, აგრეთვე საქართველოს კვ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 25 აპრილის № 271 დადგენილების შესრულების უზრუნველყოფის ღონისძიებითა თაობაზე.
68. სახელმწიფო გეგმის შესრულებაშივე საქართველოს სსრ ფარგლებს გარეუ ხილისა და ბოსტნეულის გატანის აკრძალვის შესახებ.
69. რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელებისათვის შეღავათებისა და უპირატესობის დაწესების შესახებ.
70. საქართველოს სსრ ნებაყოფლობითი საზოგადოების — მონადირეთა კავშირის წესდების დამტკიცების შესახებ.
71. საქართველოს სსრ კვლევების სამინისტროს, საქართველოს სსრ ადგილობრივი მეურნეობის სამინისტროსა და საქართველოს სსრ ქანობათმცოდნეობის დაცვის სამინისტროს დებულებების ნაწილობრივ შეცვლის შესახებ.
72. თევზის მარაგის დაცვის და თევზჭერის რეგულირების სამმართველოს ინსპექციის სამსახურის იმ წესების 13 და 14 მუხლების ნაწილობრივ შეცვლის შესახებ, რომლებიც დამტკიცებულია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1958 წლის 12 დეკემბრის № 317 დადგენილებით.

საქართველოს
საქართველოს
საქართველოს

73. საქართველოს სსრ სახელმწიფო საცხოვრებელი ფონდის ექსპლუატაცია და მოვლა-პატრონობის გაუმჯობესების ზომების შესახებ.
74. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა სწავლების გაუმჯობესების შესახებ.
75. თესლოვანი და კერკოვანი ნაყოფის შესასყიდი ფასების შესახებ.
76. საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს კვ სენგრალური კომიგვიის და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებები

57 სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების გაუმჯობესების ზომების შესახებ

საქართველოს კვ ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენენ:

1. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 13 ივნისის № 536 დადგენილება „სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების გაუმჯობესების ზომების შესახებ“ დაეგზავნოს სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად საქართველოს კვ აფხაზეთის, აჭარისა და სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტებს, პარტიის საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომს, საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს, საქართველოს სსრ ყველა დაინტერესებულ სამინისტროსა და უწყებას.

2. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ იურიდიულ კომისიას დაინტერესებულ უწყებებთან ერთად წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს იმ დადგენილებებისა და განკარგულებების ნუსხა, რომლებმაც ძალა დაკარგეს ამ დადგენილების გამოცემასთან დაკავშირებით.

საქართველოს კვ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე
3. შუაგანიძე.

საქართველოს სსრ
3. ჯავახიშვილი.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭო

და დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა № 536

1961 წლის 18 ივნისი

მოსკოვი, კრემლი

სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების გაუმჯობესების ზომების შესახებ

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო აღნიშნავენ, რომ ჩვენს ქვეყანაში მოპოვებულა ერთგვარი მიღწევები სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების საქმეში. უკანასკნელი 10 წლის მანძილზე მეცნიერ მუშაკთა რიცხვი ერთიორად და უფრო მეტად გაიზარდა.

კომუნისტური მშენებლობის ამოცანების განხორციელება მოითხოვს მეცნიერულ გამოკვლევათა შემდგომ გაშლას და მათი ხარისხის ამაღლებას, სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების გაფართოებასა და გაუმჯობესებას.

მაგრამ მთელ რიგ სამეცნიერო დაწესებულებებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის განვითარება ჩამორჩება ცხოვრების მოთხოვნებს, სერიოზული ნაკლოვანებანი ახასიათებს სამეცნიერო და სამეცნიერო პედაგოგიური კადრების მომზადებისა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლების საქმეს. ბევრი უმაღლესი სასწავლებლისა და სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულების მეცნიერები ჯერ კიდევ ცოტას ატარებენ მეცნიერულ გამოკვლევებს ისეთ პრობლემებზე, რომლებსაც მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა აყენებენ. სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა გატარების დროს საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ მათი ეკონომიური დასაბუთების საკითხებს.

სამეცნიერო ინსტიტუტებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში საკმაო რაოდენობით არ მოიპოვებიან მეცნიერებათა დოქტორები და პროფესორები. უმაღლესი სასწავლებლები სუსტად იზიდავენ პედაგოგიური მუშაობისათვის მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის დიდ სპეციალისტებს. ჩვენი ქვეყნის სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიურ მუშაკთა საერთო რიცხვში შედარებით მცირეა მეცნიერებათა დოქტორების წილი.

იმ პირობა უმრავლესობა, რომლებიც ასპირანტურას ამუშავებენ და დანიშნულ ვადაში არ იცავენ საკანდიდატო დისერტაციას, მხოლოდ მოწმობს, რომ ასპირანტთა სამეცნიერო მუშაობის ორგანიზაციაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

უმაღლესი სასწავლებლები სუსტ ყურადღებას აქცევენ იმ სპეციალისტთა მეცნიერული კვალიფიკაციის ამაღლებას, რომლებიც მუშაობენ საწარმოებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, არასაკმოდ მონაწილეობენ საუკეთესო სპეციალისტთა შერჩევაში, რათა მომზადებულ იქნან მათგან მეცნიერებათა კანდიდატები და დოქტორები.

ჯერ კიდევ ადგილი აქვს ნაკლოვანებებს სამეცნიერო ხარისხისა და წოდებათა მინიჭების პრაქტიკაში.

სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების გაუმჯობესების მიზნით, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო ადგენენ:

1. დაევალოთ სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიას, მეცნიერებათა დარგობრივ და რესპუბლიკურ აკადემიებს, სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს, სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და სხვა სამინისტროებსა და უწყებებს, რომლებსაც სამეცნიერო-საკვლევი დაწესებულებები და უმაღლესი სასწავლებლები აქვთ, აღმოფხვრან ნაკლოვანებანი, რაც აღნიშნულია სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ორგანიზაციის, სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადებისა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლების საქმეში. განახორციელონ მნიშვნელოვანი გაფართოება და ხარისხის ამაღლება მეცნიერული გამოკვლევებისა, რომლებსაც პირველხარისხოვანი მნიშვნელობა აქვთ თეორიისა და პრაქტიკის განვითარებისათვის, რაც უზრუნველყოფს შემდგომ სამეცნიერო-ტექნიკურ პროგრესს, ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური მშენებლობის გამოცდილების განზოგადებასა და სხვა აქტუალური მეცნიერული პრობლემის გადაჭრას. ამ საფუძველზე სისტემატურად განახორციელონ სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების გადიდება და გაუმჯობესება მათი კვალიფიკაციის ამაღლება, სახალხო მეურნეობის მოთხოვნების შესაბამისად.

მეცნიერთა უმნიშვნელოვანეს მოვალეობად ჩაითვალოს ღირსეული მეცნიერული ცვლის მომზადება.

2. სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტმა გერმანიის ფინოს 1962 წლიდან ყოველწლიურად სახალხო-სამეურნეო-საბუნების უმაღლესი სასწავლებლების მეცნიერ მუშაკთა დამატებითი რაოდენობა 1000 საშტატო ერთეულამდე, რათა ეს თანამდებობანი დაიცავონ მასწავლებლებმა, რომლებიც მუშაობენ სადოქტორო დისერტაციებზე სახალხო მეურნეობის აქტუალურ ან თეორიულ პრობლემებზე, ამასთან სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრომ გაანაწილოს ისინი მოკავშირე რესპუბლიკებსა, იმ სამინისტროებსა და უწყებებს შორის, რომლებსაც უმაღლესი სასწავლებლები აქვთ.

ნება დართოს უმაღლეს სასწავლებლებს გაათავისუფლონ პედაგოგიური მუშაობისაგან მეცნიერებათა კანდიდატები, რომელთაც აქვთ გამოკვლევათა სერიოზული შედეგები და უმაღლესი სასწავლებლების საბჭოების მიერ მოწონებული გეგმები სამეცნიერო მუშაობისა დიდმნიშვნელოვან სახალხო-სამეურნეო ან თეორიულ საკითხებზე, ამასთან გადაიყვანონ ისინი უფროს ან უმცროს მეცნიერ თანამშრომლებად ორ წლამდე ვადით სადოქტორო დისერტაციების მოსამზადებლად.

დაწესდეს, რომ მეცნიერ თანამშრომლებად გადაყვანილი მასწავლებლები ერთი წლის გასვლის შემდეგ უმაღლესი სასწავლებლის საბჭოს წარუდგენენ სამეცნიერო ანგარიშს, რომლის შედეგების მიხედვით საბჭო მოიღებს გადაწყვეტილებას დატოვოს ისინი შემდეგში მეცნიერ თანამშრომლებად დისერტაციაზე სამუშაოდ, თუ დააბრუნოს სამასწავლებლო სამუშაოზე.

3. უფლება მიენიჭოთ უმაღლეს სასწავლებლებს შესაბამის სამინისტროებთან და უწყებებთან შეთანხმებით მიაგლინონ სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაკები სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში, სამეცნიერო-დაწესებულებებში, საწარმოებსა და ორგანიზაციებში სამეცნიერო გამოკვლევების შესასრულებლად, მოწინავე გამოცდილების განსახოგადებლად და დამთავრებული მეცნიერული სამუშაოების დასაწარმოებლად, ექვს თვემდე ვადით, ხელფასის შენარჩუნებით. აღნიშნულ მუშაკებს აუნაზღაურდებათ ბინის ქირა მივლინებაში ყოფნის მთელი დროისათვის, მგზავრობის ღირებულება იქით და აქეთ, ზოლო დღიურები — სსრ კავშირის სახკმოსაბჭოს 1940 წლის 19 ივნისის № 1047 დადგენილების შესაბამისად — არა უმეტეს ორი თვისა.

4. დაევალოთ სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს და სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკა-

დემიას სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტთან და სსრ კავშირის სახელმწიფო ეკონომიურ საბჭოსთან და სსრ კავშირის სახელმწიფო კომიტეტებთან ერთად დაამტკიცონ ასპირანტურაში ყოველწლიური მიღების გეგმები სპეციალობის მიხედვით, გაითვალისწინონ, რომ საჭიროა დაკმაყოფილდეს უმაღლესი სასწავლებლების, სამეცნიერო დაწესებულებების, სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებისა და სხვა ორგანიზაციების მოთხოვნილება სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიურ კადრებზე, ამასთან იქონიონ მხედველობაში, რომ გადიდდეს სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადება სახალხო მეურნეობისათვის, განსაკუთრებით მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალ დარგებში.

5. იმ მიზნით, რათა შემდგომ გაუმჯობესდეს და გაფართოვდეს სამეცნიერო კადრების მომზადება წარმოებისაგან მოუწყვეტლივ, დაწესდეს, არსებული შეღავათების დამატებით, რომ დაუსწრებელი ასპირანტები თავისუფლდებიან, მათი თხოვნით, ძირითადი სამუშაოსაგან კვირაში ერთ დღეს სწავლების ოთხი წლის განმავლობაში, ამასთან მათ შრომა აუნაზღაურდებათ იმ ხელფასის 50 პროცენტის ოდენობით, რასაც ისინი ღებულობენ.

ამას გარდა, ნება დაერთოს საწარმოთა და დაწესებულებათა ხელმძღვანელებს აძლიონ ასპირანტურაში სწავლების მეოთხე წელს დამატებით, ასპირანტთა სურვილისამებრ, კიდევ ერთი-ორი თავისუფალი დღე კვირაში უხელფასოდ.

6. ნებადართულ იქნას იმ პირთა მიღება დასწრებულ ასპირანტურაში, რომლებიც მიავლინეს უმაღლესმა სასწავლებლებმა, სამრეწველო საწარმოებმა, საბჭოთა მეურნეობებმა, კოლმეურნეობებმა, სამეცნიერო-საკვლევმა დაწესებულებებმა და სხვა ორგანიზაციებმა. ასპირანტურაში გაგზავნა განხილულ იქნას, როგორც ზომა საუკეთესო სპეციალისტთა წახალისებისა კარგი მუშაობისათვის. იმ პირებს, რომლებიც მივლინებული არიან დასწრებულ ასპირანტურაში, უნდა ჰქონდეთ, როგორც მინიმუმი, პრაქტიკული მუშაობის ორი წლის სტაჟი. ასპირანტურადამთავრებული სპეციალისტები დაბრუნებული იქნებიან იმ ორგანიზაციის განკარგულებაში, რომელმაც ისინი სასწავლებლად მიავლინა.

7. დაევალოთ სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროსა და სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიას შეიმუშაონ ღონისძიებანი, რომლებიც უზრუნველყოფენ სამეცნიერო კადრების მომზადების გაუმჯობესებას ასპირანტურაში

მეშვეობით, რათა ასპირანტთა უმეტესობამ სწავლების დაწესებულ ვადებში დამთავროს ასპირანტურა საკანდიდატო დისერტაციების დაცვით.

8. დაწესდეს, რომ ის პირები, რომლებმაც ჩააბარეს მოცემულა სპეციალობით გათვალისწინებული საკანდიდატო გამოცდები, თავისუფლდებიან ასპირანტურაში შესვლის დროს შესასვლელი გამოცდებისაგან, მაგრამ მათ აუცილებლად უნდა წარადგინონ რეფერატი ამორჩეულა სპეციალობის მიხედვით.

9. უფლება მიენიჭოს უმაღლეს საატესტაციო კომისიას ნება დართოს უმაღლესი სასწავლებლებისა და სამეცნიერო-საკვლევი დაწესებულებების საბჭოებს მიიღონ კანდიდატისა და დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად, დისერტაციების თანაბრად, პრეზაში გამოქვეყნებული შრომები წარმოებაში დანერგილი ახალი ორიგინალური მანქანების, ორიგინალურად აგებული სამშენებლო ნაგებობებისა და წარმოების ტექნოლოგიურ პროცესში ძირეულ ცვლილებათა შეტანის შესახებ.

10. იმ მიზნით, რათა გამოყენებულ იქნან უმაღლეს სასწავლებლებში სამუშაოდ პენსიაზე გადასული მეცნიერებათა დოქტორები და პროფესორები, შემოღებულ იქნას უმაღლეს სასწავლებლებში პროფესორ-კონსულტანტების თანამდებობანი. დაწესდეს, რომ კონსულტანტი პროფესორები მოწვეული იქნებიან სამუშაოდ უწინარეს ყოვლისა იმისათვის, რომ დახმარება გაუწიონ სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადების საქმეს და ასრულებენ შტატის მუშაკებისათვის დაწესებული დატვირთვის ნახევარს. მიეცეთ კონსულტანტ-პროფესორებს კათედრის პროფესორის თანამდებობრივი განაკვეთის ნახევარი, პენსიის შენარჩუნებით, იმ ანგარიშით, რომ ეს განაკვეთი პენსიასთან ერთად არ აღემატებოდეს 350 მანეთს თვეში.

11. დაევალოს უმაღლეს საატესტაციო კომისიას გააძლიეროს კონტროლი უმაღლესი სასწავლებლებისა და სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტების საბჭოების მუშაობისადმი სამეცნიერო და სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების ატესტაციის საკითხებზე.

12. ნება დაერთოს უმაღლეს საატესტაციო კომისიას, დაინტერესებული ორგანიზაციებისა და უწყებების წარდგენით. დამატაციოს საჭირო შემთხვევებში უმაღლესი სასწავლებლებისა და სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტების გაერთიანებული საბჭოები საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციების განსახილველად, ამასთან შეიყვა-

ნონ მათ შემადგენლობაში ყველაზე კვალიფიციური სამეცნიერო-საპედაგოგიური და სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაკები.

13. უფლება მიენიჭოს უმაღლეს საატესტაციო კომისიას, როგორც გამონაკლისი, გაათავისუფლოს საკანდიდატო გამოცდების ნაწილობრივ ან სრულად ჩაბარებისაგან ის პირები, უპირატესად წარმოების მუშაკები, რომლებმაც მეცნიერული შრომები წარადგინეს დისერტაციებად სახალხო მეურნეობისათვის ყველაზე აქტუალურ საკითხებზე.

14. დაევალოს უმაღლეს საატესტაციო კომისიას განიხილოს საკითხი, რომ გამოიყოს ტექნიკურ მეცნიერებათა სექციიდან უმაღლესი საატესტაციო კომისიის სამშენებლო და აქტივტეტურულ მეცნიერებათა დამოუკიდებელი სექცია.

15. დაევალოს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ იურიდიულ კომისიას მოამზადოს დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან ერთად და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წარუდგინოს იმ დადგენილებათა და განკარგულებათა ნუსხა, რომლებმაც ძალა დაკარგეს ამ დადგენილების გამოცემასთან დაკავშირებით.

საბჭოთა კავშირის
კომუნისტური პარტიის
ცენტრალური კომიტეტი

სსრ კავშირის
მინისტრთა საბჭო

58 რესპუბლიკაში სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციისა და საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საქმიანობის გაუმჯობესების ზომების შესახებ

რესპუბლიკის სამეცნიერო-საკვლევ დაწესებულებათა მუშაობის საჭირო კოორდინაციის უზრუნველყოფის, სამეცნიერო გამოკვლევათა დაგეგმვის გაუმჯობესებისა და სახალხო მეურნეობაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების დანერგვის, აგრეთვე სამეცნიერო სამუშაოთა შესრულებაში ზედმეტი პარალელიზმის აღმოფხვრის მიზნით და „ჩვენს ქვეყანაში სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციისა და სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საქმიანობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის

მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 3 აპრილის № 299 დადგენილებაზე დადგენილებაზე და შესასრულებლად, საქართველოს კ. ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ე ნ:

1. საქიროდ ჩაითვალოს შეიქმნას საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტი.

შეტანილ იქნას საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის დასამტკიცებლად პროექტი ბრძანებულებისა ამ საკითხზე.

2. დაეცისროს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს:

ა) ხელმძღვანელობა გაუწიოს პარტიისა და მთავრობის დირექტივების შესაბამისად, რესპუბლიკის სამეცნიერო-საკვლევ დაწესებულებათა მუშაობას კომპლექსური სამეცნიერო-ტექნიკური პრობლემების გადაწყვეტის საქმეში;

ბ) მოახდინოს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის, სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებისა და უწყებების საქმიანობის კოორდინაცია ტექნიკის დარგში უმნიშვნელოვანესი სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულებისათვის, აგრეთვე იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამეცნიერო გამოკვლევების უწყვეტობა მათი შედეგების დანერგვამდე სახალხო მეურნეობაში;

გ) შეიმუშაოს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან, სახალხო მეურნეობის საბჭოსთან, სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა პერსპექტიული და წლიური გეგმების პროექტები და წარუდგინოს ეს გეგმები სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს;

დ) შეიმუშაოს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან, სახალხო მეურნეობის საბჭოსთან, სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად სახალხო მეურნეობაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების დანერგვის წლიური გეგმები;

ე) კონტროლი გაუწიოს სამინისტროების, უწყებებისა და ორგანიზაციების მიერ უმნიშვნელოვანეს სამეცნიერო გამოკვლევათა შესრულებას და ოპერატიული წესით მიიღოს ზომები სახალხო მეურნეობაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების უსწრაფესად დანერგვისათვის;

ვ) მოამზადოს წინადადებანი უმნიშვნელოვანეს სამეცნიერო-ტექნიკურ პრობლემებზე, რომლებსაც დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობა აქვთ, აგრეთვე იმ საკითხებზე, რომლებიც ახალ აღმოჩენებთან და გამოგონებებთან დაკავშირებით წამოიჭრება;

ზ) შეისწავლოს და განაზოგადოს ჩვენი ქვეყნის და უცხოეთის მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები იმ მიზნით, რომ გამოყენებულ იქნას ეს მიღწევები რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში, აგრეთვე მოამზადოს წინადადებანი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტისათვის წარსადგენად, რესპუბლიკის სამინისტროების, უწყებებისა და სამეცნიერო-საკვლევო ორგანიზაციების საერთაშორისო კავშირუბრთიერთობის კოორდინაციის საკითხებზე მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში;

თ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს რესპუბლიკაში სამეცნიერო-ტექნიკური ინფორმაციის საქმეს.

3. დაწესდეს, რომ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტი შეიმუშავეს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან და ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით, და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს წარუდგენს სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დაფინანსებისა და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის წლიური და პერსპექტიული გეგმების პროექტებს, აგრეთვე მეცნიერების განვითარებაში კაპიტალურ დაბანდებათა გეგმების პროექტებს.

4. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტი შეიქმნას შემდეგი შემადგენლობით:

კომიტეტის თავმჯდომარე,

თავმჯდომარის მოადგილეები,

კომიტეტის წევრები და

კომიტეტის წევრები თანამდებობის მიხედვით:

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე,

საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე,

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის
ვიცე-პრეზიდენტი,

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი,

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე.

5. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიისთან, დაინტერესებულ სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად შექმნას სამეცნიერო საბჭოები ცალკეულ პრობლემებზე, რომელთა შემადგენლობაში უნდა შედიოდნენ დიდი მეცნიერები და სპეციალისტები.

ნება დაერთოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს საჭირო შემთხვევებში, აგრეთვე ცალკეული პრობლემების სამეცნიერო საბჭოების გადაწყვეტილებით შექმნას სამეცნიერო-ტექნიკური კომისიები მეცნიერებისა და ტექნიკის ცალკეულ საკითხებზე.

6. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიამ უნდა:

ა) უზრუნველყოს სამეცნიერო-მეთოდური ხელმძღვანელობა და გამოკვლევათა შესრულება საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა (ფიზიკა, მათემატიკა, ქიმია, ბიოლოგია, მეცნიერება სამყაროსა და დედამიწის შესახებ) და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა დარგებში, რათა გამოყენებულ იქნას დამთავრებული სამეცნიერო სამუშაოების შედეგები სახალხო მეურნეობისა და კულტურის განვითარებისათვის;

ბ) განახორციელოს მისდამი დაქვემდებარებული სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების, აგრეთვე უმაღლესი სასწავლებლების საქმიანობის კოორდინაცია საბუნებისმეტყველო და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა თეორიულ პრობლემებზე;

გ) განახორციელოს სამეცნიერო კადრების მომზადება.

7. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს ორი თვის ვადაში მოამზადოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს წარუდგინოს წინადადებათა საქართველოს სსრ სამეცნიერო-საკვლევო

ინსტიტუტებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაობის გაუმჯობესებისა და უწყებრივი დაქვემდებარების შესახებ.

8. დაწესდეს, რომ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტი განიხილავს წინადადებებს ახალი სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებების მოწყობის შესახებ, მათი უწყებრივი დაქვემდებარების მიუხედავად, იმ ანგარიშით, რომ შემდეგ ეს წინადადებანი წარუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს.

9. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტის შექმნასთან დაკავშირებით, საჭიროდ ჩაითვალოს გაუქმდეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო სამეცნიერო-ტექნიკური კომიტეტი: გადაეცეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო სამეცნიერო-ტექნიკური კომიტეტიდან მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტის გამგებლობაში სამეცნიერო-ტექნიკური ინფორმაციისა და პროპაგანდის ინსტიტუტი.

10. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოთა კოორდინაციის სახელმწიფო კომიტეტს წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს:

- ა) წინადადებანი კომიტეტის აპარატის სტრუქტურისა და შტატების შესახებ;
- ბ) პროექტი დებულებისა კომიტეტის შესახებ.

საქართველოს კბ
ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

საქართველოს სსრ

3. მშაპნაძე.

ბ. ჯაგანოშვილი.

ქ. თბილისი 1961 წ. 1 აგვისტო, № 486

59

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საბჭოთა კონტროლის კომისიის საკავშირო-რესპუბლიკურ ორგანოდ გარდაქმნისა და პარტიის და მთავრობის გადაწყვეტილებათა შესრულებისადმი კონტროლის გაძლიერების ზომების შესახებ

საქართველოს კბ ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო აღნიშნავენ, რომ საქართველოს სსრ მინისტ-

ტრთა საბჭოს საბჭოთა კონტროლის კომისიის მუშაობაში იგი აწარმოებს პარტიისა და მთავრობის გადაწყვეტილებების შემოწმების საქმეში, ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს, რომლებიც უწინარეს ყოვლისა იმის შედეგია, რომ ეს ორგანო საკმაოდ არ არის დაკავშირებული ცხოვრებასთან, მასებთან და რომ მშრომელთა ფართო წრე სუსტადაა ჩაბმული ადგილებზე კონტროლის განხორციელებაში.

იმასთან დაკავშირებით, რომ გაიზარდა სახალხო მეურნეობის ამოცანები და საჭიროა გაძლიერდეს პარტიისა და მთავრობის გადაწყვეტილებათა შესრულების შემოწმება თავიდან ბოლომდე, აგრეთვე სახელმწიფო დისციპლინის შემდგომი გაძლიერების მიზნით და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 13 ივლისის დადგენილების შესაბამისად, საქართველოს კვ ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენენ:

1. ვარდიქმნას საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საბჭოთა კონტროლის კომისია საქართველოს სსრ საკავშირო-რესპუბლიკურ ორგანოდ—საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო კონტროლის კომისიად (საქართველოს სსრ სახელმწიფო კონტროლი).

შეტანილ იქნას საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის დასამტკიცებლად პროექტი ბრძანებულებისა ამ საკითხზე.

2. შეიქმნას აფხაზეთის ასს რესპუბლიკაში, აჭარის ასს რესპუბლიკასა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში სახელმწიფო კონტროლის ჯგუფები. საკონტროლო ჯგუფები თავიანთ მუშაობას ეწევიან საქართველოს სსრ სახელმწიფო კონტროლის კომისიის ხელმძღვანელობით.

3. იმისათვის, რომ გაძლიერდეს სახელმწიფო კონტროლის კომისიის კავშირურთიერთობა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან და უფრო ფართოდ იქნან ჩაბმული მშრომელები საკონტროლო მუშაობაში მონაწილეობისათვის, მიზანშეწონილად ჩაითვალოს:

ა) მოეწყოს აფხაზეთის ასსრ-ში, აჭარის ასს რესპუბლიკასა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში შტატგარეშე საზოგადოებრივ კონტროლიორთა ჯგუფები, რომლებიც იმუშაებენ ადგილებზე სახელმწიფო კონტროლის ორგანოების დავალებებითა და ხელმძღვანელობით;

ბ) შეიქმნას სახელმწიფო კონტროლის საოლქო და რესპუბლიკურ (ასსრ) ჯგუფებთან საზოგადოებრივი საბჭოები საბჭოთა, პროფ-

კავშირულ, კომკავშირულ ორგანიზაციათა წარმომადგენლებსა და წარმოების მოწინავეთა შემადგენლობით.

4. დაწესდეს, რომ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო კონტროლის კომისია, საქართველოს სსრ მთავრობის სახელით, ახორციელებს იმის შემოწმებას, თუ როგორ სრულდება ფაქტიურად მთავრობის გადაწყვეტილებანი სახალხო მეურნეობის, ფულადი სახსრების, მატერიალურ ფასეულობათა ხარჯვასა და მათი მოვლა-პატრონობის საქმეში სახელმწიფო დისციპლინის დაცვის უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე; შეამოწმებს, თუ როგორ სრულდება მთავრობის მიერ დაწესებული გეგმები მასალების, მოწყობილობის, სასურსათო და სამრეწველო საქონლის მიწოდების საზოგადოებრივ ფონდში და სარესპუბლიკათა შორის მიწოდების წესით; კონტროლს გაუწევს აღრიცხვისა და სახელმწიფო ანგარიშგების მდგომარეობას, აწარმოებს ბრძოლას სახელმწიფო ანგარიშგებაში წამატებების, მოტყუებისა და თვალისახვევის აღმოფხვრისათვის, კუთხურობისა და უწყებრიობის, ბიუროკრატიზმისა და საქმის გაჭიანურების წინააღმდეგ; შეამოწმებს მუშაობას მმართველობის სახელმწიფო აპარატის სრულყოფისა და მისი შენახვის ხარჯების შემცირებისათვის.

5. საქართველოს სსრ სახელმწიფო კონტროლის კომისია და მისი ადგილობრივი ორგანოები თავიანთ მუშაობას ეწევიან პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებთან მჭიდრო კავშირით, ამასთან ეყრდნობიან საწარმოთა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა მასობრივ საზოგადოებრივ კონტროლს, ფართოდ იზიდავენ შემოწმებისათვის მუშებს, კოლმეურნეებს, სპეციალისტებსა და მოსამსახურეებს.

6. დაწესდეს, რომ სახელმწიფო კონტროლის ადგილობრივი ორგანოები იღებენ ზომებს გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისათვის. ამ მიზნით შემოწმების შედეგებს შეიტანენ პარტიულ, საბჭოთა, სამეურნეო და კოოპერაციული ორგანიზაციების განსახილველად, ხოლო საჭირო შემთხვევებში განიხილავენ სამეურნეო აქტივებზე, მუშა-მოსამსახურეთა, კოლმეურნეთა კრებებზე და გააშუქებენ პრესაში.

მთავრობის განსახილველად შეიტანენ მხოლოდ ისეთ საკითხებს, რომლებიც მის გადაწყვეტილებას საჭიროებენ.

შემოწმებულ საწარმოთა, დაწესებულებათა და ხელმძღვანელები მოვალენი არიან დაუყოვნებლივ აღმოფხვრან აღმოჩენილი დარღვევები და ნაკლოვანებანი და შედეგები აცნობონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო კონტროლის კომისიას.

7. დაევალოთ საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის პარტიული ორგანოების განყოფილებას, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო კონტროლის კომისიას, პარტიის აფხაზეთის, აჭარისა და სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტებს:

ა) დააკომპლექტონ სახელმწიფო კონტროლის კომისიის საოლქო წევრები პოლიტიკურად მომზადებული, კვალიფიციური მუშაკებით, რომელთაც უნარი შესწევთ საქმით განახორციელონ პარტიისა და მთავრობის გადაწყვეტილებათა შესრულების შემოწმება, ბრძოლა გამოუცხადონ სახელმწიფო დისციპლინის ყოველგვარ დარღვევებს და ისეთ მოქმედებებს, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან საერთო-სახელმწიფოებრივ ინტერესებს.

აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახელმწიფო კონტროლის წევრების ხელმძღვანელები შეეყვანილ იქნან ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ნომენკლატურაში;

ბ) განახორციელონ საჭირო ორგანიზაციული ღონისძიებანი შტატგარეშე კონტროლიორთა შემადგენლობის შესარჩევად, გაგზავნონ მათ შემადგენლობაში აქტივისტები მოწინავე მუშათა, კოლმეურნეთა, სპეციალისტთა და საზოგადოებრიობის ფართო წრეების სხვა წარმომადგენელთა რიცხვიდან, რომლებიც სარგებლობენ ნდობითა და ავტორიტეტით მშრომელთა კოლექტივებში.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ბ. შაჰვანაძე.	საქართველოს სსრ საბჭოს თავმჯდომარე ბ. ჯავახიშვილი.
---	---

დადგენილება საქართველოს კომუნისტური პარტიის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და საქართველოს პროფესიულ კავშირთა რესპუბლიკური საბჭოსი

60 საქართველოს სსრ საბჭოთა მეურნეობების მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურების პირობების და მატერიალური წახალისების ფორმებისა და საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკთა შრომის ანაზღაურების შესახებ

„საბჭოთა მეურნეობების მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურების პირობების და მატერიალური წახალისების ფორმებისა და საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკთა შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს 1961 წლის 15 ივნისის № 542 დადგენილების შესასრულებლად, საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო და საქართველოს პროფესიულ კავშირთა რესპუბლიკური საბჭო ადგენენ:

ფ 9484

1. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს 1961 წლის 15 ივნისის № 542 დადგენილება „საბჭოთა მეურნეობების მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურების პირობების და მატერიალური წახალისების ფორმებისა და საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკთა შრომის ანაზღაურების შესახებ, დაეგზავნოს სახელმძღვანელოდ და შესასრულებლად საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოს, საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ სატყეო მეურნეობის, ნაყრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობის მთავარ სამმართველოს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომს, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭო

ების აღმასკომებსა და პროფკავშირთა შესაბამის კომიტეტებს.

2. დაევალოთ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოს, საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ სატყეო მეურნეობის, ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობის მთავარ სამმართველოს განახორციელონ 1961 წლის ნოემბრიდან საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა, სპეციალისტთა და მოსამსახურეთა გადაყვანა შრომის ანაზღაურების ახალ პირობებზე, რომლებიც ითვალისწინებენ მათი ხელფასის პირდაპირ დამოკიდებულებას წარმოებული პროდუქციის რაოდენობასა და ხარისხზე და მატერიალურ წახალისებას კარგი მუშაობისათვის — წარმოების გეგმების, დადებულ საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებათა მიხედვით სახელმწიფოსათვის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ჩაბარების გეგმების გადაჭარბებით შესრულებისათვის, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისა და მისი თვითღირებულების შემცირებისათვის, შრომის მაღალი ნაყოფიერების მიღწევისათვის.

3. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოს, მუშაობის გამოცდილების საფუძველზე, წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განსახილველად:

ა) წინადადებანი იმის შესახებ, რომ გაუდიდდეს პრემიების ოდენობა შაქრის ტარხლის, თამბაქოს, ეთერზეთოვანი ნედლეულის და სხვა უმნიშვნელოვანესი კულტურების მოყვანაზე დასაქმებულ მუშებს გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის ზეგეგმითი პროდუქციის ღირებულების 30 პროცენტამდე, რათა შემდგომ შეთანხმებულ იქნას ეს წინადადებანი სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის საკითხების სახელმწიფო კომიტეტთან და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საქავშირო ცენტრალურ საბჭოსთან;

ბ) წინადადებანი საჭიროების დროს (მუშათა სურვილისამებრ) ფულადი დამატებითი საზღაურისა და პრემიების ნაწილის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის სახით გაცემისა და ნატურალური საზღაურის ოდენობის შესახებ;

გ) წინადადებანი იმის შესახებ, რომ დაჯილდოებულ იქნა მწიგნობრების საბაზის პროფესიულ ორგანიზებთან შეთანხმებით საბჭოთა მკვლევარობების დირექტორები და სპეციალისტები, წარმოების ნოვატორები წელიწადში თეიური განაკვეთის ოდენობით მასობრივი პროფესიების კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისა და მოწინავე აგრატექნიკური და ზოტექნიკური ხერხების პრაქტიკულად გამოყენების სწავლების სანიმუშოდ დაყენებისათვის, საბჭოთა მეურნეობების წარმოებაში უხვი მოსავლის ბრიგადების მიღწევების დანერგვისათვის მიწათმოქმედებაში და მაღალი პროდუქტიულობის ბრიგადებისა—მეცხოველეობაში. პრემია გაიცემა იმ პირობით, თუ საბჭოთა მეურნეობამ გადაპარბებით შეასრულა პროდუქციის ჩაბარების გეგმა.

დაჯილდოება უნდა წარმოებდეს ხელფასის იმ ფონდების ხარჯზე და ფარგლებში, რომლებიც დამტკიცებულია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ.

4. უფლება მიენიჭოთ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოსა და მის საბჭოთა მეურნეობების ტრესტებს, საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებსა და უწყებებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან შეთანხმებით გაუდიდონ საჯიროების დროს ახალმოწყობილ საბჭოთა მეურნეობებში 2-3 წლით თანამდებობრივი განაკვეთები (საანგარიშსწორებო სარგო) ხელმძღვანელ მუშაკებს, სპეციალისტებსა და მთავარ ბუღალტერს 1-3 ჯგუფით მოცემული წლისათვის პროდუქციის რეალიზაციის გეგმურ მოცულობასთან შედარებით, აგრეთვე შეუნარჩუნონ 2-3 წლის განმავლობაში თანამდებობრივი განაკვეთები იმ მუშაკებს, რომლებიც გადაყვანილი არიან ისეთ მეურნეობათა განსამტკიცებლად, სადაც სარეალიზაციო პროდუქციის მოცულობა ნაკლებია.

5. იმასთან დაკავშირებით, რომ სატარიფო განაკვეთები (სარგო) გაუდიდდათ საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშაკებს, რომლებიც მომსახურებას უწევენ ბრუტელოზით დაავადებულ პირუტყვს — 15 პროცენტით, ზოლო იმ მუშაკებს, რომლებიც მომსახურებას უწევენ პირუტყვს სამომთაბარო საძოვრებზე — 40 პროცენტით, დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიას სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან და საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოსთან ერთად წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ

საქართველოს
საბჭოთა სოციალისტური
რესპუბლიკა

მინისტრთა საბჭოს წინადადებანი იმის შესახებ, რომ სასაძოვრო მასივები ჩაითვალოს სამომთაბარო საძოვრებად.

6. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან და რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან ერთად წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განსახილველად წინადადება იმის შესახებ, რომ გავრცელდეს საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკებზე შრომის ანაზღაურების პირობები, რაც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 12 აგვისტოს № 927 დადგენილებით, ხელფასის დაწესებული ფონდების ფარგლებში, რათა შემდგომ შეთანხმებულ იქნას იგი სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის საკითხების სახელმწიფო კომიტეტთან და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალურ საბჭოსთან.

7. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოს, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სახალხო მეურნეობის საბჭოს, წყალთა მეურნეობის სამინისტროს, სატყეო მეურნეობის, ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობის მთავარ სამმართველოს 1961 წლის 1 აგვისტოსათვის წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიას ხელფასის საკვირო დამატებითი ფონდის გაანგარიშებანი (წლისათვის გაანგარიშებით), საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის მოწესრიგების შესახებ ამ დადგენილების მიღებასთან დაკავშირებით.

საქართველოს კმ
ცენტრალური კომიტეტის
მდივანი
ბ. მძანანაძე.

საქართველოს სსრ
მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე
ბ. ჯანაშიაძე.

საქართველოს პროფესიულ
კავშირთა რესპუბლიკური
საბჭოს თავმჯდომარე
მ. ლელაშვილი.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭო

დადგენილება № 542

1961 წლის 15 ივნისი

საბჭოთა მეურნეობების მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურების პირობების და მატერიალური წახალისების ფორმებისა და საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკთა შრომის ანაზღაურების შესახებ

იმ მიზნით, რომ გაძლიერდეს საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობების სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშაკთა მატერიალური დაინტერესება სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობის და მეცხოველეობის პროდუქტიულობის ამაღლებით, უზრუნველყოფილ იქნას მაღალხარისხოვანი იაფი კვების პროდუქტებისა და ნედლეულის წარმოების განუწყვეტელი ზრდა მრეწველობისათვის, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭო ადგენენ:

1. განხორციელდეს 1961 წელს საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობების სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა, სპეციალისტთა და მოსამსახურეთა გადაყვანა შრომის ანაზღაურების ახალ პირობებზე, რომლებიც ითვალისწინებენ მათი ხელფასის პირდაპირ დამოკიდებულებას წარმოებული პროდუქციის რაოდენობასა და ხარისხზე და მატერიალურ წახალისებას კარგი მუშაობისათვის — წარმოების გეგმების, დადებული საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებებით სახელმწიფოსათვის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ჩაბარების გეგმების გადაჭარბებით შესრულებისათვის და პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისა და მისი თვითღირებულების შემცირებისათვის, შრომის მაღალი ნაყოფიერების მიღწევისათვის.

შრომის ანაზღაურების ახალი პირობების შემოღების კონკრეტული ვადებს დააწესებენ მოკავშირე რესპუბლიკების საბჭოები შესაბამის პროფკავშირულ ორგანოებთან შეთანხმებით, 1961 წლისათვის დაწესებული ხელფასის ფონდის საფუძველზე.

2. დაწესდეს, რომ საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშათა შრომის ანაზღაურება ხდება წარმოების პირობების მიხედვით, შრომის ანაზღაურების სააკორდო-საპრემიო, სანარდო-საპრემიო და დროებრივ-საპრემიო სისტემის მიხედვით, დაწესებული ნორმებისა და შეფასებათა საფუძველზე.

მუშათა შრომის ანაზღაურება მათ მიერ სამუშაოს შესრულებისათვის მოხდეს იმ სატარიფო განაკვეთებით, რომლებიც დამტკიცებულია საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს 1959 წლის 19 სექტემბრის № 1120 დადგენილებით.

გამომუშავების ნორმები (ცხოველთა მომსახურების), შეფასებანი პროდუქციისა და შესრულებული სამუშაოებისათვის შემუშავებულ უნდა იქნას პროფკავშირის მუშათა კომიტეტებთან შეთანხმებით და დამტკიცდეს ზემდგომი ორგანიზაციების მიერ.

გამომუშავების (მომსახურების) ნორმის დონის განსაზღვრისას გათვალისწინებულ უნდა იქნას შრომის ნაყოფიერების გადიდების რეზერვები და ტექნიკის რაც შეიძლება უფრო სრულად გამოყენება.

სამინისტროები, სამმართველოები, საბჭოთა მეურნეობების ტრესტები, სახალხო მეურნეობის საბჭოები, უწყებები მოვალენი არიან კონტროლი გაუწიონ იმას, რომ არ იქნას დაშვებული სხვაობა ანალოგიურ სამუშაოთა ნორმებისა და შეფასებათა დონეში ერთნაირი საწარმოო პირობების დროს.

3. მემცენარეობასა და მეცხოველეობაში სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებზე დასაქმებულ მუშათა შრომის ანაზღაურება, როგორც წესი, უნდა ხდებოდეს წარმოებული პროდუქციის ცენტნერისათვის (ერთეულისათვის) ან მისი ღირებულებისათვის ფულადი გამოხატულებით ფაქტიურ სარეალიზაციო ფასებში.

იმ დარგებში, რომლებშიაც პროდუქცია მზადდება მთელი წლის განმავლობაში, ხელფასი გაიცემა თვიური შედეგების მიხედვით მიღებული პროდუქციის რაოდენობისა და ხარისხისათვის ან პროდუქციისა და პირუტყვის მომსახურებისათვის.

4. პროდუქციის წარმოების გადიდებისათვის მუშათა მრავალრიცხოვანი წახალისების მიზნით, დაწესდეს შრომის ანაზღაურება პროდუქციის ერთეულისათვის შემდეგი ანგარიშით: მემცენარეობაში — სატარიფო განაკვეთის 125 პროცენტი და მეცხოველეობაში — 115 პროცენტი. ამასთან შეფასებანი პროდუქციისათვის განისაზღვრება პროდუქციის წარმოების დაწესებულ გეგმის საფუძველზე.

პროდუქციისათვის ანგარიშსწორებამდე შრომის ანაზღაურება მემცენარეობაში, აგრეთვე მეცხოველეობის იმ დარგებში, სადაც პროდუქცია შემოდის პერიოდების მიხედვით (მეცხვარეობაში, ასხლეტამდე გოჭების გამოზრდაზე, პირუტყვის საძოვრულ სუქებაზე და სხვ.) წარმოებს იმ სატარიფო განაკვეთების საფუძველზე, რომლებიც დამტკიცებულია საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს 1959 წლის 19 სექტემბრის № 1120 დადგენილებით, სამუშაოთა შესრულებული მოცულობისათვის.

მემცენარეობაში მოსავლის აღების (პროდუქციის მიღების) შემდეგ, ხოლო მეცხოველეობაში კვარტალისათვის ან პროდუქციის წარმოების (საძოვრული ნასუქობა, გასუქება და სხვა) პერიოდების მიხედვით მუშებს მიეცემათ განსხვავება შესრულებული სამუშაოებისათვის (პირუტყვის მომსახურება) წლის (ან პერიოდის) განმავლობაში მიცემულ ხელფასსა და პროდუქციისათვის დარიცხულ ხელფასს შორის.

5. მწიფე მარცვლად და სასილოსედ სიმინდის წარმოების განსაკუთრებული მნიშვნელობის გამო, მუშათა შრომის ანაზღაურება პროდუქციის ერთეულისათვის მოხდეს სატარიფო განაკვეთის 150 პროცენტის ანგარიშიდან. გარდა ამისა, დაწესდეს:

ა) დამატებითი საზღაური (წახალისება) სიმინდის თესვის მაღალი ხარისხისათვის (ყარგი აღმოცენების მიღება და სწორი კვადრატები), რიგთაშორისი დამუშაებისა და გამოკვების დროულად და ხარისხიანად ჩატარებისათვის, თუ შენარჩუნებულია მცენარეთა დაწესებული რაოდენობა ჰექტარზე, და სხვა უმნიშვნელოვანესი სამუშაოების შესრულებისათვის — სეზონში თვენახევრის სანარდო გამომუშავების ფარგლებში;

ბ) პრემიის მიცემა სიმინდის წარმოების გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის — ზეგეგმითი პროდუქციის ღირებულების 30 პროცენტამდე (სარეალიზაციო ფასებში).

სასილოსე სიმინდის მოსავლიანობა განისაზღვრება ფაქტორული ჩადებული და შემოსავალში გატარებული სასილოსე მასის მზადყოფნით.

6. დაწესდეს იმ მუშათა შრომის დამატებითი საზღაური (წახალისება), რომლებიც დასაქმებული არიან მარცვლის, შაქრის ჭარხლის, ბამბის, კარტოფილის, ზეთოვანი, ბოსტნეული და სხვა კულტურების მოყვანის სამუშაოებზე:

თესვის მაღალი ხარისხისათვის, თუ მიღებულია კარგი აღმონაცენი, ხოლო კვადრატულ-მუდობრივი თესვისა და დარგვის დროს — აგრეთვე სწორი კვადრატები, რომლებიც საშუალებას იძლევიან ჩატარდეს მექანიზებული დამუშავება ორი მიმართულებით;

რიგთაშორისი დამუშავების ჩატარებისათვის საუკეთესო აგროტექნიკურ ვადებში, როდესაც სამუშაოები მაღალხარისხოვნადაა შესრულებული და შენარჩუნებულია მცენარეთა დაწესებული რაოდენობა ჰექტარზე, აგრეთვე სხვა უმნიშვნელოვანეს სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა შესრულებისათვის.

მუშაობის ხარისხს, შესრულებული სამუშაოს ვადებსა და მოცულობას შრომის დამატებითი საზღაურისათვის (წახალისებისათვის) განსაზღვრავს კომისია დირექტორის, აგრონომისა და პროფკავშირის მუშათა კომიტეტის წარმომადგენლის შემადგენლობით.

ერთი მუშაკისათვის შრომის დამატებითი საზღაურის (წახალისების) საერთო თანხა აღნიშნული სამუშაოებისათვის არ უნდა აღემატებოდეს სეზონში თვიურ, ხოლო სათოხნი კულტურებისათვის — თვენახევრის სანარდო გამომუშავებას.

7. დაწესდეს მუშების, ბრიგადების, რაზმებისა და რგოლების დაჯილდოება:

მემცენარეობასა და მეცხოველეობაში ბრიგადის, რაზმის, რგოლის ან ცალკეული მუშების მიერ საერთო პროდუქციის მიღების გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის მისი ხარისხის გათვალისწინებით (რძის ცხიმოვანობის გადიდება, ხორცის კონდიციების გაუმჯობესება და სხვა) — ზეგეგმითი პროდუქციის ღირებულების 20 პროცენტამდე (სარეალიზაციო ფასებში);

პროდუქციის ერთეულზე პირდაპირი დანახარჯების შემცირებისათვის ან გეგმასთან შედარებით მისი თვითღირებულების შემცირებისათვის — მემცენარეობაში მიღებული ეკონომიის თანხის 25 პროცენტისა და მეცხოველეობაში — 40 პროცენტის რაოდენობით.

შაქრის ჭარხლის, ბამბისა და სხვა უმნიშვნელოვანესე კულტურების მოყვანაზე დასაქმებული მუშებისათვის პრემიებზე ოდენობა შეიძლება გაადიდონ მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებმა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის საკითხების სახელმწიფო კომიტეტთან და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალურ საბჭოსთან შეთანხმებით გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის ზეგვეგმითი პროდუქციის ღირებულების 30 პროცენტამდე.

ბრიგადებისა, რაზმებისა, რგოლებისა ან ცალკეული მუშებისათვის პრემიების კონკრეტულ ოდენობას დააწესებენ მეურნეობათა ხელმძღვანელები პროფკავშირის მუშათა კომიტეტებთან შეთანხმებით დიფერენციულად, წარმოების დარგების თავისებურებათა და მუშაობის სხვა პირობების მიხედვით.

მეცხოველეობაში პრემიები შეიძლება გაიცეს კვარტალში ან პროდუქციის წარმოების (საძოვრული ნასუქობა, გასუქება, მოზარდულის გამოზრდა და სხვა) პერიოდების კვალობაზე მუშაობის შედეგების მიხედვით.

ბრიგადებში, რაზმებსა და რგოლებში მუშებს პრემიები დაერაცხებათ მათი ხელფასის პროპორციულად, რაც მათ მიეცათ იმ პერიოდში, რომლისთვისაც წარმოებს პრემიის მიცემა.

8. წარმოების ნოვატორების—მწველავების, მელორეების, მწყემსების, მეფრინველეებისა და სხვა მუშების წასახალისებლად, რომლებიც შრომისა და წარმოების ორგანიზაციის ახალი ფორმების გამოყენებით გადადიან პირუტყვისა და ფრინვლის უფრო დიდი რაოდენობის მომსახურებაზე და აღწევენ შრომის ნაყოფიერების მნიშვნელოვან ზრდას, დაწესდეს, რომ თუ მოსავლელი სულადობის რაოდენობა გადიდებულია ერთნახევარჯერ და უფრო მეტჯერ — სატარიფო განაკვეთები შრომის ანაზღაურებისათვის გადიდდება 5 პროცენტამდე ნორმის გადამეტების ყოველ 10 პროცენტში, მაგრამ არა უმეტეს ორმაგი რაოდენობისა. იმ შემთხვევაში, თუ სატარიფო განაკვეთები შრომის ანაზღაურებლად სანარდო შეფასებათა განსაზღვრის დროს, რომლებიც იმავდროულად მუშაობენ რამდენიმე კომბაინზე ან სამკელზე, სატარიფო განაკვეთი გადიდდება 40—60 პროცენტით თითოეული დამატებითი მანქანის მომსახურებისათვის.

9. ვინაიდან განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვს მოსავლის აღებას უდანაკარგოდ და მჭიდრო ვადებში, დაწესდეს ამ სამუშაოებზე შრომის გადიდებული სახლათური შემდეგი ოდენობით:

მემანქანე-ტრაქტორისტებს, რომლებიც დასაქმებული არიან მარცვლეული, მარცვლეულ-პარკოსანი კულტურების, სამარცვლეული და სასილოსე სიმინდის, მზესუმზირას, კარტოფილის აღებაზე, შალახთა სათესლეებისა და შაქრის ჭარხლის სათესლეების აღებაზე ციმბირის, შორეული აღმოსავლეთის, ყაზახეთის, ურალისა და ვოლგისპირეთის ყამირი რაიონების საბჭოთა მეურნეობებში, შეფასებანი გაუდიდდეს 50 პროცენტით, ხოლო დანარჩენ რაიონებში — 30 პროცენტით;

მემანქანე-ტრაქტორისტებს, რომლებიც დასაქმებული არიან სხვა კულტურების აღებაზე, აგრეთვე მუშებს, რომლებიც დასაქმებული არიან მოსავლის აღების სამუშაოებსა და საკვების დამზადებაზე ციმბირის, შორეული აღმოსავლეთის, ყაზახეთის, ურალისა და ვოლგისპირეთის ყამირი რაიონების საბჭოთა მეურნეობებში, შეფასებანი გაუდიდდეს 30 პროცენტით, ხოლო დანარჩენ რაიონებში — 15 პროცენტით.

აღნიშნულ გადიდებულ შეფასებებს დააწესებენ მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოები განსაზღვრული პერიოდისათვის, რომლის განმავლობაში უზრუნველყოფილ უნდა იქნას მოსავლის აღება უდანაკარგოდ.

10. მექანიზატორთა კადრების დამაგრების და იმ მიზნით, რომ გაძლიერდეს მათი დაინტერესება კვალიფიკაციის ამაღლებით, ტექნიკის ნაყოფიერად გამოყენებითა და მოვლა-შენახვით, დაწესდეს I, II და III კლასების მემანქანე-ტრაქტორისტის ერთიანი პროფესია და მიეცეთ მათ სანარდო გამომუშავების დანამატები მექანიზებულ სამუშაოებზე: მემანქანე-ტრაქტორისტ I კლასისა — 20 პროცენტი და II კლასისა — 10 პროცენტი.

მიეცეთ წელიწადში ერთხელ (მინდვრის სამუშაოების დამთავრების შემდეგ) მემანქანე-ტრაქტორისტებს ტრაქტორებისა და სასოფლო-სამეურნეო მანქანების მოვლა-შენახვისა და კარგად გამოყენებისათვის იმ სახსრების ეკონომიის თანხის 40 პროცენტი, ხოლო ბრიგადებსა და მათ თანაშემწეებს — 10 პროცენტი, რაც გათვალისწინებულია ნორმებით ტრაქტორებისა და სასოფლო-სამეურნეო მანქანების რემონტისათვის, იმ პირობით, თუ შესრულებულია სამუშაოთა მოცულობა პერიოდების მიხედვით.

უმომხებლოდ მუშაობისათვის, სადაც იგი უნდა მუშაობდეს, აგრეთვე სამუშაოთა შემთავსებლობის დროს ტრაქტორისტებს მიეცემათ დანამატები სანარდო გამომუშაების 20 პროცენტის ოდენობით.

11. დროებრივ მუშათა შრომის ანაზღაურება ხდება სრული სატარიფო განაკვეთებით, ხოლო დანამატი პროდუქციისათვის წლის შედეგების მიხედვით და პრემიები, რომლებიც ძირითად მუშებს ერიცხებათ, მათ არ მიეცემათ. მეურნეობათა დირექტორებს ენიჭებათ უფლება აძლიონ პრემია დროებრივ მუშებს შესრულებულ სამუშაოთა მაღალი ხარისხისათვის სანარდო გამომუშაების 20 პროცენტამდე.

12. უფლება მიენიჭოთ მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს საქიროების დროს (მუშათა სურვილით) ფულადი დამატებითი საზღაურისა და პრემიების ნაწილი გასცენ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის სახით.

13. ბრიგადირთა შრომის ანაზღაურება მოხდეს იმ წესით, რაც დადგენილია მუშებისათვის, მემანქანე-ტრაქტორისტთა დროებრივი განაკვეთების III—IV თანრიგების საფუძველზე, რომლებიც დაწესებულია პირველი ჯგუფის რაიონებისათვის, ხოლო ყამირი და ნასვენი მიწების რაიონების საბჭოთა მეურნეობებში ბრიგადირებისათვის მემცენარეობაში — მემანქანე-ტრაქტორისტთა დროებრივი განაკვეთების მესამე ჯგუფის მიხედვით.

საბჭოთა მეურნეობებში, სადაც არ მოიპოვება განყოფილებები და ფერმები, ხოლო ბრიგადირები ფაქტიურად ასრულებენ მმართველების მოვალეობას, ბრიგადირების შრომის ანაზღაურება შეიძლება მოხდეს საანგარიშსწორებო განაკვეთებით, რაც დაწესებულია განყოფილებებისა და ფერმების მმართველებისათვის წარმოებული პროდუქციის მოცულობის შესაბამისად.

ბრიგადირებს, რომლებიც გათავისუფლებული არ არიან ძირითადი სამუშაოსაგან, მიეცეთ დანამატი ბრიგადის ხელმძღვანელობისათვის მათი სანარდო გამომუშაების 25 პროცენტამდე, რაზმების უფროსებს — 20 პროცენტამდე, ხოლო მერგოლურებსა და უფროს მუშებს — 15 პროცენტამდე.

ბრიგადირების განთავისუფლებულ თანაშემწეებს მიეცეთ ბრიგადირის ხელფასის 60—80 პროცენტი.

14. შენარჩუნებულ იქნას საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა სახელმწიფო საწარმოების ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურების მოქმედი წესი წარმოე-

ბული და რეალიზებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის მნიშვნელოვანი და ხარისხის მიხედვით, რომლის დროსაც მათ მიეცემათ ყოველთვიურად საგარანტიო მინიმუმი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს 1959 წლის 19 სექტემბრის № 1120 დადგენილებით დაწესებული ხელფასის საანგარიშსწორებო განაკვეთის 70 პროცენტის ოდენობით და დაემატება განაკვეთის 30 პროცენტი წარმოებული და რეალიზებული პროდუქციისათვის.

ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა თანამდებობრივი განაკვეთები (საანგარიშსწორებო სარგო) შეიძლება გადიდდეს ან შემცირდეს 10 პროცენტით ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკთა და მოსამსახურეთა ხელფასის ფონდის ფარგლებში, შესასრულებელი სამუშაოს სირთულისა და მოცულობის და მუშაკის კვალიფიკაციის მიხედვით.

დირექტორებს, მთავარ სპეციალისტებს და მთავარ ბუღალტრებს ხელფასს მოუმატებს ან დაუკლებს ზემდგომი ორგანიზაცია, ხოლო დანარჩენ მუშაკებს — საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი პროფკავშირის მუშათა კომიტეტთან შეთანხმებით.

უფლება მიენიჭოთ საბჭოთა მეურნეობების სამმართველოებსა და ტრესტებს, სახალხო მეურნეობის საბჭოებს, სამინისტროებსა და უწყებებს რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებთან, სამხარეო აღმასკომებთან და საოლქო აღმასკომებთან შეთანხმებით, ახალმოწყობილ საბჭოთა მეურნეობებში საჭიროების მიხედვით გაუდიდონ 2—3 წლით თანამდებობრივი განაკვეთები (საანგარიშსწორებო სარგო) ხელმძღვანელ მუშაკებს, სპეციალისტებს და მთავარ ბუღალტრს 1—3 კგუფით მოცემული წლისათვის პროდუქციის რეალიზაციის გეგმურ მოცულობასთან შედარებით, აგრეთვე შეუნარჩუნონ 2—3 წლის განმავლობაში თანამდებობრივი განაკვეთები იმ მუშაკებს, რომლებიც გადაყვანილი იქნებიან იმ მეურნეობათა განსამტკიცებლად, სადაც ნაკლებია რეალიზებული პროდუქციის მოცულობა.

15. იმ დიდი განყოფილებებისა და ფერმების მმართველებს, სადაც საერთო პროდუქციის მოცულობა წელიწადში 500 ათას მანეთს აღემატება, დაუწესდეთ თანამდებობრივი განაკვეთი (საანგარიშსწორებო სარგო) თვეში 160 მანეთის რაოდენობით.

16. საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობების ხელშეწყობის მიზნით ხელმწიფო საწარმოების ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტების დაჯილდოება მოხდეს სახელმწიფოსათვის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ჩაბარების ნახევარი წლისა და წლიური გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის დადებული საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებების შესაბამისად (განყოფილებებსა და ფერმებში პროდუქციის წარმოების გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის) და ზეგეგმითი მოგების მიღებისათვის.

წლის პირველი ნახევრის გეგმის გადაჭარბებით შესრულების პროცენტი განისაზღვრება სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ჩაბარების (წარმოების) წლიური გეგმის საფუძველზე.

ხელმძღვანელ მუშაკებსა და სპეციალისტებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ პროდუქციის ჩაბარების (წარმოების) ნახევარი წლისა და წლიური გეგმის გადაჭარბებით შესრულებას, პრემიები დაუწესდეთ თანამდებობრივი განაკვეთის (საანგარიშსწორებო თვიური სარგოს) 10 პროცენტის ოდენობით პროდუქციის ჩაბარების (წარმოების) გეგმის გადაჭარბებით შესრულების ყოველ პროცენტში.

სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ჩაბარების (წარმოების) წლიური გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის პრემიები გაიცეს იმ პირობით, თუ შესრულებულია კონტრაქტაციის (ან შესაბამისად წარმოების) ხელშეკრულებით დაწესებული დავალებანი მარცვლისა და ზორცისათვის, ზოლო სპეციალიზებულ საბჭოთა მეურნეობებში, გარდა ამისა ძირითადი დარგის პროდუქციისათვის. ამასთან სავალდებულოა შრომის ნაყოფიერებისა და მოგებათა გეგმის შესრულება.

პრემიები ზეგეგმითი მოგების მიღებისათვის გაიცემა ზეგეგმითი მოგების თანხის 10 პროცენტამდე; მეურნეობებში, რომლებშიაც მოგება გეგმით არ არის ვათვალისწინებული, გაიცემა პრემია გეგმასთან შედარებით პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებისაგან მიღებული ეკონომიის 10 პროცენტის ოდენობით. ამ პრემიების დარიცხვა ხელმძღვანელი მუშაკებისა და სპეციალისტებისათვის მოხდეს თვითეული მუშაკის წლიური საანგარიშსწორებო სარგოს (თანამდებობრივი განაკვეთის) პროპორციულად. აღნიშნული პრემიები გაიცემა იმ პირობით, თუ შესრულებულია სახელმწიფოსათვის პროდუქციის ჩაბარების წლიური გეგმა.

ცალკეულ მეურნეობებში პრემიების კონკრეტული ოდენობის განსაზღვრის დროს მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული მარც-

ელის, სიმინდის, ბამბის, შაქრის ჭარხლისა და სხვა სასოფლისმეურნეობის ურნეო კულტურების გეგმით დაწესებული მოსავლიანობა, ზორცის, რძისა და მეცხოველეობის სხვა პროდუქტების მიწის სავარგულების ას პექტარზე დაგეგმილი მიღება, დაწესებული ხარისხის პროდუქციის წარმოებისა და სახელმწიფოსათვის მიყიდვის მოცულობა, რაც აღნიშნულია კონტრაქტაციის ხელშეკრულებაში.

17. უფლება მიენიჭოთ საოლქო (სამხარეო) აღმასკომებს, ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, ხოლო იმ რესპუბლიკებში, რომლებსაც საოლქო დაყოფა არა აქვთ, — მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, დააჯილდოონ შესაბამის პროფკავშირულ ორგანოებთან შეთანხმებით საბჭოთა მეურნეობების დირექტორები და სპეციალისტები, წარმოების ნოვატორები წელიწადში თვიური განაკვეთის ოდენობით მასობრივი პროფესიების კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისა და მოწინავე აგროტექნიკური და ზოოტექნიკური ხერხების პრაქტიკულად გამოყენების სწავლების სანიმუშოდ დაყენებისათვის, საბჭოთა მეურნეობების წარმოებაში უხვი მოსავლის ბრიგადების მიღწევების დანერგვისათვის მიწათმოქმედებაში და მაღალი პროდუქტიულობის ბრიგადებისა — მეცხოველეობაში. პრემია გაიცემა იმ პირობით, თუ საბჭოთა მეურნეობამ გადაჭარბებით შეასრულა პროდუქციის ჩაბარების გეგმა.

დაჯილდოება უნდა წარმოებდეს ხელფასის იმ ფონდების ხარჯზე და ფარგლებში, რომლებიც დამტკიცებულია მოკავშირე რესპუბლიკების (რომელთაც საოლქო დაყოფა არა აქვთ) მინისტრთა საბჭოების, ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოების, სამხარეო აღმასკომების და საოლქო აღმასკომების მიერ.

18. დაწესდეს, რომ მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა, სპეციალისტთა და მოსამსახურეთა დაჯილდოება წარმოებს ხელფასის ფონდის ხარჯზე, რაც არ უნდა აღემატებოდეს თითო მუშაკზე წელიწადში 5 განაკვეთს (თვიურ ხელფასს), ხოლო ყამირი რაიონების საბჭოთა მეურნეობებში — 6 განაკვეთს.

19. საბჭოთა მეურნეობებისა და სოფლის მეურნეობის სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშაკთა სატარიფო განაკვეთები (სარგო), რომლებიც მომსახურებას უწევენ ბრუტელოზით დაავადებულ პირუტყვს, გადიდდება 15 პროცენტით, ხოლო რომლებიც მომსახურებას უწევენ პირუტყვს სამომთაბარო საძოვრებზე — 40 პროცენტით. საძოვრების მიკუთვნება სამომთაბარო საძოვრებზე წარმოებს

ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოების, სახელმწიფო აღმასკომების და საოლქო აღმასკომების მიერ.

20. უფლება მიენიჭოთ საბჭოთა მეურნეობების დირექტორებს პროფკავშირის მუშათა კომიტეტებთან შეთანხმებით სავსე სამუშაოების ყველაზე დაძაბულ პერიოდში დააწესონ სამუშაო დროის თვიური აღრიცხვა.

სამუშაო საათების ნორმალური თვიური ჩაოდენობის ზევით გამომუშავებული დრო ანაზღაურებულ იქნას დადგენილი წესით.

21. დაევალოს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის საკითხების სახელმწიფო კომიტეტსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საქავშირო ცენტრალურ საბჭოს ამ დადგენილების საფუძველზე ორი კვირის ვადაში დაამტკიცონ დებულებანი საბჭოთა მეურნეობების და სოფლის მეურნეობის სხვა სახელმწიფო საწარმოების მუშათა, ხელმძღვანელ მუშაკთა და სპეციალისტთა შრომის ანაზღაურების შესახებ.

22. ნება დაერთოს მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის საკითხების სახელმწიფო კომიტეტთან და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საქავშირო ცენტრალურ საბჭოსთან შეთანხმებით შემოიღონ საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკებისათვის შრომის ანაზღაურების პირობები, რომლებიც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 12 აგვისტოს № 927 დადგენილებით, ხელფასის დაწესებული ფონდების ფარგლებში.

23. დაევალოთ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის საკითხების სახელმწიფო კომიტეტსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საქავშირო ცენტრალურ საბჭოს მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოების მონაწილეობით:

ა) დააწესონ მაჩვენებლები იმისათვის, რომ მიკუთვნებულ იქნას საბჭოთა მეურნეობების ტრესტები ამ ტრესტების მუშაკთა შრომის ანაზღაურების ჭკუფებზე;

ბ) დაამტკიცონ საანგარიშსწორებო სარგო და თანამდებობრივი განაკვეთები იმ თანამდებობებისათვის, რომლებიც არ არიან გათვალისწინებული სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 12 აგვისტოს № 927 დადგენილებით;

გ) დაამტკიცონ დებულება საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების მუშაკთა დაჯილდოების შესახებ მათდამი დაქვემდებარებული საბჭოთა მეურნეობების მუშაობის ხარისხობრივი მაჩვენებლებისათვის (ზეგეგმითი მოგების მიღება ან საბჭოთა მეურნეობების პროდუქ-

ციის თვითღირებულების შემცირება) შესაბამისად ტვირთის მძიმე დაზიანებისა და დაზიანების საბჭოთა მეურნეობების ხელმძღვანელ და მუშაკთა მიერ ნიკურ მუშაკთა დაჯილდოების შესახებ, რომლებიც დამტკიცებულია საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 2 ივლისის № 710 დადგენილების თანახმად.

დაწესდეს, რომ პრემიის მაქსიმალური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს საანგარიშსწორებო სარგოს (თანამდებობრივი განაკვეთის) 0,3-ს თვეზე გაანგარიშებით.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალურ საბჭოს მიახნაით, რომ მატერიალური სტიმულირების ამ დადგენილებით გათვალისწინებული ფორმებისა და მეთოდების ყოველნაირად გამოყენება წარმოადგენს სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობის დიდმნიშვნელოვან პირობას.

დაევალოს პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანოებს, სამინისტროებს, საბჭოთა მეურნეობების სამმართველოებსა და ტრესტებს, სახალხო მეურნეობის საბჭოებს, უწყებებს, საბჭოთა მეურნეობების დირექტორებს ჩაატარონ საბჭოთა მეურნეობების მუშათა და მოსამსახურეთა ხელფასის მოწესრიგება მაღალ დონეზე, ამასთან შემოიღონ შრომის ანაზღაურების ახალი პირობები ძირითადად სახსრების მომპირნეობის ხარჯზე, რაც მიღებულია წარმოებაში მეცნიერების მიღწევებისა და მოწინავე გამოცდილების დანერგვის, შრომის ნაყოფიერების გადიდებისა და ტექნიკის გამოყენების გაუმჯობესების, შრომის ნორმირების გაუმჯობესების, შტატებში ზედმეტობის აღმოფხვრის, წერილი ბრიგადების, ფერმების და განყოფილებების გამსხვილების შედეგად.

პარტიულმა, საბჭოთა, პროფკავშირულმა და სამეურნეო ორგანოებმა უნდა გამოიყენონ საბჭოთა მეურნეობების მუშათა, სპეციალისტთა და მოსამსახურეთა მატერიალური დაინტერესების ახალი ზომები, რაც გათვალისწინებულია ამ დადგენილებებით, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების შემდგომი ყოველმხრივი გადიდებისათვის, მისი ხარისხის გაუმჯობესებისა და თვითღირებულების შემცირებისათვის.

სსრ ცენტრალური კომიტეტი

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო

პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭო

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ე ბ ი

61 საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 12 ივლისის № 504 დადგენილების დანართებში ნაწილობრივი ცვლილებების შეტანის შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. „ქ. თბილისში კოოპერაციული და ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობის ორგანიზაციის სერვიოზულ ნაკლოვანებათა შესახებ“ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 12 ივლისის № 504 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს სსრ ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დაბებში ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობის შესახებ, დებულების მე-7 მუხლში სიტყვა „დაბის“ შეიცვალოს სიტყვით „რაიონის“ და მე-8, მე-9, მე-11, მე-12, მე-13, მე-14 მუხლებში კი სიტყვა „სადაბო“ — სიტყვით „რაიონული“.

2. იმავე დებულების მე-16 მუხლის პირველი აბზაცი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„16. ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების სათანადო ნებართვის გარეშე აშენებისათვის მოქალაქეები მიეცემათ სასამართლო პასუხისგებაში საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 221 მუხლის შესაბამისად, ხოლო თვითნებურად მიტაცებულ მიწის ნაკვეთებზე სახლების აშენებისათვის კი — საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 180 და 221 მუხლების (ერთობლიობით) შესაბამისად.“

3. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 12 ივლისის № 504 დადგენილებით დამტკიცებულ „წესში საშენი მასალების შეძენისა ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობისათვის საქართველოს სსრ ქალაქებსა და ქალაქის ტიპის დაბებში“ შეტანილ იქნას შესწორება: მეორე მუხლში სიტყვა „სადაბო“ შეიცვალოს სიტყვით „რაიონული“.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯამახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ა. შირაძეძე**.

62 1961 წლისათვის მარცვლეული და ზეთოვანი კულტურების ჯიშიანი თესლისა და ბალახთა თესლის კონტრაქტაციის ტიპობრივი ხელშეკრულების დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:
დამტკიცდეს 1961 წლისათვის მარცვლეული და ზეთოვანი კულტურების ჯიშიანი თესლისა და ბალახთა თესლის კონტრაქტაციის ტიპობრივი ხელშეკრულების ფორმა, წარმოდგენილი საქართველოს სსრ დამზადებათა სამინისტროს მიერ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაფარიძე**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 14 ივლისი, № 426

დამტკიცებულია
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 14 ივლისის № 426
დადგენილებით

ტიპობრივი ხელშეკრულება

მარცვლეული და ზეთოვანი კულტურების ჯიშიანი თესლისა და ბალახების თესლის კონტრაქტაციისა 196— წლისათვის

196— წლის —————

სოფელი

ქალაქი (კოლმეურნეობა, საბჭოთა მეურნეობა, სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულება)

(კოლმეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობის, სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულება)
დასახელება)

რაიონის _____ ოლქის (მხარე, ასსრ), შემდეგში
დეგში „მეურნეობად“ წოდებულმა, _____
(აღინიშნოს თანამდებობა)

სახით, რომელიც მოქმედებს მინდობილობით, რაც გაცემულია—
(დასახელება)

ორგანიზაციისა, რომელმაც მინდობილობა გასცა, მინდობილობის № და გაცემის თარიღი)

მიმღებმა პუნქტმა (საწარმომ) _____
(აღინიშნოს პუნქტის დასახელება)

რაიონი _____ ოლქი (მხარე, ასსრ), შემდეგში
„კონტრაქტანდად“ წოდებულმა, _____ სახით, რომელიც
(აღინიშნოს თანამდებობა)

მოქმედებს მინდობილობით, რაც გაცემულია _____
(დასახელება ორგანიზაციისა, რომელმაც

მინდობილობა გასცა, მინდობილობის № და გაცემის თარიღი)

და შესყიდვის მთავარმა სახელმწიფო ინსპექტორმა _____
_____ (რაიონებში) ამხ. _____, რომელიც მოქმედებს

თანახმად დებულებისა შესყიდვის რაიონული (სარაიონთაშორისო) მთავარი სახელმწიფო ინსპექტორის შესახებ, დაედით ეს ხელშეკრულება იმაზე, რომ მეურნეობა მიჰყიდის (ჩააბარებს, გადაცვლის) სახელმწიფოს 196 — წელს მარცვლეული და ზეთოვანი კულტურების ჯიშთან თესლსა და ბალახების თესლს.

მეურნეობის ვალდებულებანი

ჯიშთან თესლის დამზადების სახელმწიფო გეგმის საფუძველზე მეურნეობა კისრულობს:

1. ჩააბაროს (მიყიდვისა და გადაცვლის წესით) სახელმწიფოს საჯიშე და სათესლე ხარისხის შესახებ არსებულ თანმხლებ დოკუმენტებიანად მარცვლეული და ზეთოვანი კულტურების ჯიშთან თესლი და ბალახთა თესლი შემდეგი რაოდენობით:

ეროვნული

ცენტრისთვის
ჩაბარების ვადა

კულტურა	ჯიში	რეპროდუქცია	რაოდენობა ცენტრებში.	ბიზნისის ჩაბარების ვადა

2. გამოიყენოს აგროტექნიკური და ორგანიზაციული ღონისძიებანი, მიმართული ჯიშის თესლის მოსავლიანობის გადიდებისა და მისი ხარისხის გაუმჯობესებისაკენ, კერძოდ:

ა) დაიცვას ყველა პირობა, რომლებიც უზრუნველყოფენ იმას, რომ შენარჩუნებულ იქნას თესლის სიწმინდე სხვა ჯიშებითა და კულტურებით მისი დანაგვიანებისაგან შენახვის, თესვის, აღების, გალენის, შრობის, გაწმენდისა და ჩაბარების დროს, აგრეთვე დაიცვას ჯვარედინმტვერია კულტურათა ნათესების დაწესებული სივრცობლივი იზოლაცია იმავე კულტურების სხვა ჯიშების ნათესებისაგან;

ბ) ჩაატაროს სათესლე ნაკვეთებზე გულმოდგინე მარგვლა: მათი გაწმენდა სხვა ჯიშებისა და კულტურების ნარევეებისაგან;

გ) არ დაუშვას თესლის ჩახურება და გაფუჭება;

დ) _____

3. ბალახთა თესლის გაყიდვის უზრუნველსაყოფად გამოყოს

196 ————— წელს ————— ჰექტარი ბალახთა სათესლე.

4. დროზე ჩაატაროს ყველა ჯიშის ნათესის საველე აპრობაცია და სახელმწიფოსათვის შესაბამისი კულტურებისა და ჯიშის თესლის ჩაბარების დაწესებამდე გადასცეს პურის მიმღებ პუნქტს აპრობაციის აქტები.

5. ჩაატაროს პურის მიმღებ პუნქტს მარცვლეული კულტურების თესლი ჯიშობრივი სიწმინდის არა ნაკლებ II კატეგორიისა, რომელიც აკმაყოფილებს სათესლე სტანდარტის ნორმებს, ან არ არის აყვანილი ამ ნორმამდე სიწმინდისა და ტენიანობის მხრივ, მაგრამ პურის დამზადების შეზღუდვითი კონდიციების ფარგლებშია.

სიწმინდისა და ტენიანობის მხრივ სათესლე სტანდარტის ნორმებამდე აუყვანელი თესლი უნდა იყოს ჯანსაღი; ნორმალური ფერით

სა და სუნისა, მავნებლებით დაუევადებელი (გარდა ტკიბასი, რომელიც დაევადება დასაშვებია პირველ სტადიაში) და განუყოფელი ნარევეთ ბით დანაგვიანებული იმ ნორმებზე მეტად, რაც გათვალისწინებულია სტანდარტით მესამე კლასის თესლისათვის.

იმ შემთხვევაში, თუ თესლი არ არის სიწმინდისა და ტენიანობის მხრივ აყვანილი სათესლე სტანდარტის ნორმებამდე, მისი ღივებუ- დობა უნდა იყოს სათესლე სტანდარტის არა ნაკლებ მესამე კლასის ნორმებისა.

ჭიშინი თესლი (გარდა საგაზაფხულო კულტურების ელიტისა და საშემოდგომო კულტურების იმ ელიტური თესლისა, რაც არ ყოფი- ლა გამოყენებული მოსავლის აღების წესს) შეიძლება ჩაბარდეს მისი სიცოცხლისუნარიანობის მიხედვითაც, რასაც განსაზღვრავს მეთესლეობის საკონტროლო ლაბორატორია, ან პურის მიმღები პუნ- კტის ლაბორატორია.

6. ჩაბაროს ამ ხელშეკრულებით გასაყიდი ბალახთა თესლი, ხა- რისხით მოქმედი სათესლე სტანდარტის არანაკლებ მესამე კლასისა.

7. ჩაბარებული ჭიშინი თესლი მიიტანოს _____ პურის მიმღებ პუნქტში.

8. დაფაროს პურის მიმღები პუნქტიდან მიღებული ფულადი ავანსი, ამ ხელშეკრულების მე-11 მუხლის შესაბამისად.

კონტრაქტანტის ვალდებულებანი

კონტრაქტანტი კისრულობს:

9. მისცეს მეურნეობას თესვის დაწყებიდან არა უგვიანეს 15

დღისა _____ პუნქტიდან. 196 _____ წელს დასა- თესლად შემდეგი რაოდენობის ჭიშინი თესლი, რომელიც სათესლე ხარისხის მხრივ შეესაბამება სათესლე სტანდარტების ნორმებს:

კულტურა	ჯამი	რებრო- დუქცია	ჯიშობრივი სიწმი- დის კატეგორია	რაოდენობა ცენტნერობ.	თესლის გაცემის პირობები (გადა- ცელა, გაყიდვა)

10. ამ ხელშეკრულების მე-9 მუხლში აღნიშნული თესლის მატარებელი მა აწარმოოს დაპლომბილი ტომრებით, ამასთან თვითვეული ტომრის შიგნით უნდა იქნას ჩადებული და გარედან დაკიდებული დაწესებული ფორმის ეტიკეტები. ტომრები, რომლებშიაც ჩაყრილია ყველა კულტურის სუპერელიტის, ელიტისა და პირველი რეპროდუქციის თესლი, აგრეთვე II და შემდგომი რეპროდუქციის დეფიციტური ჯიშების თესლი

(დეფიციტური ჯიშების დასახელება)

მისცეს მეურნეობას დაუბრუნებლად, დაწესებულ სახელმწიფო ფა-სებში მიყიდვის წესით; ქსოვილის ტომრები, რომლებშიაც ჩაყრი-ლია დანარჩენი თესლი, მისცეს დაბრუნების ვალდებულებით, დად-გენილი წესით.

11. მისცეს კოლმეურნეობას ფულადი ავანსი მარცვლეული და ზეთოვანი კულტურების იმ ჯიშის თესლის ღირებულების 30 პრო-ცენტის ოდენობით, რაც ჩაბარებულ უნდა იქნას ამ ხელშეკრულე-ბის თანახმად. შესაბამისი რეპროდუქციის ჯიშობრივი სიწმინდის II კატეგორიის დაუხარისხებელი თესლისათვის ჯიშობრივი დანამა-ტის ჩათვლით, ხოლო ბალახთა თესლის ხაზით — პირველი კლასის კონდიციტური თესლის ღირებულებისა.

ფულადი ავანსი გაიცემა ისე, რომ კოლმეურნეობას არ გადახ-დება პროცენტები ავანსის სარგებლობისათვის.

ფულადი ავანსი გაიცეს შემდეგ ვადებში:

ხელშეკრულების დადების დროს — პროცენტი

თესვის გეგმის შესრულების შემდეგ — პროცენტი

თესვიდან ერთი თვის შემდეგ — პროცენტი

ამ ავანსის დაკავება მოხდეს ჯიშის თესლის თვითვეული პარტი-

ის ჩაბარების დროს მისი ღირებულების — პროცენტის ოდენობით ავანსის სრულ დაბრუნებამდე.

12. მიიღოს მეურნეობისაგან მის მიერ ჩაბარებული 1961 წლის მოსავლის ჯიშის თესლი ამ ხელშეკრულების 1 მუხლში აღნიშნუ-ლი რაოდენობით. გარდა ამისა მიიღოს ხელშეკრულების 1 მუხლში აღნიშნული რაოდენობის ზევით დეფიციტური და პერსპექტიული

ჯიშების ყველა თესლი, რაც წარმოდგენილია ჩასაბარებლად

(დეფიციტური და პერსპექტიული ჯიშების დასახელება)

13. მეურნეობის მიერ ამ ხელშეკრულების მიხედვით ჩაბარებულ მთელი ჯიშის თესლი მიიღოს შემდეგ პირობებში:

ა) მარცვლეული და ზეთოვანი კულტურების მიღებულ ჯიშთან თესლში გადაუხადოს ძირითადი ღირებულება თესლის ხარისხის შესაბამისად საბჭოთა მეურნეობას ჩაბარების ფასებში, ხოლო კომეურნეობას - შესასყიდ ფასებში, რაც ყოველწლიურად დაწესდება სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1958 წლის 23 ივლისის № 789 დადგენილების შესაბამისად, და, გარდა ამისა, ჯიშობრივი დანაშატი, შემდეგი ოდენობით:

კულტურა	ჯიში	რეპროდუქცია	ჯიშობრივი სიწმინდის კატეგორია	ჯიშობრივი დანაშატი შესასყიდი ფასის პროცენტულად			
				I კლასი	II კლასი	III კლასი	დაუხარისხებელი (შემზღვევ. პურის დაშვების კონდიციის ფარგლებში)

შენიშვნები:

1. საგაზაფხულო მარცვლეული კულტურების კონდიციურ თესლში, რომელიც ჩაბარებულია მისი სიცოცხლისუნარიანობის მიხედვით, ჯიშობრივი დანაშატი გაიკეთა როგორც ისეთი თესლისათვის, რომელსაც აქვს ღირებულება სიცოცხლისუნარიანობაზე 3 პროცენტით ნაკლები.
2. მაღალზეთოვანი ჯიშის მზესუმზირას თესლში _____

(მაღალზეთოვანი ჯიშის დასახელება)

ჭიშობრივი დანამატი გაიყვამა, ვარდა იმ დანამატისა, ზმანდნაწმანდნა
ბულია შალალი ზეთიანობისათვის.

3. ჭიშიან თესლში, ისეთი ტენიანობით, რაც აღემატება სათესლე სტან-
დარტის ნორმას, მაგრამ ყველა დანარჩენი მაჩვენებლის მიხედვით
შეესაბამება სათესლე სტანდარტის განსაზღვრულ კლასს, ჭიშობრა-
ვი დანამატი გაიყვამა როგორც შესაბამისი კლასის თესლისათვის,
რაც შემცირდება დაწესებული ოდენობით ტენიანობის მიხედვით,
მაგრამ არა უმეტეს 20 პროცენტისა;

ბ) მარცვლეული კულტურების ჭიშიან თესლში, რომელიც ჩაბა-
რებულია გადაცვლის წესით, გადაუხადოს მეურნეობას დაწესებული
ჭიშობრივი დანამატი და მისცეს რიგითი მარცვალი —————

(საფურაჟე, იმავსახელობისა)

კულტურებისა ცენტრერი ცენტრში ჩათვლითი წონით

შენიშვნა:

მარცვლეული კულტურების ჭიშიანი თესლი გადაცვლის წესით მიიღე-
ბა კომლექტებისაგან, რომლებმაც შეასრულეს სახელმწიფო-
სათვის მარცვლეულის მიყიდვისა და სესხის დაბრუნების თაიანთი
ვალდებულებანი. საბჭოთა მეურნეობებისაგან გადაცვლის წესით
მიიღება სასურსათო და საფურაჟე მარცვლეული კულტურების
ჭიშიანი თესლი, რომელიც მათ მიერ გამოყოფილია საფურაჟე
ფონდებად;

გ) აუნაზღაუროს მეურნეობას სახელმწიფოსათვის მიყიდული
ჭიშიანი თესლის მიტანის ღირებულება მთელი მანძილისათვის მეურ-
ნეობიდან ჩაბარების პუნქტამდე, საავტომობილო ტვირთბიდვის
ერთიანი ტარიფებით, ხოლო გადაცვლის წესით ჩაბარებულ თესლ-
ზე — გადაუხადოს გადაცვლილი თესლის იქით და აქეთ მიტანის
ღირებულება ავტოტრანსპორტით მარცვლის გადაზიდვის ერთიანი
ტარიფებით.

14. სათესლე სტანდარტის პირველი კლასის ბალახების მიღებულ
თესლში გაუსწოროს ფულადი ანგარიში მეურნეობას შემდეგ შე-
სასყიდ ფასებში:

კულტურების დასახელება	ფასი მანეთობ. 1 ცენტნერში	კულტურების დასახელება	ფასი მანეთობ. 1 ცენტნერში

15. ბალახების ჩაბარებული თესლი, რომლის ხარისხი პირველ კლასზე ნაკლებია, მაგრამ არ არის სათესლე სტანდარტის მესამე კლასზე ნაკლები, ანაზღაუროს მოქმედ ფასებში, ამასთან გამოიყენოს ფასდაკლება სათესლე სტანდარტის პირველი კლასის ნორმებთან შედარებით სიწმინდის ყოველი შემცირებული პროცენტისათვის — 1,5 პროცენტი და ღივებადობის ყოველი შემცირებული პროცენტისათვის — 1 პროცენტი.

16. აძლიოს მეურნეობას, მისი მოთხოვნის თანახმად, საჭირო რაოდენობის ტომრები ყველა კულტურის ელიტის და პირველი რეპროდუქციის თესლის, აგრეთვე დეფიციტური ჯიშების მეორე და შემდგომი რეპროდუქციების კონდიციური თესლის ჩასაყრ-

ლად

(დეფიციტური ჯიშების დასახელება)

რაც მომზადებულია ჩასაბარებლად. ამ მიზნისათვის ტომრების გაცემა აწარმოოს ვალდებულებით, რომ დაბრუნებული იქნება საწინდრის გადახდევინებით გასაცემ ფასებში.

მხარეთა პასუხისმგებლობა

17. იმ შემთხვევაში, თუ მეურნეობამ არ შეასრულა სახელმწიფოსათვის ჯიშოვანი თესლის მიყიდვის ვალდებულებანი, რაც გათვალისწინებულია ამ ხელშეკრულებით, მეურნეობა გადაუხდის კონტრაქტანტს საურავს ვალდებულების იმ ნაწილის ღირებულების 0,01 პროცენტის ოდენობით (შესაბამის ფასებში), რაც არ არის შესრულებული დაწესებულ ვადაში, ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეში.

თუ ვადის გადაცილება 10 დღეს აღემატება, საურავის დარიცხვა შეწყდება და მეურნეობა გადაუხდის კონტრაქტანტს დარიცხულ საურავს ზევით საუპიროს ვალდებულების იმ ნაწილის ღირებულების

1 პროცენტის ოდენობით, რაც არ არის შესრულებულ და დაწესებულია ვადაში.

18. უკეთეს კონტრაქტანტმა ამ ხელშეკრულებით აღნიშნულ ვადაში არ გადაუხადა მეურნეობას მიღებული ჯიშინი თესლის ღირებულება, იგი გადაუხდის მეურნეობას საურავს ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეში მიღებული ჯიშინი თესლის 0,01 პროცენტის ოდენობით (შესაბამის ფასებში).

10 დღეზე მეტი ხნით ვადის გადაცილების დროს საურავის დარიცხვა შეწყდება და კონტრაქტანტი გადაუხდის მეურნეობას დარიცხულ საურავს ზევით საუპიროს დროზე გადაუხდელი თანხის 1 პროცენტის ოდენობით.

19. საურავის, ჯარიმის ან საუპიროს გადახდა არ ათავისუფლებს მხარეებს ამ ხელშეკრულების შესრულებისაგან.

სტიქიური უბედურების შემთხვევაში, თუ ეს დადასტურებულია სახდაზღვევის შესაბამისი დოკუმენტით, მეურნეობა ათავისუფლდება ამ ხელშეკრულებით მატერიალური პასუხისმგებლობისაგან.

20. ამ ხელშეკრულების შესრულების დროს წამოჭრილი დავა გადაწყდება დადგენილი წესით.

21. ეს ხელშეკრულება შედგენილია სამ ცალად, რომელთაგან ერთი ინახება მეურნეობაში, მეორე — კონტრაქტანტთან და მესამე — შესყიდვის მთავარ სახელმწიფო რაიონულ (სარაიონთაშორისო) ინსპექტორთან.

მხარეთა იურიდიული მისამართები:

მეურნეობისა _____

(კოლმეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობის, სამეცნიერო-საკვლევი

დაწესებულების დასახელება და მისი საფოსტო მისამართი)

მიმდინარე (საანგარიშსწორებო) ანგარიში № _____

სახელმწიფო ბანკის _____ განყოფილებაში

კონტრაქტანტისა _____

(პუნტის (საწარმოს) დასახელება და მისი საფოსტო მისამართი)

ხელის მოწერა:

კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე _____

საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი _____

სამეცნიერო-საკვლევი საცდელი

სადგურის დირექტორი _____

კონტრაქტანტი _____

_____ რაიონის შესყიდვის მთავარი

სახელმწიფო ინსპექტორი _____

63 შავი ზღვის სანაპიროს კილომეტრნახევრიან ზოლში ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების განაშენიანების დროებითი წესების შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენს:

დამტკიცდეს საქართველოს სსრ სახმშენისა და საქართველოს პროფსაბჭოს საკურორტო სამმართველოს მიერ წარმოდგენილი „დროებითი წესები იმ ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების განაშენიანებისა, რომლებიც მდებარეობენ საქართველოს სსრ შავი ზღვის სანაპიროს საკურორტო ზონაში ქალაქ ბათუმიდან მდინარე ფსოუმდე 1,5-კილომეტრიანი ზოლის ფარგლებში“, დანართის თანახმად.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაპახიშვილი.**

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაქაძე.**

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 დამტკიცებულია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 1961 წლის 14 ივლისის № 427
 დადგენილებით

დროებითი წესები

იმ ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების განაშენიანებისა, რომლებიც მდებარეობენ საქართველოს სსრ შავი ზღვის სანაპიროს საკურორტო ზონაში ქალაქ ბათუმიდან მდინარე ფსოუმდე 1,5-კილომეტრიანი ზოლის ფარგლებში

(შედგენილია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 8 ოქტომბრის № 705 დადგენილების შესაბამისად)

განაშენიანების დროებითი წესების მიზანია თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას ყოველგვარი აჩარაცეონალური მშენებლობა, მიწის სამუშაოების წარმოება და მიწების ათვისება სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების გაფართოებისათვის საქართველოს სსრ შავი ზღვის სანაპიროს ტერიტორიაზე, რომელიც განკუთვნილია საკურორტო მშენებლობისათვის.

განაშენიანების წესები ვრცელდება ქალაქებზე, დასახლებულ პუნქტებზე, კურორტებსა და ისეთ ადგილებზე, რომლებსაც სამკურნალო მნიშვნელობა აქვთ, დანართის თანახმად.

შავი ზღვის სანაპიროს კილომეტრანახევრიანი სანაპირო ზოლი იყოფა ორ ზონად:

პირველი ზონა — საზღვაო პლაჟი 50—75 მეტრი სიგანის ფარგლებში.

მეორე ზონა მოიცავს სანაპირო ზოლის საკურორტო ტერიტორიას 1,5 კილომეტრამდე სიგანისა, იმ დასახლებული პუნქტების, საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების კარმიდამოებისა და სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების ჩათვლით, რომლებიც უშუალოდ ეკვრიან შავი ზღვის სანაპიროს საკურორტო ადგილებს.

1. პირველ ზონაში აკრძალულია ყოველგვარი მშენებლობა ან მიწის სამუშაოები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული კურორტის სამკურნალო საშუალებათა ექსპლუატაციასთან ან კავშირგამბულობის იმ საშუალებათა შეკეთებასთან და მშენებლობასთან, რომლებიც ამ ზონაშია.

2. მეორე ზონის ქალაქებსა და დასახლებულ პუნქტებში აკრძალულია:

ა) ინდივიდუალური საკარმიდამო საბინაო მშენებლობის ტერიტორია არ არის გათვალისწინებული ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების დადგენილი წესით დამტკიცებული გენერალური გეგმებით;

ბ) კილომეტრნახევრიანი ზოლის თავისუფალ ტერიტორიებზე, რომლებსაც არ მოიცავენ დამტკიცებული გენერალური გეგმები, ყოველგვარი მშენებლობა ისე, თუ არ არის მიღებული მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის ნებართვა, შეთანხმებული საქართველოს სსრ სახმშენთან და პროფკავშირთა საკურორტო სამმართველოსთან;

გ) სამთო გამონამუშევართა წარმოება, ქაბურღილების გათხრა, ტყის მთლიანი კრა-სანაგვეების, პირუტყვის სამარხების, სასაფლაოების, სარწყავი მინდვრების, ასენიზაციის მინდვრების მოწყობა; გაუწმენდავი ჩამდინარე წყლების გაშვება მდინარეებში ისე, თუ არ არის მიღებული მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის ნებართვა, შეთანხმებული პროფკავშირთა საკურორტო სამმართველოსთან და სახელმწიფო სანიტარულ ინსპექციასთან.

3. საკურორტო ქალაქთა ტერიტორიებისა და სამკურნალო თვისებების მქონე ადგილების დაცვის ყოველგვარი ღონისძიებანი ეკისრება ტერიტორიულ საკურორტო სამმართველოებს, რომელთა მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფება კურორტი. ტერიტორიისადმი მეთვალყურეობა ხორციელდება შესაბამისად „დებულებისა კურორტების და სამკურნალო მნიშვნელობის ადგილების სანიტარული დაცვის შესახებ“, რომელიც მოწონებულია სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1940 წლის 10 აპრილის დადგენილებით (სსრკ დადგ. კრ. 1940 წ. № 12 მუხ. 289).

4. მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომებს ეკისრებათ შავი ზღვის სანაპიროს კილომეტრნახევრიანი ზოლში მუდმივი მეთვალყურეობა გაუწიონ;

ა) ისეთი მშენებლობისა და სხვა სახის სამუშაოთა შეზღუდვის განხორციელებას, რომლებიც არ არის დაკავშირებული კურორტის სამკურნალო ფაქტორების გაუმჯობესებასთან;

ბ) კურორტის ან სამკურნალო ადგილის ბუნებრივ სამკურნალო ფაქტორების რეჟიმს.

ამ წესების დარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომები იღებენ ზომებს აღნიშნულ დარღვევათა დაუყოვნებლივ აღკვეთისათვის, რასაც აცნობებენ შესაბამის ორგანიზაციებს.

განაშენიანების დროებითი წესები ვრცელდება შავი ზღვის სანაპიროს კილომეტრანახევრიან ზოლზე ქალაქ ბათუმიდან მდინარე ფსოუმდე და მოიცავენ:

1. ბათუმის რაიონი—ქალაქ ბათუმის საზღვრებიდან ქობულეთის რაიონის საზღვრამდე, კურორტ მახინჯაურის, მახინჯაურის საბჭოთა მეურნეობის, მწვანე კონცხის, ციხისძირის ჩათვლით.

2. ქობულეთის რაიონი — კურორტ მახინჯაურის საზღვრებიდან მახარადის რაიონის საზღვრამდე, სოფ. სახალბაშოს კოლმეურნეობა „აჭარის“, ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობის, სოფ. ულიანოვკის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობის, ციხისძირის საბჭოთა მეურნეობის, სოფ. ციხისძირის სტალინის სახ. კოლმეურნეობის ბობოყვათის კოლმეურნეობის, დაგვის კოლმეურნეობის, კვირიკეს საბჭოთა მეურნეობის, კროვის სახელობის კოლმეურნეობის, კურორტ ქობულეთის, სოფ. ახალსოფლის ტელმანის სახელობის კოლმეურნეობის, ბუჯნარის საბჭოთა მეურნეობის ჩათვლით.

3. მახარადის რაიონი — კურორტ ქობულეთის საზღვრიდან მდინარე სუფსამდე, სოფელ ჩახათის, ქვედა ბახვის, მშვიდობაურის, დვაბზუს, სოფ. ჭანიეთის რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობის, სოფ. ბახვის მარქსის სახელობის კოლმეურნეობების, მახარადის სახ. კოლმეურნეობის, შვევეთილის, ასკანის კოლმეურნეობის, შვიანის კოლმეურნეობის, ზვარბეთის კოლმეურნეობის, ბოხვაურის კოლმეურნეობის, სოფ. ფამფალეთის პირველი მაისის სახელობის კოლმეურნეობის, სოფ. მაკვანეთის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობის, მელექედურის კოლმეურნეობის, მაგნეტიდის, სოფ. შრომის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის, ურეკის სანერგის ჩათვლით.

4. ლანჩხუთის რაიონი — სოფ. შრომის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის საზღვრიდან ფოთის რაიონის საზღვრამდე (მდინარე მალთაყვა), ურეკის, მალთაყვის, სოფ. ხიდმაღალის კომინტერნის სახელობის კოლმეურნეობის, სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწების ტორფსამუშაოების ჩათვლით.

5. ფოთის რაიონი — საზღვრებში მდინარე მალთაყვიდან მდინარე ჭურბამდე, ფოთის ციტრუსების საბჭოთა მეურნეობის, კოლხიდის საბჭოთა მეურნეობის, ქალაქ ფოთის, ცაგერის რაიონის სოფ. აღვის საძოვრების, სახელმწიფო მიწის ფონდის, პატარა ფოთის საბჭოთა მეურნეობის, ზუგდიდის რაიონის სოფელ რუხის, ჩხოროწყუს

რის სანატორიუმისა და პიონერთა ბანაკის, სახელმწიფო ფონდის მიწების ჩათვლით.

10. გაგრის რაიონი — გუდაუთის რაიონის საზღვრიდან მდინარე ფსოუმდე, ლიძაყის, ბიჭვინთის საბჭოთა მეურნეობის, ბიჭვინთის პიონერთა ბანაკის, მეთევზეთა დაბის, ციტრუსების საბჭოთა მეურნეობის, ალახაძის კოლმეურნეობის, მეფრინველეობის ფერმის, კოლხიდის კოლმეურნეობის, საკურორტო სამმართველოს საბჭოთა მეურნეობის, სოფ. კოლხიდის კოლმეურნეობა „სიხარულის“ ახალი გაგრის, სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწების, ჩივირიფშის, „გრებე-შოკის“, „ხოლოდნაია რეჩკას“ (ცივი წყაროს), სოფ. განთიადის კუბიშევის სახელობის კოლმეურნეობის, განთიადის, სოფ. ხეივანის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობის, ლესელიძის ჩათვლით.

64 საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დებულების დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დებულება, დანართის თანახმად.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1945 წლის 16 მაისის № 583 დადგენილების 1 მუხლი საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაპახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძაძე**.

საქართველოს
წევრი

დამტკიცებულა საქართველოს
სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 14 ივლისის № 428
დადგენილებით

დებულება

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შესახებ

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის კონსტიტუციის 56-ე და 58-ე მუხლების შესაბამისად, წარმოადგენს რესპუბლიკურ სამინისტროს და თავის საქმიანობაში უშუალოდ ექვემდებარება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს.

2. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო უზრუნველყოფს საბჭოთა სკოლის მთავარი ამოცანის განხორციელებას — ყოველმხრივ განვითარებული ადამიანების აღზრდას, მოსწავლეების მომზადებას ცხოვრებისათვის, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომისათვის, მათი ზოგადი და პოლიტექნიკური განათლების დონის შემდგომ ამაღლებას. ახალგაზრდობის აღზრდას სოციალისტური საზოგადოების პრინციპებისადმი ღრმა პატივისცემის, კომუნისმის იდეების სულისკვეთებით.

ამის შესაბამისად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ეკისრება:

ა) განახორციელოს საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიანი განათლება და უზრუნველყოს სრული საშუალო განათლების შემდგომი განვითარება მწარმოებლურ შრომასთან სწავლების შეერთების საფუძველზე;

ბ) ყოველმხრივ გააფართოოს სკოლა-ინტერნატების ქსელი, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს საზოგადოების როლის მნიშვნელოვანი ზრდა და ოჯახისათვის დახმარება ბავშვების აღზრდის საქმეში;

გ) განახორციელოს მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდა, უზრუნველყოს მათი საერთო და პოლიტექნიკური განათლება. მოამზადოს მოსწავლეები პრაქტიკული საქმიანობისათვის სახალხო მეურნეობისა და კულტურის სხვადასხვა დარგებისათვის, უზრუნველყოს მოსწავლეთა ფიზიკური და ესთეტიკური განვითარება;

დ) განავითაროს სკოლამდელი აღზრდა;

ე) მოაწყოს მშრომელთა საერთო განათლების ამაღლება საღამოს (ცვლის) დაუსწრებელი სწავლებისა და სწავლების სხვა ფორმების საშუალებით;

ვ) უზრუნველყოს სკოლები და საბავშვო დაწესებულებები წველო გეგმებით, პროგრამებით, სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო თვალსაჩინო ხელსაწყოებით, იზრუნოს სასწავლო-საწარმოო ბაზების გამოყოფისა და კეთილმოწყობისათვის;

ზ) სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტის საშუალებით განახორციელოს სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა სწავლებისა და აღზრდის საკითხებზე.

3. დაკისრებული ამოცანების შესასრულებლად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო:

ა) ხელმძღვანელობს აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების განათლების განყოფილებებისა და უშუალოდ სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულ საწარმოების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების მუშაობას;

ბ) უზრუნველყოფს საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიანი განათლების გატარებას, შრომითი და პოლიტექნიკური სწავლების განხორციელებას, მოსწავლეებში საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომის ჩვევების გამომუშავებას, ბავშვთა კომუნისტურ აღზრდას სკოლასა და სკოლის გარეშე დაწესებულებებში, მოსწავლეთა შრომისა და დასვენების ორგანიზაციას;

გ) დაამუშავებს და განსახილველად წარუდგენს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განათლების შესახებ საქართველოს სსრ მთავრობის დადგენილებათა და განკარგულებათა პროექტებს და უზრუნველყოფს მიღებული დადგენილებებისა და განკარგულებების შესრულებას;

დ) შეიმუშავებს ყველა ტიპის სკოლების, საბავშვო ბაღების, საბავშვო სახლების, სკოლის გარეშე დაწესებულებების ქსელისა და მოსწავლეთა კონტინგენტის, სკოლებისა და სახალხო განათლების სხვა საწარმოების, ორგანიზაციისა და დაწესებულებების კაპიტალური მშენებლობისა და მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების, კადრების მომზადებისა და გადამზადების, სახელმძღვანელოების გამოცემისა და სასწავლო ხელსაწყოთა დამზადების პერსპექტიულ დაწესებულებებს;

ე) განიხილავს და დაამტკიცებს დაქვემდებარებული დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების წესდებებსა და დებულებებს;

შეადგენს რესპუბლიკურ და ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ

დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების მართვის გეგმებს;

ხელმძღვანელობს სტატისტიკური აღრიცხვიანობის საქმეს განათლების დარგში;

ვ) განიხილავს საკითხებს და დასკვნებს წარუდგენს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საშუალო სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და საღამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების განხრისა და დახურვის შესახებ;

ზ) შეიმუშავებს და დაამტკიცებს დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების საღამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების, სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების, საბავშვო სახლების, სპეცსკოლებისა და სკოლის გარეშე საბავშვო დაწესებულებათა სასწავლო გეგმებს, პროგრამებს, ინსტრუქციებს, მითითებებს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შესახებ და ძირითადი დოკუმენტაციის ფორმებს;

თ) დაამტკიცებს გამოსაცემად და დასამზადებლად სახელმძღვანელოებს, სასწავლო-მეთოდურ ლიტერატურას და თვალსაჩინო ხელსაწყოებს;

ი) შეიმუშავებს და დაამტკიცებს სკოლების საგამოცდო დოკუმენტაციას;

კ) დანიშნავს, გადაიყვანს და გაათავისუფლებს სკოლებისა და განათლების დარგის მუშაკებს სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ნომენკლატურის შესაბამისად;

ლ) წარუდგენს საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოს პრეზიდიუმს მასწავლებლებს „საქართველოს სსრ სკოლის დამსახურებული მასწავლებლის“ საპატიო წოდების მისანიჭებლად.

დააჯილდოებს მუშაკებს განათლების დარგში წარჩინებული მუშაობისათვის სამკერდე ნიშნით „სახალხო განათლების წარჩინებული“;

მ) ჩაატარებს განათლების დაწესებულებების მუშაკთა რესპუბლიკურ თათბირებსა და სემინარებს;

ჩაატარებს განათლების დაწესებულებების მუშაკთა რესპუბლიკურ თათბირებსა და სემინარებს;

ნ) შეადგენს და წარუდგენს განსახილველად საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განათლების რესპუბლიკური და ადგილობრივი ბიუჯეტების პროექტებს.

დაამტკიცებს რესპუბლიკურ ბიუჯეტზე მყოფ მისდამი დაქვემდებარებული დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების ხარჯთაღრიცხვებს და უზრუნველყოფს მათს შესრულებას.

დააფინანსებს რესპუბლიკურ ბიუჯეტზე მყოფ მისდამფინანსებელ დეპარტულ საწარმოებს, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს და შეამოწმებს მათს სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობას.

განახორციელებს კონტროლს ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ განათლების დაწესებულებების ორგანიზაციებისა და საწარმოების ხარჯთაღრიცხვების შესრულებაზე;

ა) ხელმძღვანელობს სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, სადამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების, საბავშვო სახლების, სპეცსკოლებისა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისა და განათლების სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სხვა დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების მომარაგებას სახელმძღვანელოებით, სასწავლო ნივთებით, დიდაქტიური ხელსაწყოებითა და სხვა მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით;

ბ) შეიმუშავებს კაპიტალური მშენებლობის ტექნიკურ დოკუმენტაციას საპროექტო ორგანიზაციების მეშვეობით.

წარუდგენს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დასამტკიცებლად ან თვითონ დაამტკიცებს (სახარჯთაღრიცხვო ღირებულების ოდენობის მიხედვით) კაპიტალური მშენებლობის ობიექტების საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციას.

განახორციელებს ტექნიკურ ზედამხედველობასა და კონტროლს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულ განათლების ყველა საწარმოს, ორგანიზაციისა და დაწესებულების შენობების კაპიტალური მშენებლობისა და რემონტის მიმდინარეობაზე.

4. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სათავეში უდგას მინისტრი, რომელიც საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 52-ე მუხლის შესაბამისად, ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს და სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების მთელ საქმიანობას და უზრუნველყოფს განათლების საკითხებზე მიღებული კანონებისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებისა და განკარგულებების შესრულებას.

5. საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი, საქართველოს სსრ რესპუბლიკის კონსტიტუციის 53-ე მუხლის შესაბამისად, გამოსცემს თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ მოქმედი კანონების, აგრეთვე სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა

საბჭოს დადგენილებათა და განკარგულებათა საფუძველზე ამოწმებს მათს შესრულებას.

6. საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გააუქმებს სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების განათლების განყოფილებათა გამგეებისა და სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულ სხვა დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა ხელმძღვანელების ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს და შეაჩერებს აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრების ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონებს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებსა და განკარგულებებს, აგრეთვე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს. აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრების ბრძანებებისა და ინსტრუქციების გაუქმების საკითხს საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი შეიტანს განსახილველად შესაბამისი ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოში.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში მინისტრის თავმჯდომარეობით იქმნება კოლეგია, რომლის შემადგენლობას მინისტრის წარდგენით დაამტკიცებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო.

კოლეგია თავის სხდომებზე განიხილავს პარტიისა და მთავრობის დადგენილებათა შესრულების, სახალხო განათლების საქმისადმი ხელმძღვანელობის, კადრების შერჩევის, განაწილებისა და აღზრდის ძირითად საკითხებს, მოისმენს სამმართველოებისა და განყოფილებების უფროსების და სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულ დაწესებულება-ორგანიზაციების ხელმძღვანელი მუშაკების, აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკების სამინისტროებისა და ოლქის და რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილებათა გამგეების ანგარიშებს.

კოლეგიის გადაწყვეტილება ზორციელდება მინისტრის ბრძანებით, მინისტრსა და კოლეგიას შორის უთანხმოების შემთხვევაში მინისტრი ახორციელებს თავის გადაწყვეტილებას და წამოჭრილ აზრთა სხვაობის შესახებ მოახსენებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს; კოლეგიის წევრებს, თავიანთი მხრივ, შეუძლიათ აპელაციით მიმართონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს.

8. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან არსებობს ბავშვთა სათამაშოების სამხატვრო-ტექნიკური კომისია, რომელიც

ხელმძღვანელობს და კონტროლს უწევს ყველა ასაკის თამაშობების შექმნასა და წარმოებას.

კომისიის შემადგენლობას საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის წარდგენით ამტკიცებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო.

9. განათლების ხელმძღვანელ მუშაკთა და აგრეთვე ძირეულ მოწინავე მუშაკთა გამოცდილების გაზიარების მიზნით, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო იწვევს აქტივის თათბირებს, რომელზედაც მოისმენენ და განიხილავენ პარტიისა და მთავრობის უმნიშვნელოვანეს გადაწყვეტილებებს და აქედან გამომდინარე განათლების საკითხებს, აგრეთვე კრიტიკისა და თვითკრიტიკის გაშლის საფუძველზე განიხილავენ სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობისა და სამინისტროს პრაქტიკული საქმიანობის სხვა უმნიშვნელოვანეს საკითხებს.

10. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტრუქტურას ამტკიცებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო.

11. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აქვს მრგვალი ბეჭედი, რომელზედაც გამოსახულია საქართველოს სსრ გერბი და სამინისტროს სახელწოდება.

65 საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების შექმნის შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენს:

1. მიღებულ იქნას განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს წინადადება იმის შესახებ, რომ შეიქმნას საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოება, რომლის ცენტრალურ საბჭოს ადგილსამყოფელი ექნება ქ. თბილისში.

2. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების ცენტრალური საბჭოს აპარატის შტატები და თანამდებობრივი განაკვეთები, შეთანხმებული სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროსთან, № 1 დანართის თანახმად.

3. ნება დაერთოს საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების ცენტრალურ საბჭოს შემოიღოს საზოგადოების აფხაზეთის, აჭარის და სამხრეთ ოსეთის საოლქო განყოფილებებში საქმისმწარმოებელ-მოანგარიშის თანამდებობა.

4. დაწესდეს საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოებას იურიდიული წევრებისათვის ყოველწლიური ანარიცხების — საწევრო შენატანების რაოდენობა, № 2 დანართის თანახმად.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაპახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 14 ივლისი, № 429

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 1961 წლის 14 ივლისის № 136-1/10103-3
 დადგენილების დანართი № 1

შტატი

საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების ცენტრალური
 საბჭოს აპარატისა

თანამდებობათა დასახელება	ერთეულებ- ის რაოდენობა	თანამდებობ- რივი განაკვეთი თი თვეში (მანეთობ.)
სწავლული მდივანი	1	100
ბუღალტერი	1	60
საქმისმწარმოებელი-მემანქანე	1	50

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 საქმეთა მმართველი ბ. შირაჰაძე.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 1961 წლის 14 ივლისის № 429-11013-ა
 დადგენილების დანართი № 2

ოქანობა

საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების იურიდიულ წევრთა
 ყოველწლიური ანარიცხებისა — საწევრო შენატანებისა

იურიდიულ წევრთა დასახელება	შენატანები (მანუიობით)
ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები, სკოლის გარეშე დაწესებულ- ბანი, პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლები და პედაგოგიური სასწავლებლები	2
მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტი, პედაგოგიური ინსტი- ტუტები, უნივერსიტეტი და სხვა უმაღლესი სასწავლებლები	5
სამეცნიერო-საკვლევო დაწესებულებები და ორგანიზაციები	5
საწარმოები, საბჭოთა მეურნეობები, კოლმეურნეობები, დაწესე- ბულები და ორგანიზაციები, აგრეთვე საზოგადოებები	15

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 საქმეთა მმართველი **ა. ჭირაძაძე**.

66 საქართველოს სსრ უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის სამსახურის შესახებ

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 11 მარტის № 219 დადგენილების შესასრულებლად, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცდეს და შემოღებულ იქნას სამოქმედოდ 1961 წლის პირველი იენისიდან დებულება საქართველოს სსრ უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის შესახებ.

დაწესდეს, რომ უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის დებულების შემოღების შედეგად არ უნდა იქნას დაშვებული დაცვის პერსონალის რაოდენობისა და მისი შესანახი ხარჯების გადიდება.

დაწესდეს, რომ აღნიშნული დებულების მოქმედება არ ვრცელდება გზათა სამინისტროს, საზღვაო ფლოტის სამინისტროსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სამოქალაქო საპაერო ფლოტის მთავარი სამმართველოს ობიექტების გასამხედროებელ დაცვაზე.

2. შემოღებულ იქნას 1961 წლის 1 იენისიდან საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებისა და უწყებების უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვისათვის ტანსაცმლის ერთიანი ფორმა (მუქი ლურჯი ფერისა, განსხვავების ნიშნებით ფერად დანაკერებზე), რომლის აღწერილობა დამტკიცებულია სსრ კავშირის სახელმწიფო საგვეგმო კომიტეტის მიერ 1960 წლის 18 მარტს.

ტანსაცმლის ახალ ფორმაზე გადასვლა განხორციელდეს წინათ მიცემული ტანსაცმლის ტარების ვადის გასვლის მიხედვით.

3. ნება დაერთოს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებსა და უწყებებს საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან შეთანხმებით შეინარჩუნონ საქირიების დროს უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის შემადგენლობაში სახანძრო ქვეგანაყოფები.

4. დაწესდეს, რომ დაცვის მუშაკთა ხელფასის მოწესრიგებამდე უცვლელი რჩება უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობის მოქმედი თანამდებობრივი განაკვეთები და ფულადი კმაყოფის სხვა სახეობანი, საცხოვრებელი ფართობისა და კომუნალური მომსახურების ანაზღაურების წესი, აგრეთვე შვებულების ხანგრძლიობა უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობისათვის.

5. დაველოთ საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის მინისტრის, მშენებლობის სამინისტროს, კავშირგაბმულობის სამინისტროს, ვაჭრობის სამინისტროს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ გზატკეცილების მთავარ სამმართველოს შეიმუშაონ და გამოიყენონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან შეთანხმებით დებულება უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის ნიეთობრივი კმაყოფის შესახებ, ამასთან მტკიცედ იხელმძღვანელონ უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის მუშაკთა ნიეთობრივი კმაყოფის ნორმებით, რომლებიც დამტკიცებულია სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის მიერ 1960 წლის 19 მარტს, აგრეთვე გამოიყენონ დანართის შესაბამისად განსხვავების ნიშნები უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის პირადი შემადგენლობისათვის, რომლებიც დამტკიცებულია სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის მიერ და შეთანხმებულია სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროსთან.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაპახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 15 ივლისი, № 436

დამტკიცებულია
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 15 ივლისის № 436
დადგენილებით

დებულება

საქართველოს სსრ უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის შესახებ

1. საიდუმლო
2. იმ ობიექტების განსაზღვრის წესს, რომლებიც უნდა დაიცვას უწყებრივმა გასამხედროებულმა დაცვამ. დაადგენს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო.
3. უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის მმართველობის სისტემას დაადგენს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო იქიდან გამომდინარე, რომ გაუმჯობესდეს დაცვის ორგანიზაცია, შემცირდეს დაცვის მუშაკთა რაოდენობა და მისი შენახვის ხარჯები.

4. ობიექტებზე უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის ნომას და საგულშაგოებზე პირადი შემადგენლობის რიცხვს განსაზღვრავენ სახალხო მეურნეობის საბჭო, სამინისტროები და უწყებები ისე, რომ სათვალავში არ იქნან მიღებული ადმინისტრაციულ-სამმართველო აპარატის, საშვებთა ბიუროების მუშაეები და სამსახურებრივი მეძალღობის მუშაეები.

5. უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის შენახვა ხღება დასაცავი ობიექტების სახსრების ხარჯზე ან სხვა წყაროების ხარჯზე, სსრ კავშირის მთავრობის დადგენიღებათა შესაბამისად.

უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის შტატები და ხარჯთაღრიცხვები საფინანსო ორგანოებში არ იქნება რეგისტრირებული.

6-7. საიდღუმლო

8. უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვა თავის სამსახურებრივ საქმიანობასა და შინაგანაწესში ხელმძღვანეღობს:

ა) ამ დებუღებით;

ბ) სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებისა და უწყებების დარიღებღებით, ინსტრუქციღებით, ბრძანებღებითა და განკარგუღებღებით.

9. დამოუკიდებელ ბალანსებზე მყოფ დაცვის დაწესებუღებღებს აქვთ თავიანთი საანგარიშსწორებო (მიმღინარე) ანგარიშები სახელმწიფო ბანკის განყოფიღებღებში, აგრეთვე მრგვაღი ბეჭედი და კუთხის შტამპი თავისი სახელწოდების აღნიშვნით.

10. იმ ობიექტებზე, რომღებსაც იცავს უწყებრივი გასამხედროებელი და უწყებრივი სადარაჯო დაცვა, უწყებრივი სადარაჯო დაცვა სამსახურის ორგანიზაციისა და შესრუღების საკითხებში ემორჩიღება უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის რაზმის (გუნღის) უფროსს. უკეთუ იმ ობიექტებზე, რომღებსაც უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვა იცავს, არ არსებობს პროფესიული სახანძრო დაცვა, ნებაყოღლობითი სახანძრო რაზმის ხელმძღვანეღობას განახორციეღებს უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვა.

11. უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობა დაკავებული თანამღებობის მიხედვით იყოფა უფროს, საშუალო, უმცროს მეთაურთა შემადგენლობად და რიგითს შემადგენლობად.

უფროს, საშუალო და უმცროს უფშემადგენლობის, აგრეთვე რიგითი შემადგენლობის თანამღებობის ნომენკლატურას განსაზღვრავს საქართვეღოს სსრ მინისტრთა საბჭო, აღნიშნული შემადგენლობის თანამღებობათა ტიპობრივი ნუსხის შესაბამისად.

12. უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის დაკომპლექსება მდებარეობს სსრ კავშირის მოქალაქეთა რიცხვიდან, უპირატესად იმ მოქალაქეებისაგან, რომლებიც იმყოფებიან საბჭოთა არმიის თადარიგში და აკმაყოფილებენ გასამხედროებულ დაცვაში სამსახურის მოთხოვნებს.

13. უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირად შემადგენლობაზე ვრცელდება შრომის საერთო კანონმდებლობა და სახელმწიფო სოციალური დაზღვევა.

14. გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობის უფლება-მოვალეობანი.

უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობა მოვალეა:

— დაიცვას სოციალისტური საკუთრება;

— მტკიცედ დაიცვას სახელმწიფო საიდუმლოება, მუდამ იყოს ფეხზელი;

— შეუსუსტებლივ განამტკიცოს სახელმწიფო დისციპლინა და გაუფრთხილდეს მისთვის ჩაბარებულ ქონებასა და სახანძრო ტექნიკას.

— კეთილსინდისიერად შეასრულოს დაკისრებული მოვალეობანი და განუწყვეტლივ აიმაღლოს თავისი სამსახურებრივი და პოლიტიკური მომზადება;

— იყოს მაღალი პოლიტიკური შეგნებულობის, ორგანიზებულობისა და კულტურულობის ნიმუში, მუდამ იყოს სუფთად და წესიერად ჩაცმული და დაიცვას დაწესებული ფორმის ტანსაცმლის ტარების წესები;

— უყოყმანოდ შეასრულოს უფროსთა ბრძანებები, რომლებიც დაკავშირებულია სამსახურთან, გამოიჩინოს ინიციატივა და საზრუნოება;

თანამდებობის მიხედვით თავისი პირდაპირი მოვალეობის შესრულების გარდა, უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობა შეიძლება გამოყენებულ იქნას ისეთი სტიქიური უბედურების წინააღმდეგ ბრძოლაში, რაც დასაცავ ობიექტს ემუქრება (ზანძარი, ავარია, წყალდიდობა და ა. შ.).

თავისი სამსახურებრივი მდგომარეობის მიხედვით უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობა იყოფა უფროსებად და ხელქვეითებად.

უფროსი ეწოდება გასამხედროებელი დაცვის მუშაკს, რომელიც მუდმივად ან დროებით ხელმძღვანელობს გასამხედროებელი დაც-

ვის პირადი შემადგენლობის სამსახურებრივ საქმიანობას ხისმგებელია მისთვის.

პირდაპირი უფროსია ის უფროსი, რომელსაც გასამხედროებულ დაცვის მუშაკი ემორჩილება სამსახურის მხრივ, ხოლო უახლოესი პირდაპირი უფროსი არის უშუალო უფროსი.

უწყებრივი გასამხედროებულ დაცვის უფროსთა შემადგენლობის პირებს ეკისრებათ პასუხისმგებლობა ობიექტების დაცვის სწორი ორგანიზაციისა და პირადი შემადგენლობის მიერ სამსახურის შესრულებისათვის, პირადი შემადგენლობის საბრძოლო და პოლიტიკური მომზადებისათვის, აღზრდისა და სამსახურებრივი დისციპლინისათვის, მათდამი რწმუნებული ქვეგანაყოფების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურებისათვის.

სამსახურებრივი დისციპლინის ან საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევისათვის გასამხედროებულ დაცვის მუშაკს უნდა დაედოს დისციპლინური სასჯელი, თუ მის მიერ ჩადენილი საქციელი არ იწვევს სამართალში მიცემას.

15. პირადი შემადგენლობის მიერ სამსახურის შესრულების წესი.

გასამხედროებულ დაცვის პირადი შემადგენლობის მიერ სამსახურის შესრულება სახალხო მეურნეობის ობიექტების დაცვის ხაზით წარმოადგენს საბრძოლო ამოცანის შესრულებას და დაცვის პირადი შემადგენლობისაგან მოითხოვს სამსახურებრივი ინსტრუქციების ყველა მოთხოვნის ზუსტად დაცვას.

სამსახურის შესასრულებლად იქმნება ყარაულები.

ყარაულის შემადგენლობაში დაინიშნებიან:

— ყარაულის უფროსი,

— ყარაულის უფროსის თანაშემწე,

— ყარაულის უფროსის თანაშემწე სახანძრო სამსახურისა და სამსახურებრივი მეტალღეობის დარგში (უკეთეს ყარაულის შემადგენლობაში არიან სამსახურებრივი ძალები),

— ყარაულები.

ყარაულები დაინიშნებიან 8, 12 და 24 საათით. იმ ობიექტებზე, სადაც დაწესებულია ერთი-ორი საგუშაგო, დაცვა შეიძლება განახორციელონ არა ყარაულებმა, არამედ ცალკეულმა განრიგებმა.

საგუშაგოებზე ყოფნა არ უნდა აღემატებოდეს: როდესაც სამსახურის შესრულების გრაფიკი 24 საათს უდრის — 18 საათს, ხოლო როდესაც იგი 12 საათს უდრის — 10 საათს.

ყარაული ემორჩილება:

— რაზმის (გუნდის) უფროსს,

საქართველოს
მწერთა კავშირი

— რაზმის უფროსის მოადგილეს (შტაბის უფროსს).

ყარაული სამოქმედოდ განემზადება იმ შემთხვევებში:

ა) თუ მოხდა თავდასხმა საგუშაგოზე, ყარაულზე, რომელიც საწარმოს იცავს,

ბ) თუ გამოცხადდა განგაში დასაცავ ობიექტზე ან ყარაულის განლაგების რაიონში,

გ) თუ ადგილი ექნა სტიქიურ უბედურებას (წყალდიდობა, ქარი-შხალი და ა. შ.), რაც დასაცავ ობიექტს ემუქრება,

დ) თუ გაჩნდა ხანძარი, ან მოხდა ავარი დასაცავ ობიექტზე ან მის მახლობლად,

ე) იმ პირთა ბრძანებით, რომელთაც აქვთ ყარაულის შემოწმების უფლება.

საყარაულო შენობაში დაიშვებიან მხოლოდ ის პირები, რომლებიც მოსული არიან:

ა) ყარაულის გამოსაცვლელად;

ბ) სამსახურის შესრულების შესამოწმებლად;

გ) კავშირგაბმულობის საშუალებების გასასწორებლად და სხვა სარემონტო სამუშაოების შესასრულებლად.

დ) ყარაულის უფროსთან სამსახურის საქმის გამო.

ობიექტების დაცვის ამოცანების შესასრულებლად გამოყენებული იქნება შემდეგი სახის განრიგები: დარაჯი-გუშაგი, გუშაგო-კონტროლიორი, მზირნი, სეკრეტი, საფარი.

დარაჯი-გუშაგები გარე საგუშაგოებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული საშვების შემოწმებასთან, შეიარაღებული იქნებიან შაშხანებით.

დარაჯი-გუშაგი ემორჩილება ყარაულის უფროსსა და მის თანაშემწეს.

დარაჯი-გუშაგი მოვალეა:

— ფიზიკურად დაიცვას თავისი საგუშაგო;

— არაფრით არ მოსცდეს სამსახურს, არ გაუშვას ხელიდან და არავის მისცეს იარაღი, იმ პირებსაც კი, რომლებსაც იგი ემორჩილება;

— არ დატოვოს საგუშაგო, ვიდრე არ გამოცვლიან ან მოხსნიან მას;

— იქონიოს საგუშაგოზე იარაღი გატენილი და ისეთ მდგომარეობაში, რომ ყოველთვის მზად იყოს მოქმედებისათვის;

— შეეძლოს გამოიყენოს საგუშაგოზე არსებული ხანძრის ჩასაქრობად;

— არ მიუშვას თავისთან საგუშაგოთა ტაბელში აღნიშნულ მანძილზე უფრო ახლოს არავინ, გარდა იმ პირებისა, რომლებსაც იგი ემორჩილება, და იმ პირებისა, რომლებსაც ისინი თან ახლავენ;

— გამოუძახოს ყარაულის უფროსს, თუ აღმოჩენილი იქნება კვალი საკონტროლო-საკვალო ზოლზე ან რაიმე უწყისიერობა საგუშაგოზე და თავის საგუშაგოს მახლობლად ან მეზობელ საგუშაგოზე წესრიგის ყოველგვარი დარღვევის დროს.

— როდესაც ვაიგონებს საყარაულო ძაღლის ყეფას ან გამაფრთხილებელი სიგნალიზაციის ერთერთი საშუალებით მიცემულ სიგნალს, დაუყოვნებლივ აცნობოს საყარაულო სადგომს (ქვეგანყოფილს).

დარაჯი-გუშაგი გამოიყენებს იარაღს საგუშაგოთა იმ ტაბელით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, რომელიც შემუშავებულია სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა საგარნიზონო და საყარაულო სამსახურის წესდების მოთხოვნების შესაბამისად.

ყარაულის უფროსი პასუხისმგებელია ყარაულისათვის მინდობილი ობიექტების დაცვისათვის, ყარაულის პირადი შემადგენლობის მომზადებისათვის, სამსახურის სწორად შესრულებისათვის, აგრეთვე მოწყობილობის, ინვენტარის, საგუშაგო კავშირის და სიგნალიზაციის საშუალებათა მოვლა-შენახვისა და წესიერობისათვის საგუშაგოებზე და საყარაულო სადგომში.

ყარაულის უფროსი მოვალეა იცნობდეს:

ა) დასაცავი ობიექტის — საწარმოს ტერიტორიის, მის მიმდებარე ადგილს, სააქმროებისა და წარმოებათა მნიშვნელობას;

ბ) ყარაულის ყველა პირის საერთო და განსაკუთრებულ მოვალეობას, ყარაულის საგანგებო ინსტრუქციებსა და საწარმოს დაცვის გეგმას;

გ) საგუშაგო კავშირისა და სიგნალიზაციის საშუალებათა განლაგებას, უნდა ამოწმებდეს მათ მოქმედებას ორჯერ მაინც ყარაულში ყოფნის დროს;

დ) ხანძრის ქრობის საშუალებათა (ცეცხლსაქრობები, სახანძრო ონკანები, ქვიშიანი ყუთები) განაწილებას და განლაგებას საგუშაგოებზე და მათი გამოყენების წესებს;

ე) ობიექტზე — საწარმოში დაწესებულ შიგასაობიექტო და საშუალების რეჟიმს;

ვ) წესს ვისმეს დაშვებისა იმ სადგომებში (აგრეგატებში) ლეზსაც გუშავი იცავს, და იმ პირთა სიას, რომლებსაც უფლება აქვთ გასცენ ობიექტებთან და აგრეგატებთან მისვლის ნებართვა.

დამატებით ინსტრუქციებს ყარაულის სამსახურის ორგანიზაციისა და შესრულების შესახებ შეიმუშავენ საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭო, სამინისტროები და უწყებები იმ წესის შესაბამისად, რომელიც დადგენილია სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა საგარეოზონო და საყარაულო სამსახურის წესდებით.

16. დასაცავი ობიექტების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელები პასუხისმგებელი არიან დაცვის ტექნიკურ საშუალებათა (შემოკავება, განათება, კავშირგაბმულობა, სიგნალიზაცია და სხვ.) მდგომარეობისათვის, ობიექტების ხანძარსაწინააღმდეგო-ტექნიკური მდგომარეობისათვის, მატერიალურ ფასეულობათა მტაცებლობის წინააღმდეგ ბრძოლისაკენ მიმართული ღონისძიებების განხორციელებისათვის, სასაშვებო, შიგვასაობიექტო და ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმების დარღვევისათვის, აგრეთვე უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის ქვეგანყოფილთა მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო უზრუნველყოფისათვის.

17. უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის სამსახურებრივი მომზადება ობიექტებზე წარმოებს არასამუშაო დროს, იმ გეგმებისა და პროგრამების მიხედვით, რომლებსაც შეადგენენ საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭო, სამინისტროები და უწყებები.

18. უწყებრივ გასამხედროებულ დაცვას ნივთობრივი ქონებით, კუთვნილი იარაღითა და საომარი მასალებით უზრუნველყოფენ საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭო, სამინისტროები და უწყებები დადგენილი წესით და დამტკიცებული ნორმების მიხედვით.

19. უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის ყველაზე წარჩინებულ მუშაკთა დაჯილდოება წარმოებს იმ წესით, რაც დადგენილია დასაცავი ობიექტების მუშაკებისათვის დაჯილდოების შესახებ დებულებით, რომელიც მოცემულ ობიექტზე მოქმედებს.

ცალკეულ შემთხვევებში უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის ყველაზე წარჩინებულ მუშაკთა დასაჯილდოებლად ამ დაცვის შესახებ ხარჯთაღრიცხვებით გათვალისწინებული იქნება საპრემიო ფონდი დაცვის მუშაკთა ხელფასის ფონდის 0,5 პროცენტის ოდენობით (ამასთან მუშაკთა დაჯილდოება დასაცავი ობიექტის სხვა მუშაკებთან საერთო საფუძველზე არ იწარმოებს).

20. უწყებრივი გასამხედროებული დაცვის პირადი შემადგენლობის დასაბინავებლად საწარმოები, ორგანიზაციები და დაწესებულებები

საქართველოს
საბჭოთა სოციალისტური
რესპუბლიკის
№ 4

ბები უფასოდ დაუთმობენ საერთო საცხოვრებელს დასახლებულ ტერიტორიების მახლობლად.

21. უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობა მოვალეა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს ატაროს დაწესებული ტანსაცმლის ფორმა და თანამდებობრივი მდგომარეობის შესაბამისი განსხვავების ნიშნები.

შეთანხმებულია სსრ კავშირის
თავდაცვის სამინისტროსთან
1961 წლის 19 მაისს

დანართი
დამტკიცებულია სსრ კავშირის
სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის
მიერ 1961 წლის 23 მაისს

ბანსხვავების ნიშნები,

რომლებიც დაწესებულია უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვისა და პირველი კატეგორიის გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობისათვის სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 14 მარტის № 219 დადგენილების მე-3 და მე-5 მუხლების შესაბამისად

უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვისა და პირველი კატეგორიის გასამხედროებელი დაცვის უფროსი და საშუალო უფშემადგენლობის შინელის, კიტელისა და გიმნასტურას ფერად დანაკერებზე და უმცროსი უფშემადგენლობის შინელისა და გიმნასტურას ფერად დანაკერებზე განლაგდება დაკავებული თანამდებობის ან პერსონალური წოდების მიხედვით, განსხვავების შემდეგი ნიშნები:

1. უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვა

თანამდებობა	განსხვავების ნიშნები ფერად დანაკერებზე
უფროსი უფშემადგენლობა სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებისა და უწყებების აპარატში	
გასამხედროებელი დაცვის განყოფილების უფროსი	3 სწორკუთხედი
გასამხედროებელი დაცვის განყოფილების უფროსის შოადგილე	2 სწორკუთხედი
გასამხედროებელი დაცვის უფროსი ინსპექტორი	1 სწორკუთხედი
სამრეწველო საწარმოებსა და სხვა ობიექტებში, რომლებსაც გასამხედროებელი დაცვა ემსახურება	
რაზმის უფროსი	2 სწორკუთხედი
რაზმის უფროსის შოადგილე	1 სწორკუთხედი

ეროვნული ბიბლიოთეკა	
საშუალო უფშემაღგენლობა სახალხო მეურნეობის საბჱოს, სამინისტროებისა და უწყებების აპარატში	
გასამხედროებული დაცვის ინსპექტორი	4 კვადრატი
სამრეწველო საწარმოებისა და სხვა ობიექტებში, რომლებსაც გასამხედროებული დაცვა ემსახურება	
რაზმის უფროსის თანაშემწე, გუნდის უფროსი, ცალკეული გუნდის უფროსი და სახანძრო მატარებლის უფროსი	3 კვადრატი
გუნდის უფროსის მოადგილე, ცალკეული გუნდის უფროსის მოადგილე და საშეებთა ბიუროს უფროსი	2 კვადრატი
მორიგე ტექნიკოსი დაცვის ტექნიკურ საშუალებათა დარგში და სამსახურებრივი მუშაღლეობის გუნდის უფროსი	1 კვადრატი
უმცროსი უფშემაღგენლობა სამრეწველო საწარმოებში და სხვა ობიექტებზე, რომლებსაც გასამხედროებული დაცვა ემსახურება	
ჯგუფის უფროსი (ყარაღლის უფროსი), რაზმის ზემდგე და გაზკეამლის დაცვის სამსახურის ოსტატი	4 სამკუთხედი
სამსახურებრივი მუშაღლეობის ინსტრუქტორი	3 სამკუთხედი
საშეებთა ბიუროს მორიგე და რაზმის იარაღის ოსტატი	2 სამკუთხედი
2. პირველი კატეგორიის გასამხედროებული დაცვა	

პერსონალური წოდება	განსხეაეების ნიშნების ფერად დანაკერზე
გასამხედროებული დაცვის პოლკოვნიკი	3 სწორკუთხედი
გასამხედროებული დაცვის პოდპოლკოვნიკი	2 სწორკუთხედი
გასამხედროებული დაცვის მაიორი	1 სწორკუთხედი
გასამხედროებული დაცვის კაპიტანი	4 კვადრატი
გასამხედროებული დაცვის უფროსი ლეიტენანტი	3 კვადრატი
გასამხედროებული დაცვის ლეიტენანტი	2 კვადრატი
გასამხედროებული დაცვის უმცროსი ლეიტენანტი	1 კვადრატი
გასამხედროებული დაცვის ზემდგე	4 სამკუთხედი
გასამხედროებული დაცვის უფროსი სერჟანტი	3 სამკუთხედი
გასამხედროებული დაცვის სერჟანტი	2 სამკუთხედი
გასამხედროებული დაცვის უმცროსი სერჟანტი	1 სამკუთხედი

განსხვავების ნიშნები განლაგდება ფერადი დანაკერის ცენტრალურ ნაწილში ერთმანეთისაგან 2 მმ მანძილზე: სწორკუთხედის ვერტიკალურად, კვადრატები — ფერადი დანაკერის პორიზონტალური ღერძის გასწვრივ, სამკუთხედების ფუძე — ფერადი დანაკერის პორიზონტალური ღერძის 4 მმ ქვემოთ.

განსხვავების ნიშნებისა და ფერადი დანაკერების აღწერილობა დამტკიცებულია სსრ კავშირის სახელმწიფო საგვგამო კომიტეტის მიერ 1960 წლის 18 მარტს.

შენიშვნა: გზათა სამინისტროს უწყებრივი გასამხედროებელი დაცვისა და პირველი კატეგორიის გასამხედროებელი დაცვის პირადი შემადგენლობისათვის შეპოლებულია განსხვავების ნიშნები და ფერადი დანაკერების ფორმა, რაც დაწესებულია რკინიგზის ტრანსპორტის მუშაკებისათვის, გასამხედროებელი დაცვის მუშაკთა თანამდებობის იმ ნუსხისა და პირველი კატეგორიის გასამხედროებელი დაცვის მუშაკთა პერსონალური წოდების შესაბამისად, რომელიც გზათა სამინისტროში მოქმედებს.

67 „კოლმეურნეთა და კოლმეურნეობათა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ნამეტის გასაღები ორგანიზაციის გაუმჯობესების შესახებ“ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 25 თებერვლის № 176 დადგენილების, აგრეთვე საქართველოს კ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 25 აპრილის № 271 დადგენილების შესრულების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა თაობაზე

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 7 ივნისის № 514 დადგენილების შესაბამისად, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. დაევალოს სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის საქართველოს რესპუბლიკურ კანტორას:

ა) აძლიოს სამომხმარებლო კოოპერაციის ორგანიზაციებს კრედიტი კოლმეურნეობათა, კოლმეურნეთა და სხვა მოქალაქეთა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ნამეტის შესყიდვისა და გასაღებისათვის იმ წესით, რაც დადგენილია სამომხმარებლო კოოპერაციის დამამზადებელი და სავაჭრო ორგანიზაციების დასაკრედიტებლად.

ბ) მისცეს 1961 წელს სამომხმარებლო კოოპერაციის ორგანიზაციებს ბოსტნეულ და კარტოფილსაცავების, შაცივრებისა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების კონცენტრაციის ბაზების მშენებ-

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 18 ივლისის № 430 რეზოლუცია
ნიღბის დანართი № 2-11/1961

ბიოგრაფიკი უბატაბი

ავტონომიური რესპუბლიკების და ოლქის სამომხმარებლო კავშირებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სამეურნეო ანგარიშის სექციებისა

თანამდებობათა დასახელება	საშტატო ერთეულები საცალო საქონლებრუნვის წლიური გეგმის მიხედვით				
	800 ათასი მანეთიდან 1,500 ათას მანეთამდე	1,500,1 ათასიდან 2,000 ათას მანეთამდე	2,000,1 ათასიდან 3,000 ათას მანეთამდე	3,000,1 ათასიდან 5,000 ათას მანეთამდე	5,000 ათას მანეთზე ზევით
1. ავტონომიური სექციის გამგეობის თავმჯდომარის შიდავილე (იგივე უფროსი საქონელმცოდნე)	1	1	1	1	1
2. ეკონომისტი ფასებისა და კონსტრუქტორის დარგში	1	1	1	1	1
3. უფროსი საქონელმცოდნე	—	—	1	1	1
4. საქონელმცოდნე	1	1	1	1	1
5. უფროსი ბელალტერი	1	1	1	1	2
6. ბელალტერი	—	—	—	1	2
7. მდივანი-მეზანჟანე	—	1	1	1	1
სულ	4	5	6	7	8

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შირაძეძე.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 18 ივლისის № 450 დადგენილება
ნილების დანართი № 3

ბიოზოგრივი შტაბები

კვკავშორის ხასტემის რაიკოოკვავშირებთან და რაისამომხმარებლო კავშირებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სამეურნეო ანგარიშის სექციებისა

თანამდებობათა დასახელება	საშტატო ერთეულები საცალო საქონელ-ბრუნვის წლიური გეგმის მიხედვით			
	100 ათასი მანეთი-დან 200 ათას მანეთამდე	200,1 ათასიდან 300 ათას მანეთამდე	300,1 ათასიდან 500 ათას მანეთამდე	500 ათას მანეთზე ზევით
1. ავტონომიური სექციის გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილე (იგივე უფროსი საქონელმცოდნე)	1	1	1	1
2. ეკონომისტი	—	1	1	1
3. უფროსი ბუღალტერი	1	1	1	1
4. საქონელმცოდნე	—	—	1	1
5. მღივანი-მემანქანე	—	—	—	1
სულ	2	3	4	5

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შირაშაძე.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 1961 წლის 18 ივლისის № 1456 განკვეთილი
 ნიღბების დანართი № 4

ბიოგრაფიკი უბატუბი

ცეკავშირის სისტემის კოოპგასაღების სექციის ბაჭებისა (რაიონული, სარაიონთაშორისო, საოლქო და რესპუბლიკური)

	საშტატო ერთეულები საბითუმო საქონელ-ბრუნვის წლიური გეგმის მიხედვით			
	500 ათასიდან 1000 ათას მანეთამდე	1000,1 ათასიდან 1500 ათას მანეთამდე	1500,1 ათასიდან 2000 ათას მანეთამდე	2000,1 ათასი მანეთიდან და ზევით
1. ბაზის დირექტორი	1	1	1	1
2. დირექტორის მოადგილე — უფროსი საქონელმცოდნე	—	—	1	1
3. ეკონომისტი	—	—	1	1
4. საქონელმცოდნე	1	1	1	3
5. უფროსი ბუღალტერი	1	1	1	1
6. ბუღალტერი	—	1	1	1
7. მდივანი-მემაწიკანე	—	1	1	1
სულ	3	5	7	9

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
 საქმეთა მმართველი ბ. შირაძაძე.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 18 ივლისის № 450 დადგენილება
ნილების დანართი № 5

ტიპობრივი შტატები

ქალაქკოოპევატორებისა, რომლებიც ეწევიან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ვაჭრობას

	საშტატო ერთეულები საცალო საქონლის წლიური გეგმის მიხედვით			
	500 ათასი მანეთი- დან 1000 ათას მანეთამდე	1000,1 ათასიდან 3500 ათას მანეთამდე	3500,1 ათასიდან 5000 ათას მანე- თამდე	5000,1 ათას მა- ნეთზე ზევით
1. ქალაქკოოპევატორის დირექტორი	1	1	1	1
2. დირექტორის მოადგილე	—	—	1	1
3. უფროსი საქონელმცოდნე	—	1	1	1
4. საქონელმცოდნე	1	2	3	4
5. ინსპექტორი	—	—	1	1
6. უფროსი ბუღალტერი	1	1	1	1
7. უფროსი ბუღალტრის მოადგილე	—	—	1	1
8. ბუღალტერი	1	2	3	4
9. საწყობის გამგე	1	1	1	1
10. ეკონომისტი	—	1	1	1
11. მღვიანო-მეშენქანე	1	1	1	1
12. მოლარე-ინკასატორი	—	1	1	1
13. იურისკონსულტი	—	—	1	1
სულ	6	11	17	19

შენიშვნა: ქალაქკოოპევატორის შტატში აღრიცხვისათვის სავაჭრო საწარმოებში შეიძლება დაწესდეს დამატებით ბუღალტრის ერთი თანამდებობა ყოველ ამ საწარმოზე.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შირაბაძე.

68

სახელმწიფო გეგმის შესრულებამდე საქართველოს სსრ ფარგლებს გარეთ ხილისა და ბოსტნეულის გატანის აკრძალვის შესახებ

აღინიშნოს, რომ ბევრ კოლმეურნესა და ცალკეულ კოლმეურნეობებს არაორგანიზებული წესით გააქვთ რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ სარეალიზაციოდ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ნაშენი, რაც უარყოფითს გავლენას ახდენს დამზადების დაწესებული გეგმების შესრულებასა და კოლმეურნეობებში შრომის დისციპლინაზე, ვინაიდან კოლმეურნეთა ერთი ნაწილი ხანგრძლივი დროით სწყდება საკოლმეურნეო წარმოებას.

ხილისა და ბოსტნეულის დამზადება-შესყიდვის სახელმწიფო გეგმების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით, აგრეთვე იმისათვის, რომ აღიკვეთოს სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებით სპეკულაცია და თავიდან იქნას აცილებული კოლმეურნეთა მასობრივი მოცდენა მუშაობისაგან, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. აკრძალეთ კოლმეურნეობებს, საბჭოთა მეურნეობებს, აგრეთვე კოლმეურნეებსა და სხვა მოქალაქეებს 1961 წლის მოსავლის ახალი კურკოვანი, თესლოვანი ხილის, ციტრუსოვანი ნაყოფისა და ბოსტნეულის გატანა სარეალიზაციოდ საქართველოს სსრ ფარგლებს გარეთ მანამ, ვიდრე არ შესრულდება საქართველოს სსრ რესპუბლიკაში ამ პროდუქტების დამზადების წლიური გეგმები.

საქართველოს სსრ დამზადებათა სამინისტრომ, შინაგან საქმეთა სამინისტრომ, საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტრომ, ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველომ, სამოქალაქო საჰაერო ფლოტის საქართველოს ტერიტორიულმა სამმართველომ, ფოთის, სოხუმისა და ბათუმის სავაჭრო ნავსადგურების სამმართველოებმა კონტროლი გაუწიონ აღნიშნული აკრძალვის დაცვას.

2. დაევალოს ცეკავშირის გამგეობას ფართოდ გაშალოს მუშაობა კოლმეურნეებისაგან სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების შესყიდვისა და მათი რეალიზაციისათვის ქალაქებსა და მუშათა დაბებში.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაპახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძაძე**.

69 რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელებსათვის შეღავათებისა და უპირატესობის დაწესების შესახებ

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 15 ივლისის № 539 დადგენილების შესაბამისად, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენს:

1. დადგინდეს, რომ სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელები სარგებლობენ ყოველწლიურად მორიგი შევებულებებით, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მასწავლებლებისათვის სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1949 წლის 21 აპრილის № 1577 დადგენილებით დამტკიცებული შევებულებების ხანგრძლიობის მიხედვით.

2. გავრცელდეს სოფლის სკოლა-ინტერნატების აღმზრდელებზე ყველა ის შეღავათები და უპირატესობანი, რაც დაწესებულია სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მასწავლებლებისათვის საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1948 წლის 3 მარტის № 156 დადგენილებით.

3. ამ დადგენილებით გათვალისწინებული ღონისძიებები 1961 წელს გატარდეს რესპუბლიკისათვის დამტკიცებული შრომის გეგმისა და ბიუჯეტის ფარგლებში.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაპახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძეძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 21 ივლისი, № 461

ლობისათვის გრძელვადიანი კრედიტი სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის გამგეობისა და «ცენტროსოიუზის» მიერ დამტკიცებული ლიმიტის ფარგლებში, იმ ანგარიშით, რომ კრედიტი დაიფაროს 5 წლის განმავლობაში, 1963 წლიდან დაწყებული.

2. დავალოს ცეკავშირის გამგეობას შექმნას 1961-1964 წლების პერიოდისათვის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიურ სექციებში ქალაქის კოოპერაციული ვაჭრობისა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების შესყიდვისათვის საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოწყობის ხარჯების დაფინანსების ფონდი, იმ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გაყიდვის ბრუნვის სამ პროცენტამდე, რომლებსაც ყიდულობენ კოლმეურნეებისა და სხვა მოქალაქეებისაგან და საკომისიოდ იღებენ კოლმეურნეობებისაგან საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 25 თებერვლის № 176 დადგენილებით გათვალისწინებული წესით

3. მოწონებულ იქნას და სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს გაეგზავნოს შესათანხმებლად საქართველოს სსრ სამომხმარებლო საზოგადოებათა კავშირთან, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის სამომხმარებლო კავშირებთან, რაიკოკავშირებთან და რაისამომხმარებლო კავშირებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სექციების, აგრეთვე ბაზებისა და ქალაქკოოპერაციის ტიპობრივი შტატები, №№ 1-5 დანართების თანახმად.

ნება დაერთოს ცეკავშირის გამგეობას დააწესოს აღნიშნული ტიპობრივი შტატები შრომის გეგმისა და მიმოქცევის ხარჯების დონის ფარგლებში, რაც ცეკავშირის სისტემას დაუმტკიცდა 1961 წლისათვის.

სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სექციებისა და მისდამი დაქვემდებარებული საწარმოების (ორგანიზაციების) მუშაკთა შრომის ანაზღაურება მოხდეს იმ პირობების შესაბამისად, რომლებსაც იყენებენ შესაბამისად — ცეკავშირისა და სამომხმარებლო კავშირების მუშაკთა, აგრეთვე მათდამი დაქვემდებარებული საწარმოებისა და ორგანიზაციების მუშაკთა შრომის ანაზღაურების დროს.

დაუწესდეთ თანამდებობრივი განაკვეთები:

ცეკავშირთან და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქის სამომხმარებლო კავშირებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სექციების გამგეობათა თა-

მჭდომარეებს, რომლებიც არიან ამ სამომხმარებლო კავშირების გამგეობათა თავმჯდომარეების მოადგილეები, — შესაბამისი სამომხმარებლო კავშირების თავმჯდომარეთა მოადგილეების თანამდებობრივი განაკვეთების დონეზე, ხოლო სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სექციების გამგეობათა თავმჯდომარეებს, რომლებიც არიან სამომხმარებლო კავშირების გამგეობათა წევრები, — შესაბამისი სამომხმარებლო კავშირების სამმართველოების (განყოფილებების) უფროსთა თანამდებობრივი განაკვეთების დონეზე.

ცეკავშირთან და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქის სამომხმარებლო კავშირებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სექციების გამგეობათა თავმჯდომარეების მოადგილეებს — შესაბამისი სამომხმარებლო კავშირების სამმართველოების (განყოფილებების) უფროსთა მოადგილეების თანამდებობრივი განაკვეთების დონეზე.

4. დაევალოს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას უოველწლიურად გამოუყოს სამომხმარებლო კოოპერაციას სამაცივრო-საგაპრო და ტექნოლოგიური მოწყობილობა, სატრანსპორტო საშუალებანი, ქაღალდი, კაბელის ნაკეთობანი, სამშენებლო და სხვა მასალები, რაც საჭიროა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების კოოპერაციული ვაჭრობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოსაწყობად.

5. დაევალოს ცეკავშირის გამგეობას გადაეცეს სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიურ სექციას სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ნამეტის გასაღების მოსაწყობად 10 სატვირთო მანქანა იმ 20 სატვირთო ავტომანქანიდან, რომლებიც გამოყოფილია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 29 ივნისის № 402 დადგენილებით.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაფარიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ა. შირაძაძე**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 18 ივლისის № 469-დღის
ნიღბის დანართი № 1

ბიოზოგრაფიული შტაბები

ცეკავშირთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების ავტონომიური სამეურნეო ანგარიშის სექციისა

სტრუქტურულ ქვეგანყოფილება და თანამდებობათა დასახელება	საშტატო ერთეულები საცალო საქონელბრუნვის წლიური გეგმის მიხედვით		
	20-დან 30 მილიონ მანეთამდე	30-დან 40 მილიონ მანეთამდე	40-მილიონ მანეთზე ზევით
1. სექციის გამგეობის თავმჯდომარე — ცეკავშირის გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილე	1	1	1
2. სექციის გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილე	1	1	1
3. მსუბუქი ავტომანქანის შოფერი	1	1	1
4. მდივანი-სტენოგრაფისტი	1	1	1
5. მემანქანე	1	1	1
6. შიკრიკი-დამლაგებელი	1	1	1
7. იურისკონსულტი	1	1	1
ს უ ლ	7	7	7
შესუიღებისა და გასაღების განყოფილება			
8. განყოფილების უფროსი	1	1	1
9. უფროსის მოადგილე (იგივე უფროსი საქონელმცოდნე)	1	1	1
10. უფროსი საქონელმცოდნე	1	1	1
11. საქონელმცოდნე	5	6	6
12. ინჟინერ-ტექნოლოგი	1	1	1
ს უ ლ	9	10	10
ვაჭრობის, ფასებისა და კონიუნქტურის განყოფილება			
13. განყოფილების უფროსი	1	1	1
14. განყოფილების უფროსის მოადგილე (იგივე უფროსი საქონელმცოდნე)	1	1	1
15. უფროსი საქონელმცოდნე	1	1	1

საქართველოს
საგარეო ურთიერთ-
კავშირების
მინისტროს

სტრუქტურულ ქვედანაყოფთა და თანამდებობათა დასახელება	საშტატო ერთეულები საცემო წელიწადში ნოემბრის წლიური გეგმის მიხედვით		
	20-დან 30 მილიონ მანეთამდე	30-დან 40 მილიონ მანეთამდე	40-მილიონ მანეთზე ზევით
16. უფროსი ინსტრუქტორი ვაქრობის ორგანიზაციის დარგში	1	1	1
17. ინსტრუქტორი ვაქრობის ორგანიზაციის დარგში	—	—	1
18. უფროსი ეკონომისტი ფასებისა და კონტრაქტების დარგში	1	1	1
19. ეკონომისტი	2	3	3
სულ	7	8	9
საგეგმო-საფინანსო განყოფილება			
20. განყოფილების უფროსი	1	1	1
21. განყოფილების უფროსის მოადგილე (იგივე უფროსი ეკონომისტი)	1	1	1
22. მთავარი ბუღალტერი	1	1	1
23. ბუღალტერი	2	3	4
24. ბუღალტერ-რევიზორი	1	2	2
სულ	6	8	9
მთლად	29	33	35

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შირაძემძე.

70

საქართველოს სსრ ნებაყოფლობითი საზოგადოების საზოგადოების მონადირეთა კავშირის წესდების დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს :

1. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ ნებაყოფლობითი საზოგადოების — მონადირეთა კავშირის „მონკავშირის“ წესდება.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1956 წლის 25 აპრილის № 200 დადგენილება „საქართველოს სსრ ნებაყოფლობითი საზოგადოების მონადირეთა კავშირის — „მონკავშირის“ წესდების დამტკიცების შესახებ“.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **გ. ჯაფარიძე**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 21 ივლისი, № 462.

ნ ე ს ლ ე ბ ა

ნებაყოფლობითი საზოგადოების — საქართველოს სსრ მონადირეთა კავშირის „მონკავშირის“

I.

ზოგადი დებულებანი

1. საქართველოს მონადირეთა კავშირი, რომელსაც შემოკლებით „მონკავშირი“ ეწოდება, წარმოადგენს ნებაყოფლობით მასობრივ ორგანიზაციას, რომელიც აერთიანებს და ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე არსებულ მონადირეთა საზოგადოებებს და მოქმედებს ამ წესდებით.

2. „მონკავშირი“ და მასში გაერთიანებული საზოგადოებებია ამოცანად ისაბავენ ყოველმხრივ ხელი შეუწყონ სამონადირეო და სათევზაო მეურნეობის და სპორტის განვითარებას, როგორც საშუალებას ჩანმრთელი და ამტანი მოქალაქეების აღზრდისა, რომლებიც მზად იქნებიან შრომისა და სსრ კავშირის თავდაცვისათვის.

3. „მონაკვეთრისა“ და მისი ორგანიზაციების წინაშე მოხდეს მონადირეთა კავშირის ამოცანათა განსახორციელებლად საქართველოს მონადირეთა კავშირი:

ა) საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე სანადირო ფაუნის შენარჩუნების, მოშენებისა და გამდიდრების მიზნით აწყობს სამონადირეო მეურნეობებს, აგრეთვე სანადირო ბაზებს და დამხმარე მეურნეობებს;

ბ) საქართველოს სსრ მოსახლეობაში ეწევა სამონადირეო-სასროლო და სათევზაო სპორტის პროპაგანდას და ხელს უწყობს მის ფართო განვითარებას;

გ) აერთიანებს კავშირის წევრებს პირველად ორგანიზაციებში და მათ შორის ეწევა სისტემატურ მუშაობას სამონადირეო და სათევზაო მეურნეობებსა და სპორტის განვითარებისათვის;

დ) აწყობს მეცადინეობებს, მოხსენებებს, ლექციებს ნადირობის და სამონადირეო მეურნეობის განვითარების საკითხებზე, აგრეთვე სკოლებსა და კურსებს ეგერების, სამონადირეო სპორტის ინსტრუქტორების, შესტენდო მსროლელების, სასტენდო და სათევზაო სპორტის მსაჯებისა და მეძაღლეობის ექსპერტ-მსაჯების მოსამზადებლად და კვალიფიკაციის ასამაღლებლად. აქვს კლუბები, ბიბლიოთეკები და მონადირეთა კუთხეები;

ე) ახორციელებს მშენებლობას, იძენს, განასხვისებს და ჭირაობს სხვადასხვა სასპორტო ნაგებობებს, აგრეთვე სამონადირეო და სასპორტო ინვენტარის დამამზადებელ და შემკეთებელ საწარმოებს;

ვ) ახორციელებს მონადირეთა და სხვათა მომარაგებას საჭირო სანადირო, სათევზაო და სხვა სასპორტო ინვენტარითა და მოწყობილობით და ზოოლოგიური საქონლით, რისთვისაც ხსნის ბაზებსა და მაღაზიებს გასასაღებლად;

ზ) აწყობს დამზადების პუნქტებს ნადირობისა და მეთევზეობის პროდუქციის დასამზადებლად და ახორციელებს ღონისძიებებს, რომლებიც ხელს უწყობენ ბეწვეულისა და ნადირობის სხვა პროდუქციის დამზადების სახელმწიფო გეგმების შესრულებას;

თ) აწყობს სანადირო ძაღლების საჩიშეებს, საგემ პუნქტებს, გამოფენებს, საველე გამოცდებსა და შეჯიბრებებს, აწარმოებს სანადირო ძაღლების რესპუბლიკურ საჩიშე წიგნს;

ი) ეწევა მუშაობას მანეგ მტაცებელ ნადირ-ფრინვლის გასანადგურებლად;

კ) აწარმოებს ნადირობის ვადებისა და წესების დაცვის პროპაგანდას და ეწევა ბრძოლას ამ წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ;

ხელფასიანი ინსპექტორების და საზოგადოების წევრების მონაწილეობით;

ლ) აწყობს სასპორტო სტენდებს და ატარებს შეჯიბრებებს სანადირო და სათევზაო სპორტში, სასტენდო და სატირო სროლაში, აწარმოებს საზოგადოების წევრთა მომზადებას სპორტულ სათანადო ნორმების ჩასაბარებლად. მონაწილეობას იღებს შეჯიბრებებსა და სპარტაკიადებში, რომლებსაც აწყობენ ფიზკულტურული და სხვა ორგანიზაციები, აძლევს დიპლომებს, ჯილდოებს და სათანადო ორგანიზაციებს წარუდგენს სანადირო და სათევზაო სპორტის საუკეთესო სპორტსმენებსა და მოღვაწეებს, მათთვის სპორტის ოსტატის წოდების მისანიჭებლად და სხვა;

მ) გამოსცემს გაზეთებს, ჟურნალებს, ბიულეტენებს, ცნობებს, მეთოდურ სახელმძღვანელოებს და სხვა ლიტერატურას სამონადირო მეურნეობისა და სპორტის საკითხებზე;

ნ) სამონადირო-სამეურნეო და სპორტულ ღონისძიებათა გასატარებლად მატერიალური ბაზის შექმნის მიზნით აწყობს სანადირო-სასროლო მასალის, კავკასიური ნაბდების, ფალასკების, ძაღლის საყელურების, ზურგჩანთების, თოფის შალითების, პაჭიკების, რეზინის ჩუნების (ძველი ნახშირი კირხის ზედაპირად და ხმარებიდან გამოსული ავტოსაბურავების საძირედ გამოყენებით), ზამბუკისაგან თხილამურის ჩონებისა და სათევზაო ხელსაწყოების, მაგარი ჯიშის ხის ნაჩუნებიდან თოფის საკონდახეებისა და ხელის იარაღების (ნაჯახის, ჩაქუჩის კლიბის და სხვა) ტარების დასამზადებელ საწარმოებს, სანადირო და სპორტული იარაღების შემკეთებელ სახელოსნოებს, საბილიარდოებს, ტირებს და ფოტო-ატელიებს, რომლითაც მომსახურებას უწევს როგორც მონადირეებს, ისე მოსახლეობას;

ო) ამზადებს კადრებს სამონადირო მეურნეობისათვის, ნადირთმოშენების, მეძაღლეობისა და სასროლო სპორტისათვის;

პ) კონტროლსა და ინსტრუქტაჟს უწევს თავისი იურდიული წევრების საქმიანობას.

4. საქართველოს მონადირეთა კავშირის, ავტონომიური რესპუბლიკების, ავტონომიური ოლქის, საქალაქო და რაიონულ საზოგადოებებს და მათში შემავალ სამეურნეო ორგანიზაციებს, რომლებიც წარმოადგენენ იურდიულ პირს, უფლება აქვთ კანონით დადგენილი წესით შეიძინონ, განასხვისონ და იჯარით აიღონ ქონება, ვახსნან და დახურონ ანგარიშები სსრ კავშირის საკრედიტო დაწესე-

ბულებებში, დადონ ხელშეკრულებები და შეთანხმებები მინდობილობანი, იძიონ და პასუხი აგონ სასამართლოში და სახელმწიფო არპიტრაჟში.

5. კავშირის ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევნები წარმოებს ღია კენჭისყრით.

6. საქართველოს მონადირეთა კავშირს „მონკავშირს“ აქვს ალამი, ემბლემა და მრგვალი ბეჭედი, ხოლო საზოგადოებებს — მრგვალი ბეჭედი.

II.

მონადირეთა საზოგადოების წევრები და მათი უფლება-მოვალეობანი

7. მონადირეთა საზოგადოების წევრი შეიძლება იყოს სსრ კავშირის ყველა მოქალაქე, რომელსაც შეუსრულდა 18 წელი.

8. მონადირეთა კავშირის წევრად მიღება ხდება ინდივიდუალური წესით მონადირეთა და მეთევზეთა პირველადი კოლექტივის ან საზოგადოების გამგეობებთან არსებული მიმღები კომისიის მიერ სავალდებულო სამონადირეო ცოდნის მინიმუმის შემოწმებისა და მისი რეკომენდაციის შემდეგ.

9. ის პირი, რომელიც ახლადმიღებული იქნება მონადირეთა კავშირის საზოგადოების წევრად, იხდის შესასვლელს და საწევროს „მონკავშირის“ ყრილობის მიერ დაწესებული ოდენობით.

10. „მონკავშირის“ წესდების და ნადირობის წესების დამრღვევ მონადირეთა მიმართ, დარღვევის ხასიათის მიხედვით, შეიძლება მიღებულ იქნას შემდეგი ზომები: გაფრთხილება, საზოგადოებრივი გაკიცხვა, საყვედური, სასტიკი საყვედური და საზოგადოების წევრობიდან გარიცხვა.

11. მონადირეთა საზოგადოების აქტიურ წევრებს მათი წახალისების მიზნით შეიძლება გამოეცხადოთ მადლობა, დაჯილდოებული იქნენ სიგელებით, პრიზებით, ფასიანი ჯილდოებით და მიენიჭოთ „საპატიო მონადირის“ წოდება.

12. საქართველოს მონადირეთა კავშირის წევრები სარგებლობენ დადგენილი ნიმუშის სანადირო ბილეთით, რომელსაც ძალა აქვს სსრ კავშირის მთელ ტერიტორიაზე.

13. მონადირეთა საზოგადოებიდან წევრის გარიცხვა ხდება პირველადი კოლექტივის საერთო კრების გადაწყვეტილებით და საზოგადოების გამგეობის დადგენილებით, ხოლო, სადაც კოლექტი-

ვი არ არის, სათანადო მონადირეთა საზოგადოების გამგეობის წევრებით, კავშირის ზემდგომ ორგანოში გასაჩივრების უფლებებით.

14. ის მონადირეები, რომლებიც არასაპატიო მიზეზით არ გადაიხდებიან საწევრო გადასახადს მისთვის დაწესებული რეგისტრაციის ვადის ვასელიდან, ერთი წლის განმავლობაში, ჩაითვლებიან შექარაბულად გასულად.

15. მონადირეთა საზოგადოებებიდან გარიცხულ, შექარაბულად გასულს და აგრეთვე ნებაყოფლობით გასულ პირებს საწევრო გადასახადი არ უბრუნდებათ.

16. მონადირეთა საზოგადოებების წევრებს უფლება აქვთ:

ა) აირჩიონ და არჩეულ იქნან „მონკავშირის“ ყველა ხელმძღვანელ ორგანოში;

ბ) ისარგებლონ მონადირეთა საზოგადოების მიერ დადგენილი წესებით, სანადირო და სათევზაო მეურნეობებით, კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებებით, აგრეთვე „მონკავშირის“ სისტემის დამამზადებელი და შემკეთებელი სახელოსნოებით;

გ) მიიღონ მონაწილეობა შეჯიბრებაში, გამოფენებში, კონკურსებზე და სხვა ღონისძიებებში, რომლებსაც ატარებს „მონკავშირი“ და მასში შემაველი მონადირეთა საზოგადოებები.

17. მონადირეთა საზოგადოების წევრები ვალდებული არიან:

ა) გასწიონ პროპაგანდა მოსახლეობაში მონადირეთა საზოგადოების მიზნებისა და ამოცანების შესახებ;

ბ) ამ წესდებით გათვალისწინებული ამოცანების განსახორციელებლად აქტიური მონაწილეობა მიიღონ საზოგადოების მუშაობაში;

გ) დაიცვან ნადირობისა და თევზაობის წესები და ვადები;

დ) ბრავონირების წინააღმდეგ აწარმოონ აქტიური ბრძოლა;

ე) მიიღონ ყოველგვარი ზომები მავნე მტაცებელ ნადირ-ფრინვლის წინააღმდეგ საბრძოლველად;

ვ) აქტიური მონაწილეობა მიიღონ გეგმით გათვალისწინებული ბუნებულის ჩაბარების საქმეში და იბრძოლონ მისი ხარისხის გაუმჯობესებისათვის;

ზ) საცხოვრებელი და სამუშაო ადგილის გამოცვლის შემთხვევაში თავის დროზე მოეხსნან აღრიცხვიდან და ახალ ადგილზე მისვლის დღიდან არა უგვიანეს ერთი თვისა გატარდნენ აღრიცხვაზე სათანადო მონადირეთა საზოგადოების გამგეობაში;

თ) თავის დროზე გადაიხადონ საწევრო გადასახადი და აგრეთვე რეგისტრაციაში გაატარონ სანადირო თოფი, სანადირო მანქანა და სხვა საჭიროები და სანადირო ძაღლი.

III

საზოგადოების იურიდიული წევრები

18. საზოგადოების იურიდიულ წევრად შეიძლება იყოს რაიონის, ქალაქის, ავტონომიური ოლქის და ასს რესპუბლიკების მონადირეთა საზოგადოებები.

19. მონადირეთა კავშირის შემადგენლობაში ახალი იურიდიული პირის წევრად მიღების საკითხს განიხილავს საქართველოს მონადირეთა კავშირის გამგეობის პრეზიდიუმი და წარუდგენს გამგეობას დასამტკიცებლად, რომელიც თავის გადაწყვეტილებას მოახსენებს ყრილობას.

20. რაიონის, ქალაქის, ავტონომიური ოლქის და ასს რესპუბლიკების მონადირეთა საზოგადოებები, რომლებიც შედიან „მონკავშირის“ იურიდიულ წევრებად, საქართველოს მონადირეთა კავშირის გამგეობის პრეზიდიუმში შეაქვთ წერილობითი განცხადება, რომელსაც თან ერთვის საზოგადოების წევრთა საერთო კრების, ან კონფერენციის დადგენილება ამ საკითხზე.

21. მონადირეთა საზოგადოებებს, რომლებიც „მონკავშირში“ შედიან, შეაქვთ შესასვლელი შენატანები და სპეციალური ანარეცხები, რომელთა რაოდენობას განსაზღვრავს საზოგადოების რესპუბლიკური ყრილობა.

22. „მონკავშირის“ იურიდიული წევრები მოვალენი არიან:

ა) აქტიური მონაწილეობა მიიღონ და ფართოდ ჩააბან მონადირეები და მეთევზეები იმ ღონისძიებათა გატარებაში, რომლებსაც „მონკავშირი“ აწყობს წესდებით გათვალისწინებული მიზნების მისაღწევად;

ბ) მტკიცედ დაიცვან „მონკავშირის“ წესდება, დროულად შეასრულონ მისი გამგეობის დადგენილებანი, მითითებანი და დავალებანი;

გ) წარუდგინონ „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმს მის მიერ დადგენილი წესებისა და ვადების მიხედვით ანგარიში თავიანთი საქმიანობის შესახებ, აგრეთვე საჭირო ცნობები და მასალები;

დ) დაუბრკოლებლად დაუშვან „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმის მიერ დანიშნული რწმუნებულები მათი მეურნეობებისა და წარმოებების საქმიანობის შესამოწმებლად და კონტროლიანთვის;

ე) დროულად აცნობონ „მონკავშირის“ პრეზიდიუმს გეობის შემადგენლობაში მომხდარი ყველა ცვლილება; მათი გამ-
გონივრული

ფ) წინასწარ აცნობონ „მონკავშირის“ პრეზიდიუმს ბიუჯეტის შესახებ; იმ კრებე-
ბის ან კონფერენციების მოწვევის შესახებ, რომელზეც ისმება სა-
ზოგადოების გამგეობის გადარჩევის საკითხი.

23. „მონკავშირის“ იურიდიული წევრები მოქმედებენ ამ წეს-
დების საფუძველზე და უფლება აქვთ:

ა) მონაწილეობა მიიღონ „მონკავშირის“ საქმიანობასა და საქ-
მეთა მართვაში;

ბ) მიიღონ „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმისაგან კონ-
სულტაცია, ფინანსური, იურიდიული, მატერიალური და სხვა დახმა-
რება სამონადირეო მეურნეობისა და სარეწების ორგანიზაციის გა-
უმჯობესებისა და განვითარებისათვის და სამონადირეო საქმესთან
დაკავშირებულ სხვა ღონისძიებათა განსახორციელებლად;

გ) თავიანთი წევრების მომარაგების მიზნით შეიძინონ „მონკავ-
შირისაგან“ სანადირო თოფები, სანადირო ტყვია-წამალი, საქურვე-
ლი, ნადირობისა და თევზაობის მოწყობილობა და მასალები და
სხვა სპორტული საქონელი;

დ) თავიანთი წევრების უკეთ მომსახურების მიზნით სანადირო
და სათევზაო სპორტ-ინვენტარი და მოწყობილობა შეიძინონ აგრე-
თვე სხვა ორგანიზაციებშიაც;

ე) მიიღონ „მონკავშირის“ საჯიშედან თავიანთი წევრებისათვის
ჯიშისანი სანადირო ძაღლები და გადასცენ ისინი დაგეშვისათვის მო-
ნკავშირის საგემ პუნქტებს;

ვ) გამოიტანონ დადგენილებები და შეიტანონ „მონკავშირის“
გამგეობის პრეზიდიუმში განსახილველად საკითხები მთლიანად
რესპუბლიკაში და აგრეთვე ცალკეულ სამონადირეო მეურნეობებ-
ში სანადირო საქმის გაუმჯობესების შესახებ.

IV

მონადირეთა კავშირის აღნაგობა

ცენტრალური ორგანოები

1. მონადირეთა კავშირის რესპუბლიკური ყრილობა

24. საქართველოს მონადირეთა კავშირის — „მონკავშირის“
უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს საქართველოს მონადირეთა საზო-
გადოების წევრთა ყრილობა, რომელიც იწვევა თბ წელიწადში

ცნობები უნდა ვაიგზავნოს ერთი თვით ადრე, მორიგი ყრილობის მოწვევამდე და 14 დღით ადრე, საგანგებო ყრილობის მოწვევამდე.

28. მონადირეთა რესპუბლიკური ყრილობა ითვლება უფლებამოსილად, თუ მას ესწრება დელეგატთა არა ნაკლებ ორი მესამედისა. ყრილობაზე საკითხების გადაწყვეტა ხდება ხმების უბრალო უმრავლესობით.

იმ შემთხვევაში, თუ ყრილობაზე მოვა დელეგატთა ორ მესამედზე ნაკლები, ყრილობა გადაიდება და მისი მოწვევა უნდა მოხდეს ხელშეორედ არა უადრესი ორი კვირისა.

2. „მონკავშირის“ გამგეობა

29. ყრილობიდან ყრილობამდე „მონკავშირის“ საქმეთა საწარმოებლად რესპუბლიკური ყრილობა ირჩევს „მონკავშირის“ გამგეობას 45 — 55 კაცის შემადგენლობით. „მონკავშირის“ გამგეობა ყრილობებს შორის პერიოდში წარმოადგენს კავშირის უმაღლეს ორგანოს.

30. „მონკავშირის“ გამგეობა:

ა) განიხილავს საკითხებს კავშირის წესდების შეცვლისა და დამატების შესახებ, გამოაქვს ეს საკითხები „მონკავშირის“ რესპუბლიკური ყრილობის განსახილველად და წარუდგენს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დასამტკიცებლად;

ბ) ამტკიცებს კავშირის სამმართველო აპარატის სტრუქტურას, წლიურ საფინანსო გეგმას, მათი შესრულების ანგარიშს და კავშირის ნაერთ ბალანსს;

გ) აწარმოებს „მონკავშირის“ წევრ-სახოგადობათა მიღებასა და გარიცხვას და აგრეთვე მათ ლიკვიდაციას;

დ) განიხილავს სხვა უმნიშვნელოვანეს საკითხებს, რომლებიც შეაქვს გამგეობის პრეზიდიუმს;

ე) გამგეობის პლენუმის მოწვევა ხდება წელიწადში ორჯერ მაინც.

გამგეობის რიგგარეშე პლენუმი შეიძლება მოწვეული იქნას გამგეობის პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით ან სარევიზიო კომისიის მოთხოვნით.

გამგეობის პლენუმი უფლებამოსილად ითვლება, თუ მას ესწრება გამგეობის წევრთა ორი მესამედი.

პლენუმის განსახილველი ყველა საკითხი წყდება ხმათა უბრალო უმრავლესობით.

31. „მონკავშირის“ საქმიანობის პრაქტიკული ხელშეწყობისა და ლობისათვის გამგეობის პლენუმი თავისი შემადგენლობით დაადასტურა პრეზიდიუმს 11 კაცის რაოდენობით, რომელშიც შედიან თავმჯდომარე, მისი მოადგილეები და პრეზიდიუმის წევრები, აგრეთვე ამტკიცებს იმ სექციათა ხელმძღვანელებს, რომლებიც ყალიბდება „მონკავშირის“ გამგეობასთან.

3. „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმი

32. „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმი წარმოადგენს გამგეობის აღმასრულებელ ორგანოს, რომელიც ახორციელებს საზოგადოების ყრილობისა და გამგეობის პლენუმის დადგენილებებს, და ამავე დროს წარმოადგენს არბიტრს სოციალისტური შეჯიბრებების და საზოგადოებებს შორის აღმოცენებულ სადაო საკითხების გადაწყვეტაში.

33. „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმი:

ა) ამტკიცებს დებულებას და ინსტრუქციებს, რომლებიც აწესრიგებენ კავშირში შემავალი ყველა ორგანიზაციისა და საწარმოს საქმიანობას;

ბ) ამტკიცებს „მონკავშირის“ სანადირო სავარგულების ორგანიზაციის სისტემას და მათი სარგებლობის წესს, შტატებსა და ხელფასის ფონდს, მუშაობის გეგმასა და ხარჯთაღრიცხვას;

გ) ამტკიცებს კავშირში შემავალი ყველა ორგანიზაციის სამეურნეო ანგარიშებს, შტატებს, გეგმებს, ხარჯთაღრიცხვებს და ბალანსებს;

დ) ამტკიცებს დებულებებს კონკურსების, შეჯიბრებებისა და საერთო ხასიათის სასწავლო-სასპორტო ღონისძიებების შესახებ „მონკავშირის“ ყველა ორგანიზაციისათვის;

ე) განაგებს „მონკავშირის“ უკლებლივ ყველა საქმეს და არის მისი წარმომადგენელი გამგეობის თავმჯდომარის ან მისი მოადგილეების სახით ყველა საქმეში დაწესებულებებთან ან კერძო პირებთან ურთიერთობაში;

ვ) ატარებს „მონკავშირში“ გაერთიანებული რაიონების, ქალაქების, ავტონომიური ოლქის, ავტონომიური სს რესპუბლიკების მონადირეთა საზოგადოებების წევრ მონადირეთა და მეთევზეთა, სანადირო იარაღის და სანადირო ძაღლების აღრიცხვას;

ზ) იღებს, ინახავს და გაცემს „მონკავშირის“ კუთვნილ ან მისთვის მინდობილ ფასეულობებს და სხვა ქონებას;

თ) „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმში ამ წესდების საფუძველზე იძენს, იჯარით იღებს და განასხვავებს ქონებას, იღებს სესხებს, იძლევა მინდობილობებს, სდებს ხელშეკრულებებს, გაცემს ვადიან ვალდებულებებს, იძიებს და პასუხს აგებს სასამართლოსა და სახარბიტრაჟოში.

34. „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმში ფართოდ აბამს თავის მუშაობაში მონადირეთა და შეთევვეთა აქტივს. ამ მიზნით გამგეობის პრეზიდიუმთან ყალიბდება დარგობრივი სექციები: კინოლოგიური (სანადირო მებაღეობისა), სასროლო-სასტენდო, მავნე მტაცებელ ცხოველებთან ბრძოლის, კულტურულ-საგანმანათლებლო, შეთევვეობის, სამონადირეო მეურნეობისა, ნადირთმოშენებისა და სხვა.

სექციები მუშაობენ გამგეობის პრეზიდიუმის მიერ დამტკიცებული დებულებებისა და გეგმების საფუძველზე და მისი ხელმძღვანელობით.

35. გამგეობის პრეზიდიუმის სხდომა უფლებამოსილად ითვლება, თუ მას ესწრება პრეზიდიუმის არა ნაკლებ 7 წევრისა.

გამგეობის პრეზიდიუმის სხდომები იწვევა თავში ერთხელ მაინც.

სხდომაზე საკითხები წყდება ხმების უბრალო უმრავლესობით. თუ პრეზიდიუმის წევრი არ ეთანხმება უმრავლესობის დადგენილებას, მისი აზრი თავის მოთხოვნებით შეტანილ უნდა იქნას ოქმში.

4. სარევიზიო კომისია

36. „მონკავშირის“ და სათანადო საზოგადოებების გამგეობების მუშაობის შესამოწმებლად, ყრილობა, კონფერენცია (კრება) ირჩევს სარევიზიო კომისიას 3-7 კაცის შემადგენლობით.

სარევიზიო კომისია თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს.

სარევიზიო კომისია თავის მუშაობაზე პასუხს აგებს ყრილობის, კონფერენციის, (კრების) წინაშე და ანგარიშს აბარებს მას.

37. სარევიზიო კომისია:

ა) ამოწმებს საზოგადოების შესაბამის გამგეობის (პრეზიდიუმის) მთელ სამეურნეო, საფინანსო და სამონადირეო საქმიანობას;

ბ) აწარმოებს „მონკავშირის“ ყველა საწარმოს, სახელმწიფო საწყოების, მალაზიისა და სხვა სამეურნეო ერთეულის დამკვეთისა და მფლობელის რევიზიას;

გ) ამოწმებს „მონკავშირის“ ყრილობის, საზოგადოებების კონფერენციების (კრებების) დადგენილებათა შესრულებას.

38. სარევიზიო კომისიის წევრები ესწრებიან შესაბამისი გამგეობის (პრეზიდიუმის) სხდომებს სათათბირო ხმის უფლებით.

39. სარევიზიო კომისია, საქიროების მიხედვით, აწყობს სხდომებს, თავის დადგენილებებს აცნობს გამგეობას (პრეზიდიუმს).

40. თუ გამგეობა (პრეზიდიუმი) სარევიზიო კომისიის დადგენილებას მიღების დღიდან ორი დეკადის ვადაში არ განიხილავს, — დადგენილება ითვლება მიღებულად სავალდებულო შესრულებისათვის.

41. საქიროების შემთხვევაში სარევიზიო კომისია თავის დადგენილებებს და შემოწმების მასალებს წარუდგენს ყრილობის (კონფერენციის, კრების), საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ან შესაბამის ზემდგომ ორგანოებს.

42. იმ შემთხვევაში, თუ სარევიზიო კომისია გამგეობის (პრეზიდიუმის) მუშაობაში აღმოაჩენს ბოროტმოქმედებას, დაუყოვნებლივ უნდა მოსთხოვოს გამგეობას საგანგებო ყრილობის, კონფერენციის (კრების) მოწვევა და ამის შესახებ აცნობოს ზემდგომ ორგანოებს.

43. სარევიზიო კომისიის წევრები არ შეიძლება იყვნენ გამგეობის წევრთა ახლო ნათესაეები და აპარატის მუშაეები.

5. ავტონომიური რესპუბლიკების, ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების მონადირეთა საზოგადოებების გამგეობები

44. იმ ავტონომიურ რესპუბლიკებში, ავტონომიურ ოლქში, ქალაქებში და რაიონებში, რომლებშიც ითვლება არა ნაკლებ 100 მონადირისა და მეთევზისა, იქმნება მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოებები, რომლებსაც ეწოდება ავტონომიური რესპუბლიკის, ავტონომიური ოლქის, საქალაქო და რაიონული მონადირეთა საზოგადოება.

45. ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის, ქალაქისა და რაიონის მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოებების უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს ავტონომიური რესპუბლიკის (ოლ-

ქის) ქალაქის, რაიონის მონადირეთა და მეთევზეთა კომუნალური (კრება), რომელსაც იწვევენ სამ წელიწადში ერთხელ.

46. კონფერენციის (კრების) მოწვევის დროს და კონფერენციაზე წარმომადგენლობის ნორმებს აწესებენ შესაბამისი, მონადირეთა საზოგადოებების გამგეობები საქართველოს „მონაკვშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმთან შეთანხმებით.

47. ავტონომიური რესპუბლიკის, ოლქის, ქალაქის და რაიონის მონადირეთა და მეთევზეთა კონფერენციები (კრებები) ირჩევენ ღია კენჭისყრით მონადირეთა საზოგადოების შესაბამის გამგეობებს, სარევიზიო კომისიებს, ამხანაგურ სასამართლოებს და საქართველოს მონადირეთა ყრილობის დელეგატებს.

48. რიგგარეშე კონფერენციის (კრების) მოწვევა, გამგეობისა და სარევიზიო კომისიის არჩევნები შეიძლება მოხდეს „მონაკვშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმის დადგენილებით, ან აღნიშნული ავტონომიური რესპუბლიკის (ოლქის) ქალაქის და რაიონის მონადირეთა საზოგადოებების გამგეობის ან მის წევრთა ერთი მესამედის მოთხოვნით.

49. კონფერენციათა შორის პერიოდში ავტონომიური რესპუბლიკის (ოლქის) სარაიონო, საქალაქო, მონადირეთა საზოგადოებას ხელმძღვანელობს შესაბამისი მონადირეთა საზოგადოების გამგეობა, რომელსაც ირჩევენ 5—7 წევრის შემადგენლობით, სამი წლის ვადით და რომელსაც შედიან თავმჯდომარე, მისი მოადგილე და გამგეობის წევრები.

50. გამგეობის სხდომებს იწვევენ თვეში ერთხელ მაინც და ისინი უფლებამოსილად ითვლებიან, თუ მათ წევრთა უმრავლესობა ესწრება.

51. ავტონომიური რესპუბლიკის (ოლქის), ქალაქის და რაიონის მონადირეთა საზოგადოების გამგეობა წარმოადგენს აღმასრულებელ ორგანოს, მისი უფლება-მოვალეობანი წესრიგდება ამ წესდების იმ მუხლებით, რომლებიც განსაზღვრავენ „მონაკვშირის“ გამგეობის და გამგეობის პრეზიდიუმის უფლება-მოვალეობებს.

6. მონადირეთა და მეთევზეთა პირველადი კოლექტივები

52. მონადირეთა და მეთევზეთა პირველადი კოლექტივები იქმნება სახელმწიფო, კოოპერაციული, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებიდან, თუ იქ არის სულ ცოტა 5 მონადირე და მეთევზე.

53. მონადირეთა და მეთევზეთა კოლექტივის უმაღლესი ხარისხის წარმომადგენს კოლექტივის წევრთა საერთო კრება, რომელსაც იწვევენ 3 თვეში ერთხელ მაინც.

54. კოლექტივის პრაქტიკული მუშაობის საწარმოებლად, თუ მასში 10-მდე წევრია, ირჩევენ რწმუნებულს; თუ 11-დან 30-მდე, ირჩევენ რწმუნებულს და სარევიზიო კომისიას სამი კაცის შემადგენლობით; თუ წევრთა რიცხვი 31-დან 50-მდეა, ირჩევენ ბიუროს სამი კაცის შემადგენლობით და სარევიზიო კომისიას 3 კაცის შემადგენლობით; თუ წევრთა რიცხვი 50-ზე მეტია, ირჩევენ ბიუროს 5 კაცის შემადგენლობით და სარევიზიო კომისიას 3 კაცის შემადგენლობით.

55. ბიუროს (რწმუნებულს) და სარევიზიო კომისიას ირჩევენ ღია კენჭისყრით, ერთი წლის ვადით.

კოლექტივის წევრთა სულ ცოტა ერთი მესამედის მოთხოვნით ან საზოგადოების ზემდგომი ორგანოების დადგენილებით — კოლექტივის ბიურო (რწმუნებული) შეიძლება გადარჩეულ იქნას ვადადღე აღრე.

56. კოლექტივის ბიურო თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს, მის მოადგილესა და მდივან-ხაზინადარს.

57. მონადირეთა და მეთევზეთა კოლექტივებს შეუძლიათ იქონიონ თავიანთი სანადირო და სათევზაო ბაზები, სასროლო სტენდები, მონადირეთა ოთახები და კუთხეები, მოაწყონ ლექციები, საუბრები; შეჯიბრებანი სანადირო და სათევზაო სპორტში თავიანთი კოლექტივების მასშტაბით, მოაწყონ კოლექტიური და ინდივიდუალური გასვლები სანადიროდ და სათევზაოდ, რისთვისაც შეუძლიათ შეიძინონ სანადირო და სათევზაო ქონება, სანადირო ძაღლები და ავტორტანსპორტი.

58. კოლექტივის ბიუროს (რწმუნებულს) აქვს თავისი სამკუთხედი ბუკედი მისთვის მიკუთვნიებული ნომრით.

7. მონადირეთა ამხანაგური სასამართლოები

59. „მონკავშირის“ წევრ მონადირეთა შორის დისციპლინის განმტკიცების მიზნით, შესაბამის გამგეობებთან 5—7 წევრის შემადგენლობით ირჩევა ამხანაგური სასამართლოები, რომლებსაც ირჩევს ყრილობა (კონფერენცია, კრება) დახურული (ფარული) კენჭისყრით და რომლებიც მუშაობენ „მონკავშირის“ ყრილობის მიერ

დამტკიცებული დებულების მიხედვით, და ანგარიშს ატარებს აბაშის მუნიციპალიტეტის მკვიდრი ხელოსანები (კონფერენციას, კრებას). სასამართლო თავის შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს. ამხანაგური სასამართლოს წევრი არ შეიძლება იყოს შესაბამისი გამგეობის წევრი.

V

„მონკაეშირის“ სახსრები

სახსრების წყაროები

60. საქართველოს „მონკაეშირის“ და მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოების სახსრების წყაროს წარმოადგენენ:

- ა) წევრთა შესასვლელი შენატანები;
- ბ) საწევრო ანარიცხები;
- გ) მოგება სამეურნეო საქმიანობისაგან.

61. „მონკაეშირის“ და საზოგადოებების სახსრები იყოფა შემდეგ ფონდებად:

- ა) ძირითადი ფონდი;
- ბ) სათადარიგო ფონდი;
- გ) სპეციალური ფონდი;
- დ) კულტურული ფონდი;
- ე) კადრების მომზადების ფონდი;
- ვ) საპრემიო ფონდი;
- ზ) ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ფონდი.

62. ძირითადი ფონდი შედგება „მონკაეშირის“ წევრთა შესასვლელი და საწევრო შენატანებისაგან და მოგების ყოველწლიური ანარიცხებისაგან.

63. სათადარიგო ფონდი იქმნება წმინდა მოგებისაგან და მისი დანიშნულებაა „მონკაეშირის“ ოპერაციების შედეგად მიღებული შესაძლო ზარალის დაფარვა.

სათადარიგო ფონდს შესაბამისი გამგეობის ან მისი პრეზიდიუმის დადგენილებით შეიძლება მიეცეს სხვა დანიშნულება.

64. სპეციალური ფონდი შედგება წმინდა მოგების ანარიცხებისაგან.

სპეციალური ფონდები შეიძლება დაწესდეს რესპუბლიკური ყრილობისა და „მონკაეშირის“ გამგეობის და მისი პრეზიდიუმის დადგენილებით სამონადირეო მეურნეობის, მეძალღეობის, სასრო-

ლო-სასტენდო სპორტის, ნადირთმოშენებისა და „მონკავშირის“ სხვა საქმიანობის ორგანიზაციისა და განვითარების მიზნით.

65. კულტურული ფონდი, კადრების მომზადების ფონდი, საბრემიო ფონდი და ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ფონდი იქმნება წმინდა მოგების ანარიცხებიდან.

კულტურული ფონდი გამოიყენება კულტურულ-საგანმანათლებლო მუშაობისათვის (საგამომცემლო, სალექციო, საბიბლიოთეკო და სხვა კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმე).

კადრების მომზადების ფონდი გამოყენებულ უნდა იქნას ნადირობათ-მცოდნეთა, სასროლო-სასტენდო სპორტის, სანადირო მეძალღეობისა და სხვა დარგების სპეციალისტების მოსამზადებლად.

66. პრემიალური ფონდი გამოყენებული უნდა იქნას „მონკავშირის“ პრეზიდენტის აპარატის, ავტონომიური რესპუბლიკის, ავტონომიური ოლქის, ქალაქის და რაიონული მონადირეთა საზოგადოების გამგეობის აპარატის და მათი წარმოების მოწინავე მუშაკების, სპორტსმენი მონადირეების, მეთევზეების, მესტენდე მსროლელების, სანადირო ჭიშკანი ძაღლების გამოზრდის საქმეში ზღვისშემწყობ მოწინავე კინოლოგების და მონადირეების დასაჯილდოებლად, რომლებმაც განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი მუშაობაში.

67. მუშაკთა ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ფონდის გამოყენება ხდება „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდენტის, საზოგადოების გამგეობათა აპარატის მუშაკების მატერიალურ და საყოფაცხოვრებო მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის.

68. შესასვლელი და საწევრო შენატანებისა და აგრეთვე ცალკეულ ფონდებში მოგების გადარიცხვისა და დარჩენილი მოგების გამოყენების ოდენობას განსაზღვრავს „მონკავშირის“ ყრილობა.

VI

მოგება და ზარალი

69. წმინდა მოგებას ანაწილებენ „მონკავშირის“ და მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოების გამგეობები.

70. „მონკავშირის“ და მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოების სამეურნეო მუშაობის შედეგად მიღებული ზარალი იფარება სათადარიგო ფონდიდან, ხოლო თუ იგი საკმარისი არ არის, ივსება ძირითადი ფონდიდან.

VII

ანგარიშგება

71. „მონკავშირი“ და მასზე დაქვემდებარებული იურიდიული წევრები ანგარიშს აწარმოებენ ზემდგომი ორგანოების მიერ დადგენილი ფორმების და წესდების თანახმად.

72. ავტონომიური რესპუბლიკის, ავტონომიური ოლქის, ქალაქისა და რაიონული მონადირეთა საზოგადოების გამგეობები ანგარიშს უდგენენ „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმს, ხოლო ავტონომიური რესპუბლიკის და ავტონომიური ოლქის გამგეობისათვის დაქვემდებარებული საქალაქო და რაიონული მონადირეთა საზოგადოების გამგეობები ანგარიშს უდგენენ შესაბამის ზემდგომ გამგეობებს.

73. „მონკავშირის“ გამგეობის პრეზიდიუმში აღგენს წლიურ ანგარიშს, რომელიც უნდა შეიცავდეს ცნობებს საოპერაციო წლის განმავლობაში „მონკავშირის“ მთელი საქმიანობის შესახებ და იგი წარედგინება მთავრობის შესაბამის სათანადო ორგანოებს.

საანგარიშო წელი ითვლება 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

VIII

„მონკავშირისა“ და მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოებების ლიკვიდაციის საზოგადოებების ლიკვიდაცია

74. „მონკავშირისა“ და მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოებების ლიკვიდაცია შეიძლება მოხდეს:

- ა) ზემდგომი სადირექტივო ორგანოების დადგენილებით;
- ბ) ყრილობის (კონფერენციის, კრების) დადგენილებით;
- გ) ზემდგომი შესაბამისი გამგეობის (პრეზიდიუმის) დადგენილებით;
- დ) სასამართლოს გადაწყვეტილებით იმ შემთხვევაში, თუ საზოგადოება არაშემძლეთ იქნა აღიარებული.

75. „მონკავშირის“ და მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოებების ლიკვიდაციისა და მოქმედების შეწყვეტის შემთხვევაში მის

ფონდებსა და ქონებას, მისდამი წარდგენილი პრეტენზიებისა და აღებულ ვალდებულებათა დაკმაყოფილების შემდეგ დადგინდა ნიშნულება. რომელსაც აწესებს სალიკვიდაციო ყრილობა (კონფერენცია, კრება), სასამართლო ან მთავრობა.

76. ლიკვიდაცია წარმოებს სასპორტო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების საქმიანობის შეწყვეტის შესახებ არსებული კანონების შესაბამისად.

71

საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს, საქართველოს სსრ ადგილობრივი მეურნეობის სამინისტროსა და საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დებულებების ნაწილობრივ შეცვლის შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1953 წლის 28 დეკემბრის № 1721 დადგენილებით დამტკიცებული საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს დებულების მე-15 მუხლის მეორე აბზაცი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრი გააუქმებს მშრომელთა დებუტატების საოლქო, რაიონული და საქალაქო საბჭოების აღმასკომების კულტურის განყოფილებების, აგრეთვე სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს, შეაჩერებს აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ კულტურის მინისტრების ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონებს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებსა და განკარგულებებს. აგრეთვე საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრის ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს; შესაბამის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოში შეიტანს წარდგინებას ამ ბრძანებებისა და ინსტრუქციების გაუქმების შესახებ“.

2. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 20 თებერვლის № 111 დადგენილებით დამტკიცებული საქართველოს სსრ ადგილობრივი მეურნეობების სამინისტროს დებულების მე-5 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საქართველოს სსრ ადგილობრივი მეურნეობის მინისტრი გააუქმებს მშრომელთა დებუტატების საოლქო, რაიონული და საქალაქო

საბჭოების აღმასკომების ადგილობრივი მეურნეობის მმართველობის ორგანოების, აგრეთვე სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს; შეაჩერებს აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ ადგილობრივი მეურნეობის მინისტრების ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონებს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებსა და განკარგულებებს, აგრეთვე საქართველოს სსრ ადგილობრივი მეურნეობის მინისტრის ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს; შესაბამის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოში შეიტანს წარდგინებას ამ ბრძანებებისა და ინსტრუქციების გაუქმების შესახებ“.

3. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 6 აგვისტოს № 548 დადგენილებით დამტკიცებული საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დებულების მე-4 მუხლის მეორე აბზაცი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი გააუქმებს მშრომელთა დებუტატების საოლქო და საქალაქო საბჭოების აღმასკომების ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილებების, აგრეთვე სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული საწარმოების, დაწესებულებების და ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს; შეაჩერებს აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრების ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონებს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებსა და განკარგულებებს, აგრეთვე საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს; შესაბამის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოში შეიტანს წარდგინებას ამ ბრძანებებისა და ინსტრუქციების გაუქმების შესახებ“.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაპახიშვილი.**

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძაძე.**

72

თევზის მარაგის დაცვის და თევზჭერის რეგულირებულ მარათველოს ინსპექციის სამსახურის იმ წესდებებს, რომლებიც დამტკიცებულია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1958 წლის 12 დეკემბრის № 817 დადგენილებით

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

შევისოს საქართველოს სსრ საქთევზდაცვის სამმართველოს ინსპექციის სამსახურის საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1958 წლის 12 დეკემბრის № 817 დადგენილებით დამტკიცებული წესდების 13 და 14 მუხლები და ჩამოყალიბდეს ისინი შემდეგი რედაქციით:

„13. თანხმად სსრ კავშირის წყალსატევებში თევზის მარაგის დაცვის და თევზჭერის რეგულირების დებულებისა, რომელიც დამტკიცებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1958 წლის 15 სექტემბრის № 1045 დადგენილებით, თევზდაცვის ინსპექტორების, ტყის დაცვის მუშაკების და სახელმწიფო სამონადირეო ინსპექტორების, საზოგადოებრივი ინსპექტორების დასაჯილდოებლად, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს აღნიშნული დებულებისა და თევზჭერის წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ ბრძოლაში, საქთევზდაცვის სამმართველოსთან შეიქმნება სპეციალური ფონდი სასამართლო წესით კონფისკებული ჭერის იარაღების, მცურავი საშუალებებისა და სასამართლო წესით გადახდევინებული ჯარიმების რეალიზაციისაგან მიღებული სახსრების 50-პროცენტიანი და ჩამორთმეული თევზის რეალიზაციისაგან მიღებული და ადმინისტრაციული წესით გადახდევინებული ჯარიმების 30-პროცენტიანი ანარიცხებისაგან.

შემოსული თანხების დანარჩენი ნაწილი ჩაირიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტში“.

„14. თევზდაცვის ინსპექტორები, ტყის დაცვის მუშაკები და სახელმწიფო სამონადირეო ინსპექტორები, საზოგადოებრივი ინსპექტორები, რომლებმაც უშუალოდ გამოავლინეს დარღვევები დებულებისა სსრ კავშირის წყალსატევებში თევზის მარაგის დაცვის და თევზჭერის რეგულირების შესახებ და თევზჭერის წესებისა, დაჯილდოვდებიან საპრემიო ფონდის სახსრებიდან იმ თანხის 80 პროცენტის რაოდენობით, რაც გადარიცხულია საპრემიო ფონდში და შემოსულია საქთევზდაცვის სამმართველოს მიმდინარე ანგარიშზე როგორც ადმინისტრაციული, ისე სასამართლო წესით გადახდევინებული ჯარიმების მიხედვით.

საპრემიო ფონდის დანარჩენი ნაწილი დაიხარჯება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სატყეო მეურნეობის, ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობის მთავარი სამმართველოს ბრძანებით თევზდაცვის სამეცნიერო-პოპულარული ლიტერატურის გამოსაცემად და მოსახლეობაში მასობრივი ახსნა-განმარტებითი მუშაობისათვის და თევზის მარაგის დაცვისა და კვლავწარმოების სხვა ღონისძიებებისათვის, აგრეთვე თევზდაცვის ინსპექტორების წასახალისებლად, რომლებმაც განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი თევზჭერის წესების დამრღვევთა წინააღმდეგ ბრძოლაში და სხვა პირთა დასაჯილდოებლად თევზდაცვითი მუშაობის ორგანიზაციის საქმეში მაღალი მაჩვენებლებისათვის“.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაფარიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ა. შირაძაძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 21 ივლისი, № 465

73

საქართველოს სსრ სახელმწიფო საცხოვრებელი ფონდის
ექსპლუატაციისა და მოვლა-პატრონობის გაუმჯობესების
ზომების შესახებ

განიხილა რა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს საბინაო-კომუნალური მეურნეობისა და კეთილმოწყობის კომისიის, აგრეთვე საქართველოს პროფსაბჭოს მიერ წარმოდგენილი მასალები, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო აღნიშნავს, რომ უკანასკნელი წლების მანძილზე მიღწეულია საბინაო ფონდის ექსპლუატაციისა და კაპიტალური რემონტის საქმის ერთგვარი გაუმჯობესება.

კაპიტალური რემონტის გეგმა ადგილობრივი საბჭოების მიხედვით შესრულებულია 1960 წელს 118,7 პროცენტით, მათ შორის ქ. თბილისში — 128 პროცენტით. წლითი-წლობით იზრდება კაპიტალური რემონტის მოცულობა — 1961 წლისათვის გეგმა დამტკიცებულია 8,1 მილიონი მანეთის რაოდენობით ნაცვლად 4,3 მილიონი მანეთისა 1958 წელს.

სახლმმართველობათა გამსხვილებამ და მათთვის შრომის ხელფასის ახალი პირობების შემოღებამ გააუმჯობესა სახლმმართველობების მუშაკთა შემადგენლობა და უზრუნველყო ბინების ტექნიკური

ექსპლუატაციის დონის ამაღლება. ძირითადად დამთავრებულია რიგი ფონდის გადაცემა ადგილობრივი საბჭოებისათვის. მაგრამ იმის გამო, რომ მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომები და უწყებათა და ორგანიზაციათა ხელმძღვანელები საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ სახელმწიფო საცხოვრებელი ფონდის მოვლა-პატრონობის საქმეს, შეუსრულებელი დარჩა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 9 მაისის № 347 დადგენილებით გათვალისწინებული მთელი რიგი ღონისძიებანი.

თითქმის არც ერთ ქალაქში, გარდა თბილისისა, არ ჩატარებულა იმ საავარიო და საბარაკო ფონდის, აგრეთვე სარდაფების აღრიცხვა, რომლებიც მობინადრეებს უკავიათ, არსად არ არის შექმნილი სამანევრო ფონდი, რომელიც საჭიროა იმისათვის, რომ დროებით გადაასახლონ მობინადრენი კაპიტალური რემონტისა და აღდგენის პროცესში მყოფი სახლებიდან.

ჯერ კიდევ ხდება სახსრების დაქსაქსევა და სარემონტო სამუშაოების გაჭიანურება. ადგილი აქვს განმეორებითს რემონტს.

მაშინ როდესაც საფინანსო გეგმა 118,7 პროცენტით შესრულდა, კაპიტალური რემონტი დამთავრებულია 764 საცხოვრებელ სახლში ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 881 სახლისა, ანუ 86,7 პროცენტით, ამასთან თბილისში გეგმით გათვალისწინებული 236 სახლის ნაცვლად შეკეთებულია 263 სახლი (107,2 პროცენტი).

რემონტისათვის საკმაოდ არ იყენებენ შენობების დაშლის შედეგად მიღებულ მასალებს; არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია შენობების შიგა წყალსადენ-საკანალიზაციო ქსელი და საცხოვრებელი სახლების ელექტრომეურნეობა; სარემონტო კანტორების საწარმოო ბაზები არ არიან შექურცილი მექანიზმებით; სარემონტო კანტორებს არ გააჩნიათ საბრუნავი სახსრები, ისინი ტრანსპორტის ნაკლებობას ვანიცდიან; ჯერ კიდევ არის ისეთი შემთხვევები, როდესაც შეკეთებულ სახლებს დეფექტები აქვს და სამუშაოები დაბალი ხარისხითაა შესრულებული.

მთელ რიგ შემთხვევებში სახლმმართველობებს ახალ საცხოვრებელ სახლებს გადასცემენ დაუმთავრებელი სახით, განსაკუთრებით სანტექნიკური კომუნიკაციებისა და გათბობის სისტემის ნაწილში; ტერიტორიის კეთილმოწყობა ჩამორჩება ახალი სახლების მშენებლობას, რაც მნიშვნელოვნად აძნელებს და აუარესებს მათ ექსპლუატაციას და მოითხოვს დანახარჯებს კაპიტალური რემონტის სახსრების ანგარიშში.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს :

მედიკოსთა

1. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომს, მშრომელთა დებუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს, სამინისტროებსა და უწყებებს, რომელთაც თავიანთ გამგებლობაში საცხოვრებელი ფონდი აქვთ:

ა) ერთი თვის ვადაში განიხილონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 9 მაისის № 347 დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის საკითხი და განახორციელონ ორგანიზაციულ-ტექნიკური ღონისძიებანი, რომლებიც უზრუნველყოფენ სახელმწიფო საცხოვრებელი ფონდის კაპიტალური რემონტის, მისი ექსპლუატაციისა და მოვლა-პატრონობის ძირეულად გაუმჯობესებას.

ორი თვის ვადაში ჩაატარონ აღრიცხვა ძველი ავარიული სახლებისა, ძველი საბარაკო ფონდისა, რომლებიც აღებულ უნდა იქნას, აგრეთვე სარდაფებისა, რომლებშიც მობინადრენი ცხოვრობენ, და აღრიცხვის შედეგები წარუდგინონ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიას და ასლი — ადგილობრივი მეურნეობის სამინისტროს;

ბ) შეიტანონ კაპიტალური რემონტის გეგმებში უწინარეს ყოვლისა ავარიული სახლები იმ ანგარიშით, რომ 1965 წლისათვის მოხდეს ასეთი სახლების სრული ლიკვიდაცია;

გ) საბრუნავი სახსრებით განამტკიცონ სარემონტო-სამშენებლო ორგანიზაციები, რომლებიც კაპიტალური რემონტის სამუშაოებს ახორციელებენ საზღმპარტველობებთან ხელშეკრულებებით; მოაწყონ მათთან სამასალე უზოები, რომლებიც კარგად უნდა იქნან აღჭურვილი მექანიზმებითა და ინვენტარული მოწყობილობით (ამწეონკანები, ბეტონ და ხსნარსარევეები, ტრანსპორტერები, ლითონის ინვენტარული ხარანოები და სხვ.); არ დაუშვან კაპიტალური რემონტი ისე, თუ შედგენილი არ იქნება შესაბამისი ტექნიკური დოკუმენტაცია; უზრუნველყონ ძველი ლითონის სახურავების შეცვლა შიფერის ან სხვა მასალებისაგან დამზადებული სახურავებით;

დ) მკაცრი კონტროლი გაუწიონ საშენი მასალების გამოსავალს ნაგებობათა აღებისაგან და ფართოდ შემოიღონ მათი განმეორებით გამოყენება საცხოვრებელი ფონდის რემონტისათვის;

ე) ფართოდ გამოიყენონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 9 მაისის № 347 დადგენილებით მინიჭებული უფლება კაპიტალური რემონტის სახსრების ხარჯზე საცხოვრებელი სახლე-

ბის კეთილმოწყობის გაუმჯობესების სამუშაოთა შესრულებისათვის ყოველწლიურად გადიდონ კაპიტალური რემონტის გეგმებით სა-
ლუმელე გათბობის შეცვლა კაპიტალურ სახლებში ცენტრალური
გათბობით, ჯგუფური საქვაბეების, სანტექნიკური კომუნიკაციების
დამხმარე საყოფაცხოვრებო ნაგებობების მოწყობა, ეზოების კე-
თილმოწყობა და სხვ.;

ე) მუშაზღელის რაციონალურად გამოყენების მიზნით მოაწყონ რამდენიმე სპეციალობის სწავლება მუშებისათვის;

ზ) მოაწყონ კაპიტალური რემონტი კომპლექსურად ისე, რომ წესრიგზე იქნას მოყვანილი საცხოვრებელი სახლები მთელ კვარტა-
ლებში, იმავდროულად გაატარონ შენობების რეკონსტრუქცია და
კვარტალების ტერიტორიის კეთილმოწყობა;

თ) იმის გამო, რომ პროფილაქტიკური მიმდინარე რემონტი, რომელიც თავიდან აგვაცილებს შენობათა წინასწარ გაცვეთას, უნ-
და გახდეს საცხოვრებელი სახლების ტექნიკური ექსპლუატაციის საფუძველი, ძირეულად გააუმჯობესონ მიმდინარე რემონტის ორგა-
ნიზაცია, უზრუნველყონ სახლმმართველობები მოწყობილობითა და
სახელოსნოებით, დააკომპლექტონ ეს სახელოსნოები რემონტის მუ-
შათა კადრებით;

ი) 1962 წლის დამლევამდე შექმნან სამანევრო საცხოვრებელი ფონდი, რომელშიაც გადასახლებული იქნებიან მობინადრეები მათი საცხოვრებელი სახლების აღდგენითი და კაპიტალური რემონტის წარმოების დროისათვის;

კ) 1965 წლის დამლევამდე უზრუნველყონ იმ პირთა გადასახ-
ლება, რომლებიც სარდაფებსა და საცხოვრებლად გამოუსადეგარ შენობებში ცხოვრობენ, ხოლო განთავისუფლებული ფართობი გა-
დააკეთონ ფარდულებად და სარდაფებად ამ სახლებში მცხოვრები მოსახლეობისათვის, აგრეთვე თუ ეს ტექნიკურად შესაძლებელია,
— სახლის სამრეცხაოებად;

ლ) გააუმჯობესონ საცხოვრებელი სახლების მიმდინარე და კა-
პიტალური რემონტის სამუშაოთა უზრუნველყოფა ადგილობრივი და რესპუბლიკური მრეწველობის საწარმოებში დამზადებული მასა-
ლებითა და მოწყობილობით;

მ) არ დაუშვან კაპიტალურად შეკეთებული ისეთი სახლების მი-
ღება-ჩაბარება, რომლებსაც აქვთ დეფექტები და რომლებზედაც სარემონტო სამუშაოები შესრულებულია დაბალი ხარისხით; უზრუნ-

ნველყონ სახლთა საზოგადოებრივი კომიტეტებისა და მთავრობისათვის და წარმომადგენლების მონაწილეობა მიმღებ კომისიებში.

ნ) გააძლიერონ სახლთა საზოგადოებრივი კომიტეტების საქმიანობისადმი ზელმძღვანელობა და კონტროლი, მიაღწიონ მათს აქტიურ მონაწილეობას სახლმმართველობათა მუშაობაში. პერიოდულად მოისმინონ აღმასკომის სხდომებზე ანგარიშები კომიტეტების საქმიანობის შესახებ;

ო) გააძლიერონ საბინაო სამმართველოებისა და სარემონტო ორგანიზაციების ზელმძღვანელობა პასუხისმგებლობა იმისათვის, რომ სათანადოდ ჩატარდეს საცხოვრებელი შენობების რემონტი და შენახულ იქნას ისინი სანიმუშო ტექნიკურ მდგომარეობაში; სისტემატური კონტროლი გაუწიონ მათს საქმიანობას კაპიტალური და მიმდინარე რემონტის სახსრების მიზნობრივად ათვისების საქმეში; განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სარემონტო სამუშაოთა ხარისხის გაუმჯობესებას, მათი თვითღირებულების შემცირებას და სამუშაოთა დაწყებისა და დამთავრების ვადების დაცვას;

პ) გააუმჯობესონ კონტროლი საცხოვრებელი ფონდის კაპიტალური რემონტის სახსრების მიზნობრივად გამოყენებისა და დანახარჯების დაგეგმვის სამუშაოთა შესრულებისადმი.

2. დაევალოთ საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომებსა და საქართველოს სსრ ადგილობრივი მეურნეობის სამინისტროს გადაჭრით გააუმჯობესონ ადგილობრივი საშენი მასალების — გაჯის, კრამიტის, ზე-ტყის მასალის, საღებავებისა და სხვათა ხარისხი, რომლებსაც მათდამი დაქვემდებარებული საწარმოები უშვებენ.

3. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიას:

ა) გამოყოს საშენი მასალები მიზნობრივი დანიშნულებით სახელმწიფო საცხოვრებელი ფონდის კაპიტალური და მიმდინარე რემონტისათვის მტკიცედ იმ ნორმების მიხედვით, რაც დამტკიცებულია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ;

ბ) ყოველწლიურად გამოყოს მოწყობილობა და მექანიზმები იმ სარემონტო-სამშენებლო ორგანიზაციების მოსამარაგებლად, რომლებიც საცხოვრებელი ფონდის კაპიტალურ რემონტს ახორციელებენ;

გ) აღძრას სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის წინაშე საკითხი, რათა გამოყოს ქ. თბილისის სახლმმართველობათა საქმი-

როებისათვის „ტუშ“-59 მარკის 20 სატრანსპორტო-ასალევი მანქანა რომლებსაც ლენინგრადის საბინაო სამმართველოს მხარს უჭერდა მექანიკური ქარხანა ამზადებს.

4. დაევალოს საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის სამინისტროს უზრუნველყო 1961-1962 წლების განმავლობაში ყველა გამსხვილებული სახლმმართველობა ტელეფონებით, შესაბამისი საქალაქო საბინაო სამმართველოების განაცხადებით.

5. დაევალოს საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს რეგულარულად უზრუნველყო ტრანსპორტით სარემონტო-სამშენებლო ორგანიზაციები, რომლებიც კაპიტალური რემონტის სამუშაოებს ახორციელებენ.

6. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მოიწესრიგოს სახლმმართველობათა ურთიერთდამოკიდებულება სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიურ სადგურებთან იმ ნაწილში, რომლებიც შეეხება საცხოვრებელი ფონდის დერატიზაციას დასამუშავებელი ფართობის მტკიცე შესაბამისობით.

დაევალოს სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის საქართველოს რესპუბლიკურ კანტორას გააძლიეროს კონტროლი კაპიტალური რემონტის სახსრების ხარჯვისადმი და სისტემატურად აწარმოოს შეკეთების პროცესში მყოფი სახლების საკონტროლო აზომვა.

8. დაევალოს საქართველოს სსრ ადგილობრივი მეურნეობის სამინისტროს:

ა) შეიმუშაოს და დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან ერთად ორი თვის ვადაში წარმოადგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს წინადადებანი იმის შესახებ, რომ გამარტივდეს ბინის დამკირავებლებთან ანგარიშსწორება საბინაო ქირისა და კომუნალური მომსახურებისათვის (წყალი, განათება, ცენტრალური გათბობა და სხვ.);

ბ) დაამუშაოს საკითხი, რომ ქუჩების დასუფთავება გადაეცეს დასუფთავების კანტორებს ისე, რომ სახლმმართველობებს დარჩეს ეზოების დასუფთავება;

გ) გააძლიეროს ადგილობრივი მეურნეობის სისტემის საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომბინატებთან შიგასაბინაო რემონტის წარმოების კანტორები.

9. ნება დაერთოს ადგილობრივი მეურნეობის სამინისტროს შექმნას საპირობების მიხედვით, ახალი სახლმმართველობები რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონულ ცენტრებში იმ საშტატო ნორმატივებისა და თანამდებობრივი განაკვეთების შესაბამისად, რაც დამ-

ტყეებულთა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1954 წლის აპრილის 23-ის
სექტემბრის № 703 დადგენილებით „მშრომელთა მუშაობის უწყვეტობისა
აღვიწიების საბჭოების სახლმმართველობების გამსხვილებისა
და სახლმმართველობების მუშაეთა შრომის ანაზღაურების შესახებ“.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაბახიძე**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 21 ივლისი, № 466

74 საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების გაუმჯობესების შესახებ

„საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა
საწარმოო სწავლების გაუმჯობესების შესახებ“ სსრ კავშირის მინი-
სტრთა საბჭოს 1961 წლის 30 მაისის № 487 დადგენილების შესას-
რულებლად, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენს:

1. აღინიშნოს, რომ ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკი-
ცებისა და სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების
კანონის სწორად განხორციელების ძირითადი პირობა საზოგადოებ-
რივად სასარგებლო ნაყოფიერ შრომასთან სწავლების შეერთების
მიმართულებით, არის მოსწავლეთა ზოგადსაგანმანათლებლო და
პოლიტიკური ცოდნის შემდგომი დონის ამაღლება.

2. დაწესდეს, რომ სპეციალობების სიებს ყოველი საწარმოო-
სწავლებიანი სკოლისათვის, სასწავლო-საწარმოო ბაზის ჩვენებით,
მოსწავლეთა პროფესიული მომზადებისათვის ამტკიცებენ საქარ-
თველოს სსრ მინისტრთა საბჭო, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ
მინისტრთა საბჭოები და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის
მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოს აღმასკომი.

რეკომენდებულ იქნას, რომ ყოველ ცალკეულ კლასში მოსწავ-
ლეთა მომზადება წარმოებდეს, როგორც წესი, არა უმეტეს ორ სპე-
ციალობაში.

ამასთან შეიქმნას საჭირო პირობები იმისათვის, რომ ყველა ქა-
ლიშვილსა და ჯაბუკს, რომელსაც სურს დაიწყოს მუშაობა რვაწლი-
ანი სკოლის დამთავრების შემდეგ, შეეძლოს მიიღოს პროფესიული
მომზადება პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებსა და კურსებზე.

3. დაწესდეს, რომ პროფესიული სწავლება საშუალო სკოლებში ხორციელდება სამი წლის მანძილზე (IX-XI კლასებში). მოსწავლეთა თვდაპირველი მომზადება, როგორც წესი, უნდა წარმოებდეს ჯგუფური მეცადინეობის სახით საწარმოთა სასწავლო საამქროებში, სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოებში, მოსწავლეთა ბრიგადებში, სასწავლო-საცდელ მეურნეობებში. მოსწავლეთა პროფესიული სწავლების დასრულება უნდა განხორციელდეს შესასწავლ სპეციალობაში მუშაობასთან შეთანხმებით საწარმოთა საამქროებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოებში, კულტურის დაწესებულებებსა და სხვა ორგანიზაციებში, აგრეთვე სასწავლო-საცდელ მეურნეობებში უპირატესად ახალი ტექნიკით და მოწინავე საწარმოთა გამოცდილების გათვალისწინებით.

არასწორად იქნას მიჩნეული ისეთი პრაქტიკა, როცა იმ სასწავლო დროს, რომელიც გათვალისწინებულია შესასწავლ პროფესიებში პრაქტიკული მეცადინეობისა და მწარმოებლური შრომისათვის მოსწავლეებს იყენებენ ისეთ სამუშაოებზე, რომლებიც არ არის დაკავშირებული საწარმოო სწავლებასთან.

4. საშუალო სკოლებში საწარმოო სწავლებისათვის გამოყოფილი სასწავლო საამქროები, მალეები და უბნები, აგრეთვე სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოები იხსნება მხოლოდ პროფკავშირების ტექნიკური ინსპექციისა და ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების სანიტარული ინსპექციის ნებართვით.

5. დაწესდეს, რომ სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოების შემოსავალი რჩება სკოლების განკარგულებაში და იხარჯება პირველ რიგში სკოლების სასწავლო მატერიალური ბაზის განმტკიცებაზე, აგრეთვე მოსწავლეთა კლასგარეშე მუშაობის მოწყობაზე.

6. დაწესდეს, რომ საწარმოოსწავლებიანი სკოლების IX-XI კლასების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებისას გამოყენებული კვალიფიციური მუშების, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკებისა და სხვა სპეციალისტების, რიცხვი და ხელფასის ფონდი შედის წარმოებების, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა ორგანიზაციათა შრომის გეგმებში.

საწარმოების, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა ორგანიზაციების მიერ აღნიშნულ მუშაკებზე დახარჯული თანხების ანაზღაურება წარმოებს საშუალო სკოლების ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებული სახსრებიდან.

კომპიუტერების იმ აგრეგირებული და ტექნიკური, პერსონალის შრომის ანაზღაურება, რომელიც გამოყენებულია საშუალო სკოლების IX-XI კლასების საწარმოო სწავლებისათვის, წარმოებს სკოლების ხარჯთაღრიცხვებით გათვალისწინებული სახსრებიდან.

7. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასკომებს, სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებსა და უწყებებს განახორციელონ ჰმედითი ღონისძიებანი საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების საქმეში არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად და ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეში სათანადო წესრიგის დასამყარებლად, რისთვისაც:

ა) უზრუნველყონ განათლების არდგილობრივი ორგანოების განაცხადის შესაბამისად იმ ქალიშვილთა და ჭაბუკთა სამუშაოზე მოწყობა, რომლებმაც დაამთავრეს საწარმოოსწავლებიანი საშუალო სკოლა; მათ მიერ მიღებული სპეციალობების შესაბამისად, დაჯავშნონ ადგილები საწარმოებში, მშენებლობებსა და ორგანიზაციებში სამუშაოდ მათი მოწყობის მიზნით;

ბ) საშუალო სკოლებში მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებისათვის აუცილებელ სასწავლო-მატერიალური ბაზების შექმნის მიზნით, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 22 ივლისის № 790 დადგენილების შესაბამისად, 1962—1965 წლებში განახორციელონ, სადაც ეს საჭიროა, სასწავლო საამქროების, მალეებისა და უბნების მშენებლობა და მოწყობა საწარმოთა მშენებლობისათვის გამოყოფილ საერთო კაპიტალურ დაბანდებათა ხარჯზე; აგრეთვე ახალ სამრეწველო საწარმოთა აგების დროს გაითვალისწინონ სასწავლო საამქროების მშენებლობა საშუალო საწარმოოსწავლებიანი სკოლების მოსწავლეთათვის.

დაწესდეს, რომ სასწავლო საამქროები, მალეები და უბნები წარმოადგენენ საწარმოების განუყოფელ ნაწილს. მათი შტატი განისაზღვრება მოცემული საწარმოს შრომის ლიმიტის ფარგლებში.

8. დაევალოთ საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, სამინისტროებსა და უწყებებს:

ა) სისტემატური მუშაობა აწარმოონ მოსწავლეთათვის პროფესიითა არჩევაში დახმარების აღმოჩენის მიზნით, რვაწლიან და საშუალო სკოლების მოსწავლეებს ჩაუტარონ კონსულტაციები კულტუ-

რებში IX-XI კლასების შემადგენლობით სარაიონთა მართვის რაიონული საწარმოოსწავლებიანი სკოლების შექმნის გეგმის მიხედვით

გ) მოაწიოს სოფლის ყველა საშუალო სკოლისათვის, საცდელი მუშაობა კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სასწავლო-საცდელ მეურნეობებში, მოცემული რაიონის საცდელ-საჩვენებელ მეურნეობათა თემატიკის გათვალისწინებით;

დ) ნება დართოს რეაკლასდამთავრებულ მოსწავლეებს შევიდნენ იმ სკოლების მეცხრე კლასში, სადაც ისწავლება მათთვის საინტერესო სპეციალობანი, სკოლების მიკრორაიონების მიუხედავად;

ე) იმ მოსწავლე ქალიშვილებსა და ჰაბტუეებზე, რომლებიც დაამთავრებენ საწარმოოსწავლებიან საშუალო სკოლას და ჩააბარებენ გამოსაშვებ გამოცდებს როგორც ზოგადსაგანმანათლებლო, ისე სპეციალურ საგნებში და შეასრულებენ საკვალიფიკაციო საცდელ სამუშაოს, სიმწიფის ატესტატთან ერთად გასცეს მოწმობები საკვალიფიკაციო თანრიგისა და სპეციალობის ჩვენებით;

ვ) საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, საქართველოს სსრ სამინისტროების, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების მთავარ სამმართველოსა და უწყებებთან ერთად 1963 წლის პირველ აგვისტომდე დაამუშაოს და გამოსცეს საწარმოო სწავლების პროგრამები სკოლებში წამყვან მასობრივ პროფესიებში, ტიპური პროგრამები ცალკეული ჯგუფებისათვის არამასობრივ პროფესიებში და ამასთან დააწესოს პროგრამების შედგენის წესი ადგილებზე ტიპური პროგრამების საფუძველზე, შეარჩიოს მასობრივ პროფესიათა მუშების მოსამზადებლად საუკეთესო სახელმძღვანელოები, გადაამუშაოს ისინი ადგილობრივი პირობების შესაბამისად საშუალო სკოლის მოთხოვნილებათა საფუძველზე და გამოსცეს 1962-1963 წლებში საჭირო ტირაჟით.

ამავე ვადებში მოამზადოს და გამოსცეს საწარმოო საგნების ის სასწავლო სახელმძღვანელოები, რომლებიც ამჟამად სკოლებს არ გააჩნიათ;

ზ) სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ დამტკიცებული ტიპური დებულების საფუძველზე შეიმუშაოს საშუალო საწარმოოსწავლებიანი სკოლის დებულება, ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით, და წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს;

თ) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო საწარმოოსწავლებიანი სკოლებისადმი ხელმძღვანელობისა და დახმარების გაუმჯობესების

მიზნით საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად დადგინდეს დინარე წლის 10 აგვისტომდე გადასინჯოს საქართველოს სსრ მინისტრთა კაბინეტის სამინისტროს და მისი ადგილობრივი ორგანოების აპარატის სტრუქტურა და შტატი და სათანადო წინადადებანი წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს.

10. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლებისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროებს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ საბჭოთა მეურნეობების მთავარ სამმართველოსა და რესპუბლიკურ გაერთიანება „საქსოფლტექნიკას“:

ა) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სოფლის საწარმო-სწავლებლიან სკოლებში ისეთი კადრების მომზადებას, რომლებსაც კარგად ეცოდინებათ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა, შეეძლებათ ტრაქტორისა და კომბაინზე მუშაობა, ექნებათ სათანადო ცოდნა აგროტექნიკასა და მეცხოველეობაში, აგრეთვე გაითვალისწინონ სოფლის მეურნეობის ელექტროფიკაციისა და მშენებლობის დარგში მასობრივი პროფესიების კადრების მომზადება.

იმ მოსწავლეებს, რომლებიც ამთავრებენ სოფლის საწარმო-სწავლებლიან სკოლას და ჩააბარებენ საკვალიფიკაციო გამოცდებს, ნება დაერთოს მიეცეთ დადგენილი წესის თანახმად ტრაქტორის მართვის უფლების მოწმობა;

ბ) მუდმივი დახმარება გაუწიონ სოფლის სკოლებს მოსწავლეთა საცდელი მუშაობის დარგში. მოამარაგონ ისინი ჭიშინი თესლით, გაუწიონ მათ ინსტრუქტაჟი საცდელი მუშაობის ორგანიზაციის მეთოდისა და ამ მუშაობის შედეგების აღრიცხვის საქმეში;

გ) განსაზღვრონ ზონალურ თავისებურებათა გათვალისწინებით იმ მიწის ნაკვეთებისა და საწარმო ობიექტების სახეობა და ოდენობა, რომლებიც საწარმო სწავლებისათვის უნდა გამოეყოს სკოლებს კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში, აგრეთვე უზრუნველყონ სოფლის საწარმოსწავლებლიანი სკოლები ტრაქტორებით, სასოფლო-სამეურნეო მანქანებითა და ინვენტარით.

11. დაევალოს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების სამინისტროებს და ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველოს უზრუნველყონ იმ სკოლების მოსწავლეთა ყოველწლიური ღრმა სამედიცინო შემოწმება, რომლებიც საწარმო სწავლებას გადაიან.

12. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო საგემო კომისიას:

ა) საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს, საინჟინერო-ტროებისა და უწყებების მოთხოვნილებათა შესაბამისად შეიმუშავოს საწარმოსწავლებიან სკოლებში კვალიფიციური მუშების მომზადების წლიური და პერსპექტიული გეგმები საწარმოსწავლებიანი სკოლებისათვის დადგენილი პროფესიების მიხედვით და წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დასამტკიცებლად;

ბ) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან ერთად განსაზღვროს და 1962-1965 წლების სახალხო-სამეურნეო გეგმებში გაითვალისწინოს სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-სახელოსნოების მშენებლობა იმ საშუალო სკოლებისათვის, რომელთა მოსწავლეების საწარმოო სწავლება შეუძლებელია მოეწყოს საწარმოების, მშენებლობების, კომპლექტურნობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ბაზაზე. აგრეთვე უზრუნველყოს მოწყობილობისა და მასალების ფონდების ყოველწლიურად გამოყოფა სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოების სასწავლო მიზნებისათვის და განსაზღვროს დამზადებული პროდუქციის რეალიზაციის წესი.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **ბ. ჯაშახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ა. შირაძე**.

ქ თბილისი, 1961 წ. 24 ივლისი, № 470

75 თესლოვანი და კურკოვანი ნაყოფის შესასყიდი მესახეები

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. დაწესდეს 1961 წლის მოსავლის ვაშლისა და მსხლის შემდეგი შესასყიდი და ჩასაბარებელი (საბჭოთა მეურნეობებისათვის) ფასები, რომლებიც შეფარდებულია საქართველოს სს რესპუბლიკური ტექნიკური პირობების მიხედვით პომოლოგიურ დაჯგუფებასთან 220—60:

(მანეთობით ტონაში)

	სტანდარტული ვაშლისა			სტანდარტული მსხლისა	
	სასაქონლო ხარისხი			სასაქონლო ხარისხი	
	I	II	III	I	II
პირველი პომოლოგიური ჯგუფი	450	380	235	450	380
მეორე პომოლოგიური ჯგუფი	800	300	225	960	300
მესამე პომოლოგიური ჯგუფი	250	200	150	200	160

გაუქმდეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 28 ივლისის № 618 და 1961 წლის 2 მარტის № 110 დადგენილებანი იმ ნაწილში, რომელიც ვაშლისა და მსხლის შესასყიდ ფასებს შეეხება.

2. ნება დაერთოს დამამზადებელ ორგანიზაციებსა და საწარმოებს შეისყიდონ სამრეწველო გადამუშავებისათვის გამოსადეგი ახალი არასტანდარტული კურკოვანი ნაყოფი მეორე ხარისხის ქლიავის, ატმის, ჭერამის, ბლისა და ალუბლის ფასის, ბალის შინდისა და ტყემლის სტანდარტული პროდუქციის ფასის 50 პროცენტის ფასად.

3. დამტკიცდეს ახალი კურკოვანი და თესლოვანი ნაყოფების სასუიდი და ჩასაბარებელი (საბჭოთა მუღრნეობებისათვის) ფასების თანდართული შეჯამებითი ნუსხა.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **3. ჯამახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. შირაბაძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 7 აგვისტო. № 495

საქართველოს სსრ მიწისმეტყველების მეცნიერებათა აკადემიის
 დამტკიცებულია
 1961 წლის 7 აგვისტოს № 495 დადგენილებით

შეჯამებითი ნუსხა

ახალი თესლოვანი და კურკოვანი ნაყოფის შესახედი (კოლმეურნეობებისა და მოსახლეობისაგან) და ჩასაბარებელი (საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა სახელმწიფო ორგანიზაციებისათვის) ფასებისა

(მანეთობით ტონაში)

თესლოვანი ნაყოფი

სასაქონლო ხარისხი

1. კ ა შ ლ ი

I II III

პირველი პომოლოგიური ჯგუფისა

ზამთრის ბანანი, ვეითელი ბელფლორი, ვაგნერი საპარიზო, კართული სინაპი, თეთრი კალვილი ზამთრის, კანდილ სინაპი, ზამთრის კალვილი წითელი, ყვებრა, კანაღის რენეტი, შსუქანა, ნაპოლეონი, ლონდონის პეპინი, ორღეანის რენეტი, ზამთრის ოქროს პარმენი (ზოღუბიანი შაფრანი), ბაუმანის რენეტი, კოკოსის რენეტი ნარინჯის ფერი, კასელის დიდი რენეტი, თეთრი როზმარინი, შამპანური

450 380 285

მეორე პომოლოგიური ჯგუფისა

აბილაური, აპარელა, ასტრახანის წითელი, ასტრახანის თეთრი, აპორტი, ანანასის რენეტი, ჩინური ბელფლორი, პარკოსანი, გორა ვაშლი, ბოტია, ვორონცოვკა (ტიროლკა), ქონატანი, ოქროსთესლა შემოდგომის წითელი კალვილი, კალვილ ლეზანი, უინელა, უირიმულა, კედლანი ყორიშელა, შუფის შოკლეფება, კიტრა, ლიმონის, ლავადების რენეტი, ლეჩხუმის შაფრანი, შამულო, მეფის ვაშლი, შერეთელა, მეკინტოში, მონტენაური, შიხაის ვაშლი (ყარაფილი) მუხურულა, პარკერის პეპინი, ატმისებური, ინგლისური რენეტი, ბოიკენის რენეტი, ბისმარკის რენეტი, ბლუნგვიმის რენეტი, ობერდოის რენეტი, სიმირენკოს რენეტი, ლანდსბერგის რენეტი, რეინაუაშლი (დემირი), როდესარი სინაპი, ნატირსფერი ფრანგული რენეტი, სუისლუპის (სოტუმის შამპანური), თერაშაული, ხანდაყურა, შაქარანაბადა, ჩინური შაფრანი

360 300 225

მესამე პომოლოგიური ჯგუფისა

არაბულა, კეთილშობილი ვეითელი, დანა-ვაშლი, ვეითელი დიასახლისი, ზერთელა კონა-ვაშლი, ნაბადა, ჩალი-ვაშლი, ხომანდელი, შაქარა ვაშლი, ერბო-ვაშლი ნისკარტი, ნესტერეცო, რაქულა, რაქე-ვაშლი, სირშია და სხვ.

250 200 150

სსსკონლო ბარისნი
I სარისნი II სარისნი

2. მსხალი

პირველი პომოლოგიური ჯგუფისა

ბერე არდამონი, ოლივიე დე-სერი, ზამთრის ტულე-
ზა, დიუმეს დანელემი, პას-კრასანი, ვილიამსი (დო-
ნე), ზამთრის ვილიამსი (კიურე), კაიფერის თესლ-
ნერგი, სოხუმის დიუმესი, ნანაზირი, გარმემა, მილა-
ხური, ზამთრის დეკანკა, ბერე-ბოსკი, ბერე-დილი,
სენეტიკმენი, ზერე-გარდი, ეოზუფინა მიხელსკაია . . . . .

450   380

მეორე პომოლოგიური ჯგუფისა

ხეკეტრა, გობა მსხალი თაერიზულა, ანუვის მზეთე-
ნახავი, კეთილი ლეიზა, შემოდგომის დეკანკა, გულაბი,
კლანის ფაეორიტი, ესპერანის ბერგამოტი, მაღამ
ფრანსი . . . . .

360   300

მესამე პომოლოგიური ჯგუფისა

მსხლის ეველა დანარჩენი კულტივირებული ჭიშები . . . . .

200   160

15 დეკემბრის შემდეგ შესყიდულ ახალ ვაშლსა და
მსხალში გაიკემა დაწესებული შესასყიდი ფასების
ფულადი დანამატი შემდეგი ოდენობით: . . . . .

- 15 დეკემბრიდან 15 იანვრამდე — 10 პროცენტი
- 15 იანვრიდან 15 თებერვლამდე 20 პროცენტი
- 15 თებერვლის შემდეგ (წინა წლის მოსავალზე)
— 30 პროცენტი

სამრეწველო გადამუშავებისათვის გამოსადეგ არა-
სტანდარტულ ვაშლსა და მსხალში:

ვაშლი   მსხალი

1 სექტემბრამდე 80   80
1 სექტემბრიდან 1 ოქტომბრამდე 100   100
1 ოქტომბრის შემდეგ 150

3. ახალი კომპი

სსსკონლო ბარისნი
I სარისნი II სარისნი

პირველი პომოლოგიური ჯგუფისა

მაღაინა, ქართული მგავეტკიბილი, სკომპოტე, ლაგო-
დების მსხვილნაყოფა . . . . .

300   250

მეორე პომოლოგიური ჯგუფისა

ეველა დანარჩენი ჭიში . . . . .

200   200

სსსკონლო გადამუშავებისათვის გამოსადეგ არასტან-
დარტულ კომპი — 100 მანეთი ტონა

საქართველოს
წიგლისწერეთა
კავშირისი

კურკოვანი ნაყოფი

1. ქლიავი

სასაჭონლო
ზარისბი

პირველი პოპოლოგიური ჯგუფისა

I II

არასტანდარტული, სპირუტული, გაშავებული, მუხრანისა და მამისაფლი, არა უმეტეს

იტალიური ვენაგერა, მწვანე რენკლოდი, ანა შპეტი, ატმისებრი, ალტანის, რენკლოდი, დიდი პერტოვი ვატირიონე . . . . .

300 200 100

მეორე პოპოლოგიური ჯგუფისა

ველა დანარჩენი ჭიში . . . . .

200 150 75

2. ატამი

პირველი პოპოლოგიური ჯგუფისა

გავაზური, ოქროს იუბილე, სობუშის საგვიანო ყვითელი, ხიდისთავური თეთრი, ჩემპიონი, ელბერტა, ხიდისთავური ვარდისფერი, პესტაევაშვილი, ცუდისურა, ხიდისთავური ფრთველი საგვიანო, მოლოზანი (ბერების ატამი), გუდაუთის საკონსერვო, ხირსული, კახური თეთრი, კამპერლენდი, სერის საადრით ვარდისფერი, ერისთავი, გორის საადრით, ამსდენი . . . . .

500 350 175

მეორე პოპოლოგიური ჯგუფისა

ველა დანარჩენი ჭიშები . . . . .

300 200 100

3. ჭერამი

პირველი პოპოლოგიური ჯგუფისა

წითელი პარტიზანი, შალაბი, ალიპრიალა, შირაზული, აღქანაბდი, კისი . . . . .

300 200 100

მეორე პოპოლოგიური ჯგუფისა

ველა დანარჩენი ჭიშები . . . . .

200 150 75

4. ხალი

პირველი პოპოლოგიური ჯგუფისა

დროვანა ყვითელი, თათრული შავი, ნაპოლეონი ვარდისფერი, ხარის გული, ადგილობრივი საადრით ესპერანის ბიგარო . . . . .

300 240 120

მეორე პოპოლოგიური ჯგუფისა

ველა დანარჩენი ჭიშები . . . . .

200 160 80

	სასაქონლო ბარისები		
	I	II	
5. აღუზალი			
პირველი პომოლოგიური ჯგუფისა			
პოდბელსკაია, ქართული, შპანის მსხვილი, ინგლისური საადრისო	350	280	140
მეორე პომოლოგიური ჯგუფისა			
ყველა დანარჩენი ჯიშები	250	200	100
6. ტყეშალი, აღუჩა. შერაბელი			
პირველი პომოლოგიური ჯგუფისა			
გულდუდავა, აღუჩის, ტყეშლის და შერაბელის ყველა მსხვილნაყოფა ბალის ჯიშები	200	—	100
მეორე პომოლოგიური ჯგუფისა			
ტყეშლისა და შერაბელის ყველა დანარჩენი ჯიშები	150	—	75
7. ბალის შინდი	300	—	150

---

76 საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს ტროს დებულების დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. დამტკიცდეს დებულება საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს შესახებ.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1953 წლის 1 სექტემბრის № 1178 დადგენილება „საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროსა და მისი ადგილობრივი ორგანოების დებულების დამტკიცების შესახებ“.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **გ. ჯავახიშვილი**.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ბ. ჰირაძეძე**.

ქ. თბილისი, 1961 წ. 7 აგვისტო, № 497

დამტკიცებულია
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1961 წლის 7 აგვისტოს № 497 დადგე-
ნილებით

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს შესახებ

1. საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო, საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) 56-ე და 58-ე მუხლების შესაბამისად, წარმოადგენს საქართველოს სსრ რესპუბლიკურ სამინისტროს და თავის საქმიანობაში უშუალოდ ემორჩილება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს.

2. საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო უშუალოდ და აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომისა და მშრო-

მელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების შემადგენლობის მუშაობის სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებათა შემადგენლობის ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ რესპუბლიკაში სოციალური უზრუნველყოფის მთელ საქმეს.

ამის შესაბამისად, საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს ეკისრება:

ა) ხელმძღვანელობის გაწევა იმ პენსიებისა და დახმარების დანიშვნისა და გაცემისადმი, რომლებიც დაწესდება სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონების, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებისა და განკარგულებების შესაბამისად;

ბ) საეკიმო-შრომითი ექსპერტიზის მოწყობა შრომისუნარიანობის მუდმივი ან ხანგრძლივი დაკარგვის დასადგენად და შრომის უნარიანობის დაკარგვის ხარისხის (ინვალიდობის ჯგუფის) გამოსარკვევად;

გ) ინვალიდთა შრომითი მოწყობისა და პროფესიული სწავლების, აგრეთვე პენსიონერების, მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების და მათი ოჯახის წევრების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების გაუმჯობესების ღონისძიებათა განხორციელება;

დ) მოსახლეობისადმი საპროთეზო-ორთოპედიული დახმარების მოწყობა;

ე) მოხუცთა და ინვალიდთა სახლებში მყოფი მოქალაქეების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურება;

ვ) საქართველოს უსინათლოთა საზოგადოების, საქართველოს ყრუ-მუნჯთა საზოგადოების, კოლმეურნეთა საზოგადოებრივი ურთიერთდახმარების სალაროების, პენსიონერთა ურთიერთდახმარების სალაროების საქმიანობისადმი საერთო ხელმძღვანელობა და კონტროლი;

3. დაეკისრებულ ამოცანების შესასრულებლად საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო:

ა) მოაწიოს მუშაობას და განახორციელებს კონტროლს პენსიებისა და დახმარების დანიშვნისადმი, დააყენებს საკითხებს, რომ გაუქმდეს ან გადაისინჯოს მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებთან არსებული პენსიების დამნიშნავი კომისიების და მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედებისათვის სახელმწიფო დახმარების დამნიშნავი კომისიების გადაწყვეტილებანი, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან მოქმედ კანონმდებლობას;

კონტროლს გაუწევს მრავალშვილიანი დედებისათვის, ხოლო წოდების „გმირი დედის“ მისანიჭებლად და „სახელოვნობის“ ორდენით და „დედობის მედლით“ დასაჯილდოებლად წარდგენების მომზადებასა და გაფორმებას; დააწესებს საპენსიო მოწოდებების ფორმებს;

ბ) ხელმძღვანელობას გაუწევს საექიმო-შრომითს ექსპერტიზას საქართველოს სს რესპუბლიკაში; შეიმუშავებს და გამოსცემს მეთოდურ მითითებებს საექიმო-შრომითი ექსპერტიზის შესახებ; კონტროლს გაუწევს სოციალური უზრუნველყოფის ადგილობრივი ორგანოების მეშვეობით და უშუალოდ საექიმო-შრომითი საექსპერტო კომისიების მუშაობას, უზრუნველყოფს საექიმო-შრომითი საექსპერტო კომისიების დაუსაბუთებელ გადაწყვეტილებათა გაუქმებას ან გადასინჯვას;

გ) მოაწუბს სასწავლებლებსა და საწარმოებს ინვალიდთა პროფესიულ-ტექნიკური სწავლებისა და მათ მიერ სხვა პროფესიების შესწავლისათვის, განახორციელებს მათდამი ხელმძღვანელობას და კონტროლს გაუწევს ინვალიდთა სწავლებას და მათ მიერ სხვა პროფესიების შესწავლას სახელმწიფო, კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში, დაწესებულებებში, საწარმოებსა და კოლმეურნეობებში;

დ) მოაწუბს მუშაობას და განახორციელებს კონტროლს პერსონალური პენსიონერების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურებისადმი; მისცემს საპენსიო წიგნაკებს იმ პირებს, რომლებსაც დაენიშნათ საკავშირო ან რესპუბლიკური მნიშვნელობის პერსონალური პენსიები და აძლევს ამ პირებს პენსიებს დადგენილი წესით; განახორციელებს კონტროლს ადგილობრივი მნიშვნელობის პერსონალური პენსიების გაცემისადმი;

ე) შეამოწმებს როგორც უშუალოდ, ისე თავისი ადგილობრივი ორგანოების მეშვეობით, დაწესებულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების მუშაობას ინვალიდთა, პენსიონერთა, მათი ოჯახების წევრთა, მრავალშვილიან და მარტოხელა დედათა შრომითი მოწყობისა და მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების დარგში და განახორციელებს იმისადმი კონტროლს, რომ მიენიჭოთ მათ დაწესებული შეღავათები და უპირატესობანი; დაამტკიცებს მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომების სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებებთან მოწყობილ პენსიონერთა ურთიერთდახმარების საღაროების ტიპობრივ წესდებას;

ვ) შეიმუშავებს და განახორციელებს ღონისძიებებს და ინვალიდთა სახლებში მყოფ მოქალაქეთა მომსახურების უზრუნველყოფის მიზნით;

ზ) დაგეგმავს და მოაწყობს რესპუბლიკური (საქართველოს სსრ) დაქვემდებარების სოციალური უზრუნველყოფის დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების მატერიალურ-ტექნიკურ მომარაგებას და განახორციელებს კონტროლს რესპუბლიკური (ასსრ) და ადგილობრივი მნიშვნელობის სოციალური უზრუნველყოფის დაწესებულებათა მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების ორგანიზაციისადმი;

თ) შეიმუშავებს და განახორციელებს ღონისძიებებს სასწავლებლების (სასწავლო-საწარმოო ტექნიკური სკოლები, სასწავლო წარმოებებისა და სხვ.), მოხუცთა და ინვალიდთა სახლების და სოციალური უზრუნველყოფის სხვა დაწესებულებების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებისათვის; შეიმუშავებს დადგენილი წესით ამ დაწესებულებებში სახსრების ხარჯვის ნორმატივებს;

ი) მოაწყობს მოსახლეობაში მასობრივ ახსნა-განმარტებითს მუშაობას სოციალური უზრუნველყოფის საკითხებზე;

კ) აწარმოებს მშრომელთა მიღებას, განიხილავს მათ წერილებს, განცხადებებსა და საჩივრებს, რომლებიც სამინისტროში შემოდის, და ამ წერილების, საჩივრებისა და განცხადებების მიხედვით მიიღებს საჭირო ზომებს;

ლ) მოაწყობს საგეგმო-საფინანსო მუშაობას სამინისტროს სისტემაში, შეადგენს სოციალური უზრუნველყოფის დაწესებულებათა ქსელისა და კონტინგენტების განვითარების პრესპექტიულ და წლიურ გეგმებს, საპროთეზო-ორთოპედიულ ნაკეთობათა წარმოების შრომისა და ხელფასის, კადრების მომზადებისა და გადამზადების გეგმებს;

მ) შეადგენს დაფინანსების შეჯამებითს გეგმებს, აგრეთვე დაამტკიცებს სამინისტროსადმი უშუალოდ დაქვემდებარებულ დაწესებულებათა ხარჯთაღრიცხვებს და განახორციელებს მათი შესრულებისადმი კონტროლს;

ნ) დადგენილი წესით დაამტკიცებს შენობათა და ნაგებობათა მშენებლობისა და რემონტის საპროექტო-საბარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციას, ხელმძღვანელობას გაუწევს სამინისტროსადმი უშუალოდ დაქვემდებარებულ დაწესებულებათა და საწარმოთა მშენებლობას და განახორციელებს კონტროლს ადგილობრივი დაქვემდებარების დაწესებულებებისა და საწარმოების მშენებლობისადმი;

ო) მოაწივებს და კონტროლს გაუწევს საპროთეზო-ორთოპედულ ულ ნაკეთობათა წარმოებას და დაადგენს ამ ნაკეთობების ღირებულების მომარაგების წესს;

პ) ხელმძღვანელობას გაუწევს დაქვემდებარებულ წარმოებითს საწარმოებს დანერგავს აღნიშნულ საწარმოებში ახალ მოწინავე ტექნიკასა და უფრო სრულყოფილ ტექნოლოგიას, განახორციელებს საწარმოო პროცესების მექანიზაციასა და ავტომატიზაციას; განახორციელებს ღონისძიებებს შრომის ნაყოფიერების გადიდებისათვის. შრომის დაცვისა, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისა და მისი თვითღირებულების შემცირებისათვის; ხელმძღვანელობას გაუწევს მუშაობას შრომის ორგანიზაციისა და ნორმირების დარგში; ხელს შეუწყობს გამომგონებლობისა და რაციონალიზაციის განვითარებას დაქვემდებარებულ დაწესებულებებსა და საწარმოებში;

ჟ) მოაწივებს მუშაობის გამოცდილების გაზიარებას სოციალური უზრუნველყოფის საწარმოებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში;

რ) მოაწივებს სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოების ხელმძღვანელი კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებას შეამოწმებს და დახმარებას გაუწევს ადგილებზე კადრების შერჩევისა და განაწილების საქმეს, კონტროლს გაუწევს მუშაობას მუშაკთა კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის, რომელსაც სოციალური უზრუნველყოფის ადგილობრივი ორგანოები ატარებენ;

ს) დააფინანსებს სამინისტროსადმი უშუალოდ დაქვემდებარებულ საწარმოებს, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს და სოციალური უზრუნველყოფის ღონისძიებებს, რომლებსაც სამინისტრო ახორციელებს;

ტ) მოაწივებს და კონტროლს გაუწევს სტატისტიკური და საბუღალტრო აღრიცხვისა და ანგარიშგების დაყენებას სამინისტროს სისტემაში; განახორციელებს საფინანსო კონტროლს, ჩაატარებს დოკუმენტურ რევიზიებს სამინისტროს საწარმოებში, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში; უზრუნველყოფს სოციალისტური საქუთობების მოვლა-პატრონობას;

უ) დადგენილი წესით მოაწივებს, გარდაქმნის და გააუქმებს რესპუბლიკური (საქართველოს სსრ) დაქვემდებარების სოციალური უზრუნველყოფის საწარმოებს, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებს;

ფ) დაამტკიცებს საწარმოების მშენებლობების, მოხუცთა და

ინვალიდთა სახლების, სასწავლებლების და სოციალური უზრუნველყოფის სხვა დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების დაფინანსებას და ადმინისტრაციულ-სამმართველო პერსონალის მინისტროსათვის დაწესებული ადმინისტრაციულ-სამმართველო პერსონალის რიცხვისა და ხელფასის ფონდის ფარგლებში, თანამდებობრივი განაკვეთების სქემების დაცვით;

ქ) დადგენილი წესით დაამყარებს კავშირურთიერთობას სოციალური უზრუნველყოფის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, აგრეთვე უცხო ქვეყნების სოციალური უზრუნველყოფის დაწესებულებებთან;

ღ) მისცემს რეკომენდაციას ლიტერატურის გამოსაცემად სოციალური უზრუნველყოფის საკითხებზე.

4. საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს სათავეში უდგას მინისტრი.

საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრი:

ა) საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) 52-ე მუხლის შესაბამისად, ხელმძღვანელობს სამინისტროს და მისდამი დაქვემდებარებული საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მთელ საქმიანობას;

ბ) უზრუნველყოფს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონებისა, აგრეთვე სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ ისეთ საკითხებზე გამოტანილ დადგენილებათა და განკარგულებათა შესრულებას, რომლებიც შეეხებიან სამინისტროს საქმიანობას; საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განსახილველად წარუდგენს კანონების, დადგენილებებისა და განკარგულებების პროექტებს სოციალური უზრუნველყოფის საკითხებზე;

გ) საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) 53-ე მუხლის შესაბამისად, გამოსცემს სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონების, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებისა და განკარგულებების საფუძველზე და შესასრულებლად, შეამოწმებს მათ შესრულებას;

დ) შეაჩერებს ავტონომიური რესპუბლიკების სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროების ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს და

გააუქმებს სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა კავშირის პუტატების საბჭოს აღმასკომისა და მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს ქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომების სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებათა გამგეების ბრძანებებს, სოციალური უზრუნველყოფის სხვა ორგანიზაციების, საწარმოებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელთა ბრძანებებს, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონებს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებებსა და განკარგულებებს, აგრეთვე საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს.

ავტონომიური რესპუბლიკების სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროების ბრძანებებისა და ინსტრუქციების გაუქმების საკითხს საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრი შეიტანს შესაბამისი ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს განსახილველად:

ე) დადგენილი წესით დანიშნავს და თანამდებობიდან გაათავისუფლებს სამინისტროს სამმართველოების, განყოფილებებისა და სექტორების ხელმძღვანელ მუშაეებს, რესპუბლიკური (საქართველოს სსრ) დაქვემდებარების საწარმოების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელებს; დაამტკიცებს დებულებებს სამინისტროს სამმართველოების, განყოფილებებისა და სექტორების შესახებ, აგრეთვე სამინისტროსადმი უშუალოდ დაქვემდებარებული დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების დებულებებს (წესდებებს);

ვ) შესაბამის პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტთან ერთად შეაჯამებს საწარმოთა სოციალისტური შეჯიბრების შედეგებს და დააჯილდოებს საუკეთესო მუშაეებს ნიშნით „საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს სოციალისტური შეჯიბრების წარჩინებული“, აგრეთვე დააჯილდოებს სამინისტროს სისტემის მუშაეებს სიგელებით.

5. საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროში შეიქმნება კოლეგია მინისტრის (თავმჯდომარე), მისი მოადგილის და სამინისტროს ხელმძღვანელ მუშაკთა შემადგენლობით.

კოლეგიის შემადგენლობას დაამტკიცებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო, საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრის წარდგენით.

კოლეგია თავის სხდომებზე, რომლებიც რეგულარულად ტარდება, განიხილავს საკითხებს პარტიისა და მთავრობის ბათა შესრულების შესახებ, სოციალური უზრუნველყოფის საქმისადმი ხელმძღვანელობის ძირითად საკითხებს, მოხსენებებს სოციალური უზრუნველყოფის დაწესებულებების, განყოფილებების და სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული საწარმოების მუშაობის გამოცდილების შესახებ, აგრეთვე კადრების შერჩევის, განაწილებისა და აღზრდის, სამინისტროს ნომენკლატურის მუშაკთა დანიშვნისა და განთავისუფლების საკითხებს, სამინისტროს უმნიშვნელოვანესი ბრძანებებისა და ინსტრუქციების პროექტებს, მოისმენს სამინისტროს სამმართველოების, განყოფილებებისა და სექტორების, ავტონომიური რესპუბლიკების სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომის, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომების სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებათა ანგარიშებს.

კოლეგიის გადაწყვეტილებანი ხორციელდება მინისტრის ბრძანებებით.

მინისტრსა და კოლეგიას შორის უთანხმოების შემთხვევაში მინისტრი ცხოვრებაში გაატარებს თავის გადაწყვეტილებას და წამოჭრილი უთანხმოების შესახებ მოახსენებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს; კოლეგიის წევრებს, თავის მხრივ შეუძლიათ აველაციით მიმართონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს.

6. სოციალური უზრუნველყოფის მუშაკთა მოწინავე გამოცდილების უკეთ გამოყენების მიზნით, საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო მოიწვევს დადგენილი წესით აქტივის თათბირებს, რომლებზედაც მოისმენენ და განიხილავენ მოხსენებებს პარტიისა და მთავრობის უმნიშვნელოვანეს გადაწყვეტილებათა შესახებ, სამინისტროს ხელმძღვანელ მითითებებს, აგრეთვე კრიტიკისა და თვითკრიტიკის გაშლის საფუძველზე განიხილავენ სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებული დაწესებულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

7. საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს ცენტრალური აპარატის სტრუქტურას ამტკიცებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო.

8. საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს აქვს ბეჭედი, რომელზედაც გამოსახულია საქართველოს სსრ გერბი და თავისი სახელწოდება.

61/320

განმარტველი: საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველობა

წლიური ხელმოწერის ფასი 3 მან.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს საქმეთა მმართველობის ტკამბა

შეკვეთა № 736